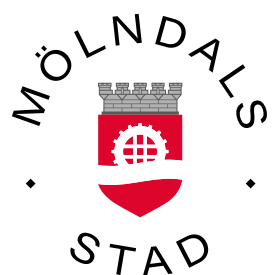
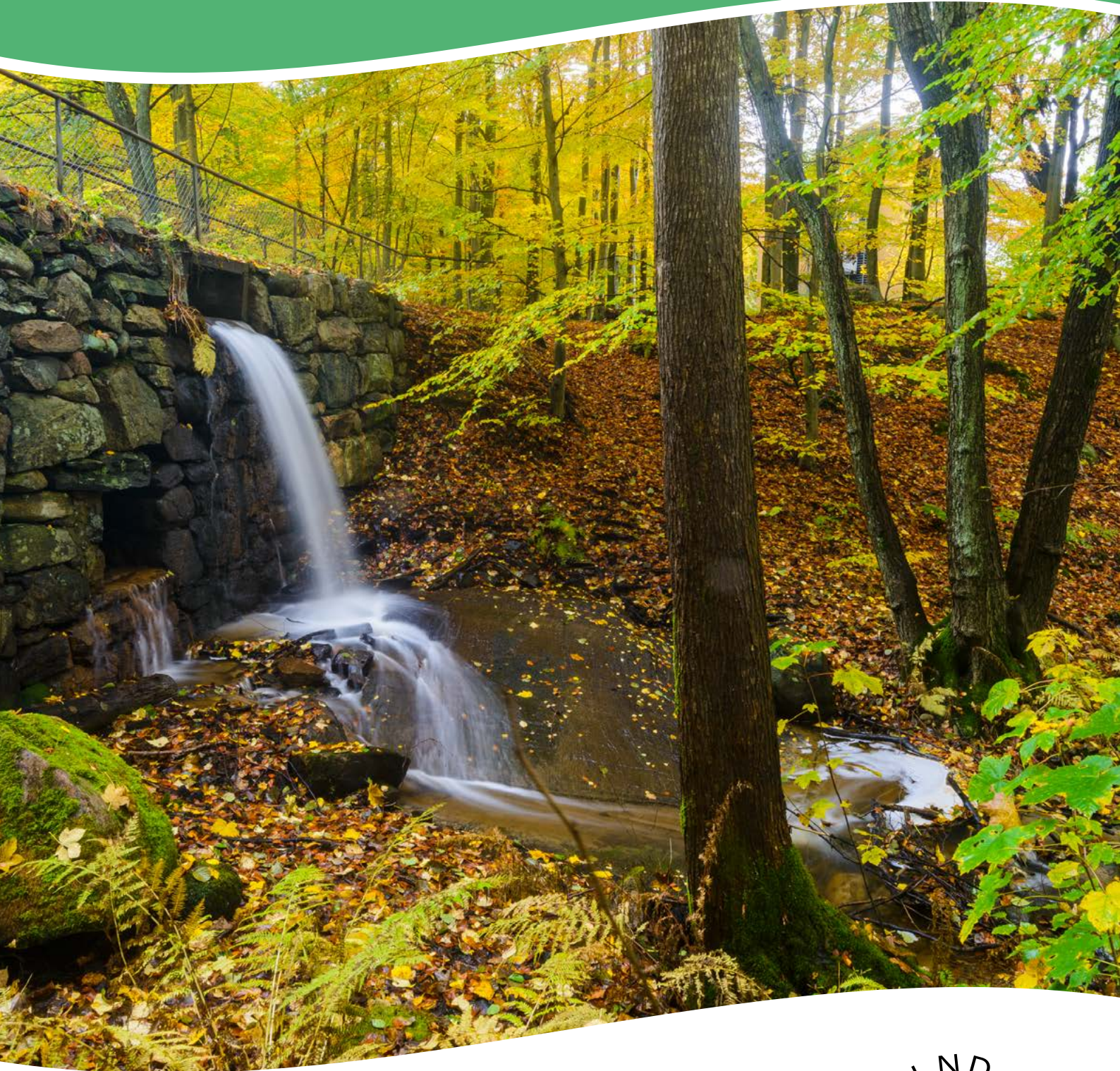

Budget/plan

Mölnåls stad 2022-2024

Omslagsbild: Lackarebäck ligger i Svejserdalen, en vacker bäckravin norr om Gunnebogatan. Området var en gång en vida känd idyll. Svejserdalen fick sitt namn av att den ansågs lika vacker som en schweizisk dalgång. Den för våra breddgrader ovanliga bokskogen, dalgången med dess slingrande bäck, och de höga bergen med utsikt över dalen lockar fortfarande till utflykter.

Foto: Mikael Svensson, johner.se

INNEHÅLL

INLEDNING

Mölnads stads organisation	2
Kommunstyrelsens ordförande	3
Budgetprocessen	4

VISION OCH KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Vision och KF-mål	6
-------------------	---

EKONOMISK ÖVERSIKT OCH FINANSIELL ANALYS

Ekonomisk översikt och finansiell analys	10
--	----

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

God ekonomisk hushållning	22
---------------------------	----

VERKSAMHET PER NÄMND

Byggnadsnämnden	24
Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder	25
Kultur- och fritidsnämnden	28
Miljönämnden	30
Servicenämnden	31
Skolnämnden	32
Social- och arbetsmarknadsnämnden	35
Tekniska nämnden	37
Utbildningsnämnden	39
Vård- och omsorgsnämnden	41

EKONOMISK SAMMANSTÄLLNING

Resultatbudget/plan	44
Kassaflödesbudget/plan	44
Balansbudget/plan	45
Noter	46

INVESTERINGAR

Investeringsbudget/plan	48
Kommentarer till investeringsbudget/plan	52
Exploateringsbudget/plan	56
Kommentarer till exploateringsbudget/plan	59

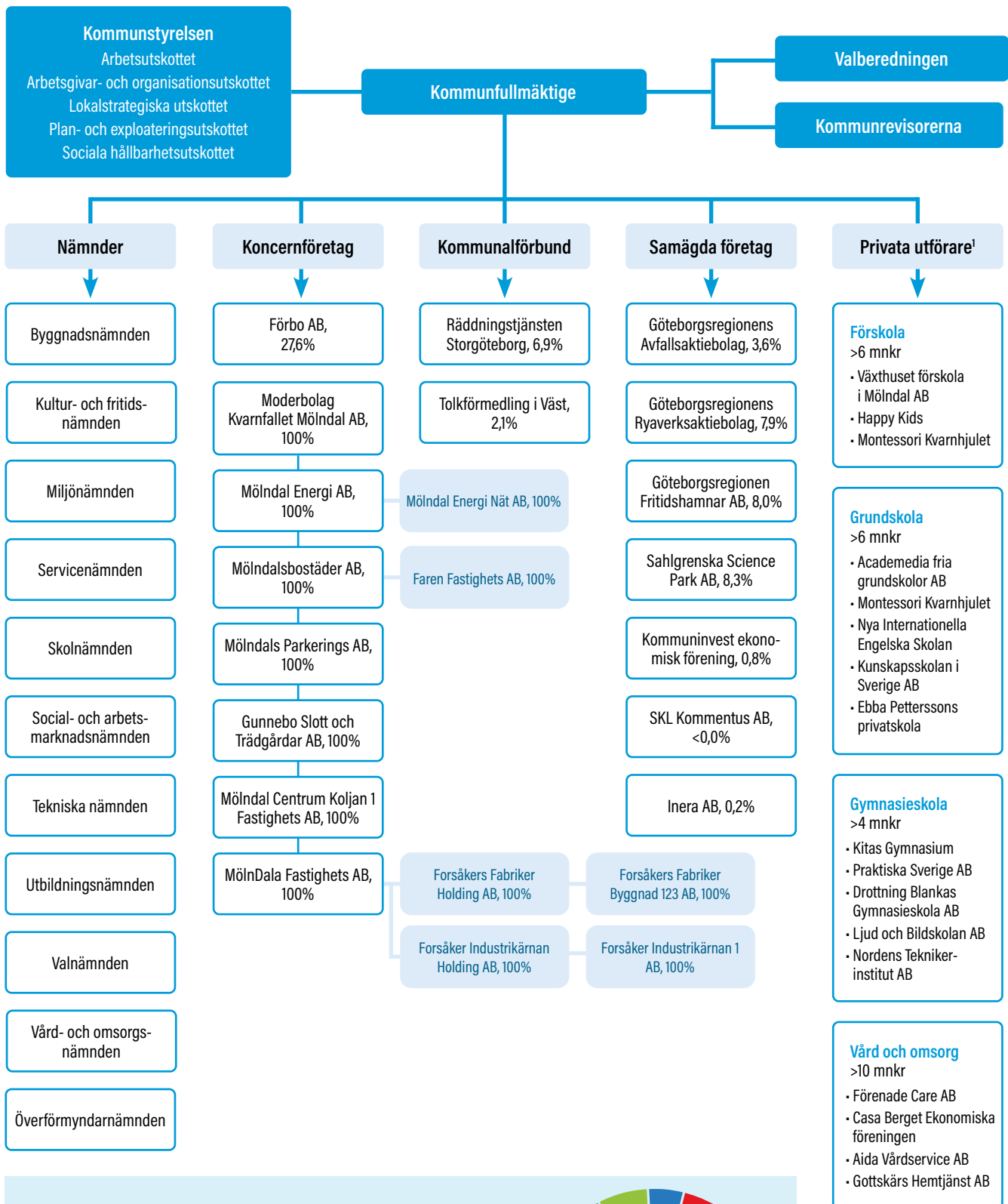

ÖVRIGT

Styrprinciper för Mölnads stad	60
--------------------------------	----

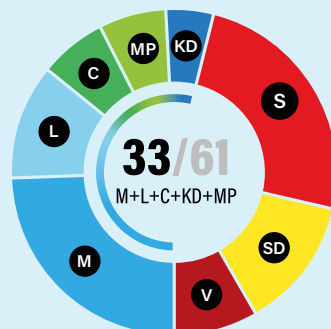
Mölndals stads organisation

Mandatfördelning 2019–2022

Mölndal styrs under mandatperioden 2019–2022 av GrönBlå Samverkan med Kristian Vramsten (M) som kommunstyrelsens ordförande.

Moderaterna (M)	15
Socialdemokraterna (S)	15
Sverigedemokraterna (SD)	8
Liberalerna (L)	7
Vänsterpartiet (V)	5
Centerpartiet (C)	4
Miljöpartiet (MP)	4
Kristdemokraterna (KD)	3

¹) Avser uppgift per 31 december 2020. Uppdateras i årsredovisningen.

Stora satsningar på skola och förskola

I många år har vår vision burit Mölndal fram mot att bli den hållbara staden där alla får chansen och där vi förstärker Västsverige med mod och kreativitet. Mölndal Vision 2022 närmar sig sitt slut och vi kan stolt konstatera att vi kommit i mål med en hel del men också att det återstår delar vi måste fortsätta att utveckla. Vi blickar nu långt framåt och ser vad som behöver förändras i en ny vision. Under 2021 firade vi 50-årsjubileum för kommunsammanslagningen men också att Mölndal utsetts som en superkommun, ett kvitto på att vi håller en bra nivå av service inom många områden. Under 2022 väntar det stora jubileet där vi tillsammans med Mölndalsbor och verksamma i staden firar att det är 100 år sedan Mölndal fick sina stadsprivilegier. I budget 2022–2024 gör GrönBlå Samverkan stora satsningar på skola och förskola med över 120 mkr och dessutom tillkommer effekterna av förändringar i elevantal, ny-, om- och tillbyggnader i skollokaler samt pris- och löneuppräknings. Vi ökar personaltättheten inom förskolan genom att rekrytera 20 förskoleassistenter som ska fungera som planeringsavlösare och därmed säkras att den pedagogiska utvecklingstiden ökar för förskollärarna. Ytterligare assistenter rekryteras till skolan för att avlasta lärare, som ska kunna fokusera mera på undervisning. Vi stärker det särskilda elevstödet inom grundskolan, bland annat till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF. Medlen ska förstärka insatserna så att fler elever i behov av särskilt stöd ska få förutsättningar för att nå skolans pedagogiska mål. Den uppskattade kulturskolan tillförs medel för att utöka sin verksamhet och för att korta köerna. Vi ökar fokus på elevhälsa och utökar studie- och yrkesvägledningen inom grundskolan. Medel tillförs också skola och förskola att nyttja till resursförstärkning där behov uppstår. Vidare gör vi stora digitala satsningar på kompetensutveckling och digitala lärarresurser. Vi genomför också omfattande investeringar på ny-, om- och tillbyggnad av skolor och förskolor där vi under en treårsperiod satsar 329 mkr på förskolor och 673 mkr på skolor.

GYMNASIESKOLAN OCH GYMNASIESÄRSKOLAN tillförs medel för fler elever samt för ökade kostnader för köpta gymnasieplatser. Vi avsätter medel för etablering av en ny egen gymnasieverksamhet liksom en förstärkning av den kommunala vuxenutbildningen. Vi skjuter också till medel för digitala verktyg och omställning till distansutbildning samt planerar för att etablera ett nytt Campus.

Ytterligare satsningar ges till äldreomsorgen och till människor med särskilda behov. Vi ser ett större nyttjande av hemtjänst och skjuter till extra medel då behovet ökar. Vidare skjuter vi till medel för fler platser på äldreboende och korttidsboende. Utvecklingsmedel för att säkerställa en förbättrad måltidsupplevelse på äldreboendena tillförs också. Parallellt aviseras det dessutom i budgetpropositionen från regeringen omfattande satsningar inom äldreomsorgen, dels ”Äldreomsorgssatsningen”, som ska säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer, dels äldreomsorgslyft som ska stärka kompetensen hos både ny och befintlig personal inom vård och omsorg. Vi förstärker funk-

tionsstödsverksamheten med fler bostäder med särskild service, fler platser inom daglig verksamhet och utökad korttidstillsyn för barn och unga.

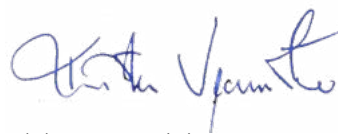
VÅRT STRATEGISKT gynnsamma geografiska läge har medfört att Mölndal är utpekad som en station för den nya järnvägen mellan Göteborg och Borås. För att ytterligare stärka projektet Järnväg i Mölndal skjuter vi till extra medel för att kunna möta Trafikverkets planering och för att kunna hantera effekten av järnvägsutbyggnaden för staden när en ny station planeras i mitten av vår stadskärna. GrönBlå Samverkan förlänger satsningen på fritidskort för ungdomar. Vi inför seniorekort för Mölndalsbor över 65 år inom Västtrafiks zon A under lågtrafik.

De olika utvecklingsprojekten i Åby Arenastad fortgår med stora satsningar inom fritidssektorn, så som ett nytt badhus, kansli- och omklädningsrum, en ny isstadion och tak över läktaren på friidrottsarenan med mera.

I takt med att vi blir fler medborgare i kommunen ökar också behovet av våra tjänster och vi behöver anpassa oss. Efterfrågan på bygglov har ökat och för att korta handläggningstiderna förstärker vi därför bygglovsverksamheten. Vi ser också över hur vi är organiserade för att skapa den organisation som ger bäst nytta och leverans till våra kommuninvånare. Vi utökar med fler tjänster inom HR och rekryterar hållbarhetsakkunnig till fastighetsavdelningen för att stärka arbetet inom miljö och hållbarhet.

GRÖNBLÅ SAMVERKAN budgetförslag innehåller ett bra resultat och förutsätter oförändrad skatt. De budgeterade strukturella resultaten för de kommande tre åren är 69,2 mkr för 2022, 21,8 mkr för 2023 och 28,6 mkr för 2024, vilket ger ett genomsnittligt strukturellt resultat på cirka 40 mkr över tre år. Vid avstämning mot stadens finansiella mål motsvarar det cirka 3,2 procent i genomsnittlig resultatnivå över sex år, vilket är klart över målet på 1,5 procent. Därutöver tillkommer både intäkter från fastighetsförsäljning och ersättningar från exploitörer som är viktiga delar av finansieringen av den omfattande investeringsverksamheten som nu pågår. Utöver nämnda satsningar på verksamhetslokaler pågår utbyggnad av infrastruktur och kommunala anläggningar inom flera nya områden i staden.

Det är med stark framtidstro som GrönBlå Samverkan styr Mölndal framåt som en kommun som sjuder av aktivitet och förändring.

Kristian Vramsten (M),
Kommunstyrelsens ordförande

Budgetprocessen

Budgeten är mer än ekonomiska mått

Budgethandlingen är utformad för att, utöver den ettåriga resursfördelningen, även fokusera på den långsiktiga planeringen och på den verksamhet som beskrivs i formuleringar kring mål, prestationer och kvalitet som ska utföras inom det ekonomiska utrymmet. Det ekonomiska utrymmet fastställs av kommunfullmäktige genom att nämnderna vid beslutet om årsbudgeten tilldelas så kallade kommunbidrag. Det är respektive nämnds andel av kommunens budgeterade intäkter från skatt, kommunal-ekonomisk utjämning och generella statsbidrag. Därutöver har respektive nämnd i varierad omfattning ytterligare finansiering genom intäkter som till exempel avgifter och riktade statsbidrag men också i form av interna intäkter då tjänster utförs för andra verksamheter. Budgetarbetet omfattar även en plan över utvecklingen av nämndernas budget under de två följande åren. Att budgeten ska omfatta tre år styrs av kommunallagen, som även innehåller regelverk både vad avser krav på innehåll och process.

Stadens styrprinciper anger att resultatansvaret så långt som möjligt ska kopplas till utförandet av verksamheten så att budgeterade prestations- och servicenivåer uppnås. Samtidigt framgår att det tilldelade kommunbidraget utgör den yttersta gränsen för resursförbrukningen och är överordnat beslut om servicenivå och kvalitetsutfästelser.

Mål för ekonomi och verksamhet

Lagstiftningen om god ekonomisk hushållning föreskriver att fullmäktige ska fastställa finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Regelverket kring god ekonomisk hushållning gäller oavsett i vilken juridisk form en kommun bedriver sin verksamhet och tillämpas därmed även i förhållande till stadens bolag. Målen och riktlinjerna ska följas upp och utvärderas i årsredovisning och delårsrapport. Revisionen ska i skriftliga utlåtanden bedöma om resultaten i årsbokslut och delårsrapport är förenliga med de mål och riktlinjer som fastställts i budget. Fullmäktige ska också besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Dessa riktlinjer samt finansiella mål återfinns i handlingen under avsnittet God ekonomisk hushållning medan verksamhetsmålen finns under avsnittet Vision och KF-mål.

Liksom visionen utgår inte KF-målen från organisatoriska ramar utan från ett invånarperspektiv. Mot denna bakgrund sker en organisationsövergripande uppföljning av KF-målen som syftar till att, med Mölndalsborna i fokus, belysa resultat och effekter. God ekonomisk hushållning inom verksamheten innebär att uppdragen enligt de politiska målen ska uppfyllas inom den ekonomiska ramen i form av kommunbidrag, vars storlek grundar sig på disponibelt utrymme enligt en bedömning i förhållande till de finansiella målen.

Kommunfullmäktiges budgetbeslut i november

Under 2020 genomfördes det en del förändringar i budgetprocessen. Det fanns flera anledningar till att de tidigare arbetsformerna omprövades, men ett viktigt syfte var att på olika sätt skapa utrymme för en önskvärd utveckling mot mer tid för

analys, förankring och dialog. Avsikten var att både åstadkomma en ökad dialog och en ökad samverkan med nämnderna. Tanken var att därigenom skapa en gemensam bild av organisationens verksamhet och förutsättningar för att möjliggöra samarbete och en samsyn kring satsningar, prioriteringar, åtgärdsbehov etcetera för att optimera stadens resursanvändning till bästa möjliga verksamhetsresultat.

Den tidigare budgetprocessen var tvådelad med grundtanken att planåren och ett mer långsiktigt perspektiv skulle vara i fokus under hösten. Kommande ettårsbudget utgick därefter från det första planåret och fastställdes av kommunfullmäktige i juni året före budgetåret. I den nya budgetprocessen kvarstår inte längre beslutstillfället i juni och kommunstyrelsens budgetarbete koncentreras till hösten. Samtidigt utgår nämndernas ekonomiska ramar, precis som tidigare, från gällande plan. Skillnaden är att de formellt sett inte är fastslagna av fullmäktige utan spelreglerna anges i kommunstyrelsens budgetanvisningar. Förändringarna har resulterat i att nämnderna fått besked om inom vilka ekonomiska ramar som de ska planera för det kommande året i ett betydligt tidigare skede, men det har även inneburit att nämndernas budgetförslag ska lämnas till kommunstyrelsen i juni.

Sedan 2020 genomförs under våren en bokslutsanalys/bokslutsdialog i form av en bokslutsdag då budgetberedningen samlas tillsammans med samtliga nämndpresidier och förvaltningsrepresentanter. Bokslutet ingår som underlag i budgetprocessen och efter samråd med övriga förvaltningar lämnar stadsledningsförvaltningen förslag till beslut om nämndernas eget kapital enligt stadens styrprinciper.

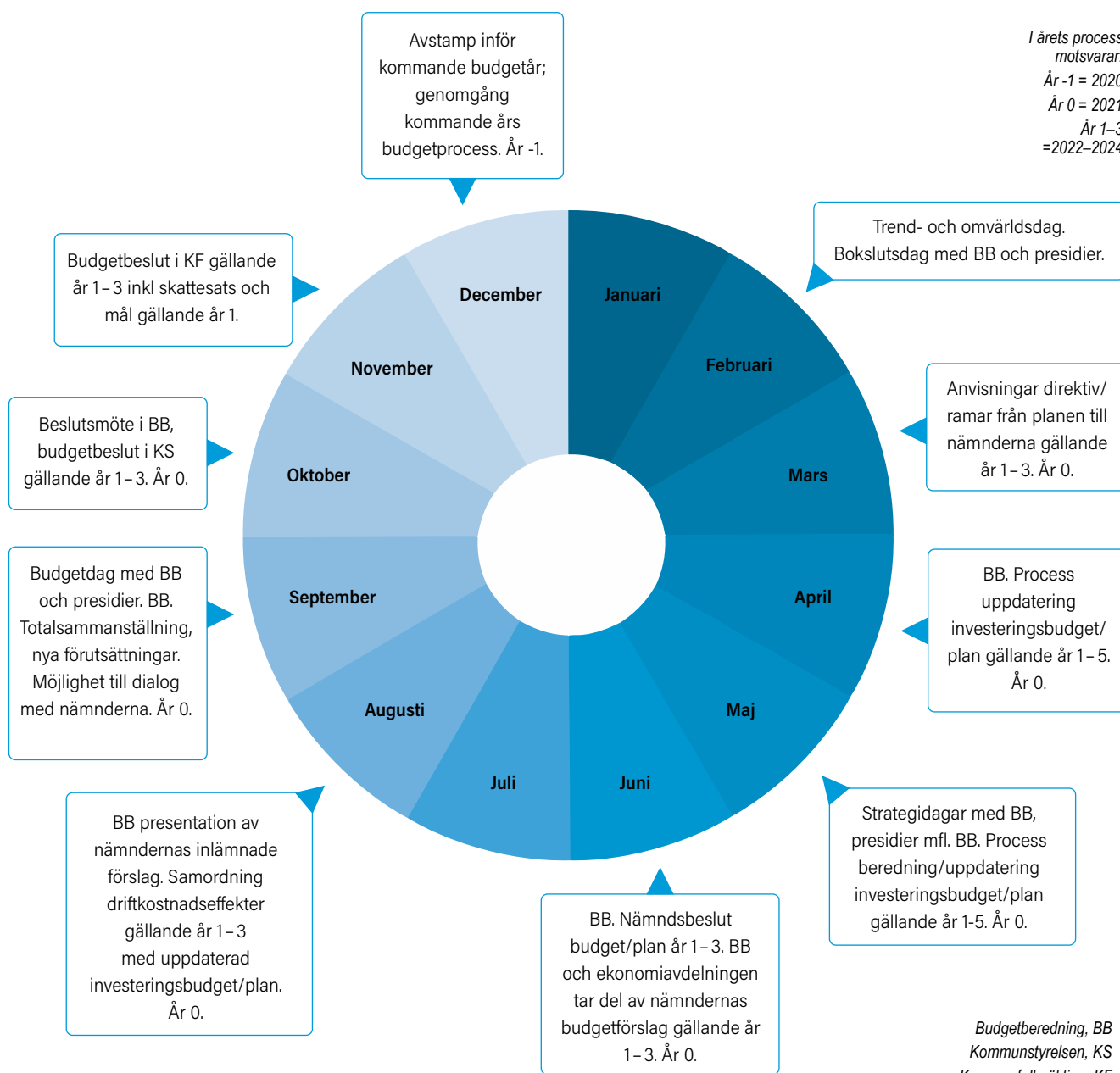
Efter beskedet om ekonomiska ramar har nämnderna i uppdrag att planera verksamheten inom tilldelat utrymme och lämna förslag på fördelning per så kallat kommunbidragsområde, det vill säga kommunfullmäktiges anslagsnivå till nämnderna. Parallellt pågår arbetet med verksamhetsplaner för att länka samman visionen, KF-målen och verksamheterna.

Långsiktighet i fokus

Inför den centrala beredningen ska nämnderna lämna budgetförslag som ska omfatta en presentation av vilken verksamhet som avses att bedrivas inom de ekonomiska ramarna för det kommande budgetåret samt vilka långsiktiga planer som finns för de efterföljande åren. I det sammanhanget sker den slutliga bearbetningen av det underlag för investeringsbudget/plan som huvudsakligen tas fram under våren.

I budgetanvisningarna betonas nämndernas uppdrag att fokusera på hur nämndens hela resursutrymme på bästa sätt kan disponeras med hänsyn till aktuella omvärldsförutsättningar och strategier för att möta dessa. De ekonomiska framtidsutsikterna påverkas av demografiska förändringar genom en högre andel äldre i hela riket och långsiktighet i planeringen är därför mycket betydelsefullt. Budgetprocessen innehåller uppdrag till nämnderna att bedöma nödvändiga volymförändringar och planåren ska därför vara väl genomarbetade. Avsikten är att organisationen genom en långsiktig prioritering ska anpassa verksamheten till de förändringar och resultatproblem som till exempel uppstår på grund av nödvändiga volymökningar.

I årets process
motsvarar:
År -1 = 2020
År 0 = 2021
År 1-3
=2022-2024

Budgetberedning, BB
Kommunstyrelsen, KS
Kommunfullmäktige, KF

Vision och kommunfullmäktiges mål för hållbar utveckling

Kommunfullmäktige fastställde 2013 Vision 2022 som ligger till grund för de KF-mål som i sin tur utgör en del av stadens budget. Då visionen är satt att gälla fram till 2022 pågår ett arbete med att aktualitetspröva Mölndals vision. Aktualitetsprövningen ska ske utifrån rådande trender och andra beslutade strategier såsom Agenda 2030 och Regionala utvecklingsstrategin samt aktuella delar i stadens målstyrning. Liksom Vision 2022 ska kommande vision peka ut en tydlig riktning och en förankrad framtidsbild för en önskvärd utveckling av Mölndal. Visionen ska kunna fungera kraftsamlande för alla som verkar i Mölndal och som bidrar till Mölndals utveckling. Ny vision för Mölndals stad beslutas under våren 2022.

Stadens nuvarande vision, Vision 2022, syftar till att göra Mölndal till en ännu bättre stad för alla som bor och verkar här. Med visionen anges en inriktning för Mölndals utveckling med siktet inställt på ett Mölndal i toppklass. Visionen togs fram tillsammans med Mölndalsbor, företag, föreningsliv och grannkommuner.

Struktur för målstyrning

Visionen består av tre fokusområden med tillhörande strategier. Kommunfullmäktigemålen uttrycker väsentliga delar av det som staden behöver fokusera sitt arbete på för att visionen ska bli verklighet. Vilka resultat som åstadkoms och hur utvecklingen inom målen ser ut följs upp årligen i stadens delårsrapport och årsredovisning och i andra sammanhang där det är relevant. Även övergripande uppföljningar genomförs med utgångspunkt

från kommunstyrelsens lagstadgade uppsiktsplikt. Mölndals stad stävar efter att ha ett tillitsbaserat arbetssätt. Inom styrning och ledning innebär det att fokus ska ligga på kärnverksamheten och brukarnas, medborgarnas och medarbetarnas behov. Utifrån det utvecklas stadens verksamheter på bästa sätt.

FOKUSOMRÅDE

En modig stad med tydlig historia

Mölndal har en sammanhållen och unik stadskänsla där vi använder våra historiska miljöer på nya spännande sätt. Vi har en tillgänglig, levande stad där människor möts och upplever tillit och mångfald. Den livfulla stadskärnan stärker hela Mölndals utveckling. Mod och framåtanda präglar hur vi tillsammans formar vår stad för framtiden.

Visionsstrategier

- Vi utvecklar en tät, vacker och sammanhållen stadskärna som består av Mölndals centrum, Forsåker och Kvarnbyn. Med en modern känsla i gestaltning och uttryck som knyter an till vår historia skapar vi ett Mölndal som speglar vår identitet.
- Vi utvecklar gemensamma mötesplatser där alla är välkomna och kan uppleva ett livaktigt kultur- och fritidsliv. I våra stadskvarter skapar vi ett blandat utbud av bostäder, handel och nöjen som gör det trivsamt att vistas i Mölndal.
- I dialog med Mölndalsborna skapar vi en livskraftig utveckling av Mölndal som stärker vår gemensamma identitet och stolthet.

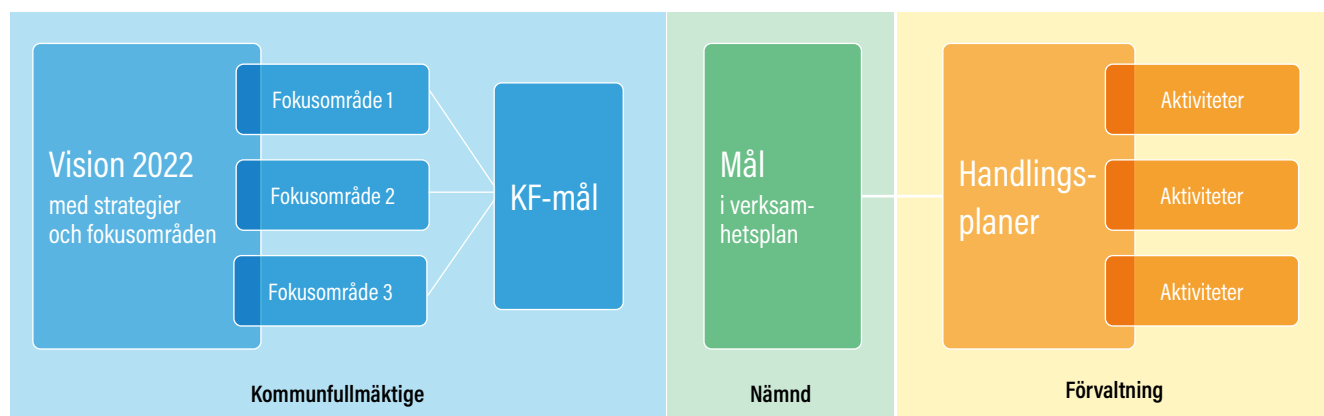

Foto: Hans Wretling

FOKUSOMRÅDE

Mölnadal förstärker Västsverige

Vår kunskap och kreativitet förstärker Västsverige. I Mölnadal föds och utvecklas de bästa idéerna. Vi är ledande i arbetet med att utveckla smarta lösningar som stärker vår storstadsregion. Närheten till Göteborg är en tillgång för Mölnadal – vi är en attraktiv del av storstaden med en egen kreativ profil.

Visionsstrategier

- Vi utvecklar ett företagsvänligt klimat som gör att kunskapsintensiva och kreativa verksamheter väljer att etablera sig i Mölnadal.
- Vi driver samverkan mellan näringsliv, kommunen, skolor och lärosäten som skapar nya mötesplatser för ett starkare regionalt näringsliv. Vi skapar kreativa miljöer där människor från olika bakgrunder möts och nya tankar föds.
- Vi utvecklar ett livskraftigt samarbete med Göteborg och kringliggande kommuner som stärker vår gemensamma storstadsregion för framtiden.

FOKUSOMRÅDE

En hållbar stad där vi växer och mår bra

Mölnadal växer och vi blir fler. Unga människor söker sig till Mölnadal för att leva och bo. Här kan du styra dina livsval och nå din fulla potential. Alla får chansen. Här finns attraktiva bostäder och en grön livsmiljö. Smidiga kommunikationer gör det enkelt att besöka Mölnadal och att leva här. I Mölnadal blomstrar både stad och land.

Visionsstrategier

- Vi bygger attraktiva bostäder som främjar en blandning av människor och som möter bostadsbehoven hos olika generationer.
- Mölnadal utvecklar bra och attraktiva skolor där trygga elever når höga och jämna skolresultat. Tillsammans tar vi ett gemensamt ansvar för att barn och unga är delaktiga och mår bra.
- Vi verkar för en utveckling av Mölnadal som är socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar.

Kommunfullmäktiges mål 2022

Kommunfullmäktiges fem övergripande mål för staden plus ett internt mål för organisationen utgör en viktig del av stadens budget. Liksom visionen utgår målen inte från organisatoriska förutsättningar utan tar sikte på nyttan för invånarna. Målen ska ses som inriktningar och vägvisare för vad som ska prioriteras inom stadens arbete den innevarande mandatperioden. Målen har en tydlig koppling till Agenda 2030 och FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling. Agenda 2030 kräver samhällsomställningar där hållbar utveckling är en bärande utgångspunkt. På lokal nivå har kommuner en stor del av ansvaret för genomförandet av de globala målen, eftersom flera av dem direkt eller indirekt omfattar det som i Sverige ingår i kommunernas grunduppdrag.

Genom att kommunfullmäktigemålen pekar ut strategiska inriktningar för olika områden, bidrar de lokala målen till de globala målen. För att tydliggöra vilka mål och inom vilka områden, har direkta och indirekta kopplingar mellan kommunfullmäktiges mål och agendamål tagits fram. Målen och kopplingarna gäller för hela kommunkoncernen.

Säkerställa likvärdig utbildning av hög kvalitet som främjar livslångt lärande

I förskolor och skolor skapar vi tillsammans förutsättningar för livslångt lärande. Varje barns potential ska tidigt tas till vara så att fler får förutsättningar för goda livsvillkor. Barn och elever ska ha tillgång till stimulerande miljöer som präglas av nytänkande och arbetsro. Med kunskaps- och framtidsorienterad utbildning förbereder vi barn, unga och vuxna för ett framtida arbetsliv.

Stärka förutsättningarna för växande näringsliv och arbetsmarknad

Goda förutsättningar för näringsliv och framgångsrika företag i Mölndal ska bibehållas och stärkas för att möjliggöra nya arbetstillfällen, tillväxt och ökad grad av egen försörjning. Vi tar bäst tillvara kompetens och attraherar talang genom nära samarbete med både näringsliv och regionala aktörer. Mölndal ska vara ledande avseende företagsklimat och innovation.

Utveckla en växande och trygg stad, tätort och landsbygd med god infrastruktur

I Mölndal ska medborgarna vara trygga. Mölndalsborna ges möjlighet att välja boendemiljö efter livssituation. Det ska vara enkelt att resa hållbart. I samhällsplaneringen säkerställs balansen mellan byggnation och naturområden. Samhällsservice och infrastruktur går i takt med tillväxten, nu med ökat fokus på Källered och Lindome.

Främja och stödja självständigt, gott och aktivt liv för alla åldrar

Mölndalsborna ska ha förutsättningar att påverka frågor som rör deras vardag, ingå i social gemenskap samt känna tillit till staden. Genom tidiga insatser förebygger vi utanförskap och bidrar till goda livsvillkor och psykiska hälsa under hela livet. Tillsammans med civilsamhället främjar vi ett rikt fritids- och kulturliv och möten mellan olika grupper och generationer.

Bedriva det miljö- och klimatarbete som krävs för långsiktigt hållbar utveckling

Den globala uppvärmningen är den största utmaningen i vår tid. Med klimatsmarta lösningar för effektiv resursanvändning, cirkulär ekonomi och hållbara transporter närmar vi oss fossiloberoende. För att stärka ekosystemtjänster bevaras den biologiska mångfalden genom sammanhängande grönområden, vattenmiljöer och odlingsbar mark.

INTERNT MÅL

Mölndals stad är en attraktiv arbetsgivare

Mölndals stad främjar medarbetarens engagemang, kompetens och kreativitet. Staden karaktäriseras av en god arbetsmiljö som möjliggör ett hållbart arbetsliv. Stadens arbetsplatser präglas av delaktighet där medarbetare kan utvecklas och påverka. Ett modigt och tillitsfullt ledarskap möjliggör innovativa arbetssätt.

Öster om Källeredes kyrka låg en gång Livereds by. I dag är Livered ett strövområde med stigar, ekskog, hassel, och fallna stammar.

Foto: Sonja Skäär

Ekonomisk översikt och finansiell analys

Budget 2022 och plan 2023–2024

Sammanfattning

De senaste årens resultat stärker budgetläget

För 2022 budgeteras det strukturella resultatet till 69 mnkr, det vill säga exklusive gatukostnads- och exploateringsersättningar samt resultat vid försäljning av fastigheter. För planperioden 2023–2024 stannar motsvarande resultat på 22 mnkr respektive 29 mnkr. Budget/plan förutsätter en oförändrad skattesats på 20 kronor och 51 öre.

Utöver budgeterade resultat för den löpande ordinarie verksamheten tillkommer alltså resultat vid försäljning av fastigheter som för åren 2022–2024 uppgår till 31 mnkr, 195 mnkr respektive 64 mnkr. Genom en ny redovisningsprincip som tillämpas från och med 2020 tillkommer även intäkter från gatukostnads- och exploateringsersättningar. De inkomsterna redovisas inte längre som investeringsbidrag, vilka tillgodoförs som intäkt i takt med anläggningarnas avskrivningar, utan påverkar nu resultatet direkt. För åren 2022–2024 väntas sådana ersättningar summera till 154 mnkr, 251 mnkr respektive 175 mnkr. Under perioden 2022–2024 bedöms, med andra ord, försäljningar och övriga intäkter från exploateringsverksamheten generera ovanligt höga nivåer och prognostiseras därmed till närmare 900 mnkr under den kommande treårsperioden. Det är försäljningar och ersättningar inom ramen för stora exploateringar som i budgeten disponeras för finansiering av investeringar. Stadens investerings- och exploateringsplanering under samma period omfattar brutto 4,1 miljarder och efter beräknade investeringsbidrag bedöms upplåningsbehovet uppgå till cirka 1,1 miljarder under perioden 2022–2024, men då finns inlagt ett antagande om förskjutningar eller lägre genomförandegrad på cirka 200 mnkr per år.

Resultatnivåerna i budget/plan uppfyller med marginal stadens finansiella mål om att nettokostnadernas andel av skatteintäkterna, sett över en sexårsperiod, ska vara högst 1,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag exklusive exploateringsersättningar samt resultat vid försäljning av fastigheter. Över den sexårsperiod där 2024 utgör sista året stannar genomsnittet enligt beräkningsmodellen för det finansiella målet på 3,2 procent, se vidare avsnittet om God ekonomisk hushållning.

Budgeterade nivåer för planåren ligger dock för de enskilda åren lägre än 1,5 procent. Det motiveras, som beskrivs ovan, av de mycket starka resultat som inklusive prognos för 2021 uppstår under treårsperioden närmast före de tre budget- och planåren. Ytterligare ett motiv är kombinationen med en god ekonomisk ställning. Det har därför bedömts möjligt att inför fortsatt ställningstagande till planårens resultatnivåer både avvakta utvecklingen av de nuvarande osäkra omvärldsförutsättningarna och skapa tid för fortsatt arbete med långsiktiga strategier för en balanserad utveckling av stadens ekonomi.

I budget/plan 2022–2024 tydliggörs de utmaningar som väntar Mölndal och hela kommunsektorn. Utöver de sedan länge kända långsiktiga utmaningarna kring välfärdens finansiering innebär coronapandemin att det fortfarande kvarstår

ovanligt osäkra planeringsförutsättningar på flera områden. Den fortsatta globala utvecklingen har inte minst stor påverkan på sysselsättning och därmed skatteunderlaget, prisutvecklingen, befolkningsutvecklingen, migration med mera. Nedan följer några viktiga exempel på områden som har påverkat arbetet med budget/plan 2022–2024.

- Årets budgetarbete har präglats av att den ekonomiska utvecklingen fortfarande har varit osäker och att skatteprognoserna från Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, stegvis har reviderats upp med väsentliga belopp. Ekonomin och bedömningen av sysselsättningen har vänt tydligt uppåt sedan förra hösten då gällande plan togs fram. Det har också tillkommit nya aviseringar om höjda statsbidrag i höstens budgetproposition. Bara mellan prognosen över skatteunderlag och generella statsbidrag i slutet av augusti och den som presenterades i månadsskiftet september-oktober förbättrades Mölndals prognostiserade intäkter med 60 mnkr 2022 och ackumulerades till en positiv effekt på drygt 100 mnkr 2024.
- Samtidigt som prognosen över utvecklingen av rikets skatteunderlag har förändrats i mycket positiv riktning har befolkningsprognoserna reviderats ned, både genom Statistiska centralbyråns, SCB, riksprognos och Mölndals egen. Det sista har skett i två steg, dels genom vårens prognos, dels vid höstens revidering. Efter ett par år med hög befolkningsökning har folkmängden i princip stått stilla hittills under 2021 och jämfört med tidigare har den förväntade ökningstakten justerats ned. I jämförelse med vårens antaganden har det påverkat intäktsprognoserna negativt med cirka 20–30 mnkr per år.
- Under 2021 väntas kommunerna fortsatt få mycket starka resultat, bland annat för att staten skjutit till stora tillfälliga statsbidrag på grund av pandemin. Det är en bild som överensstämmer med nuvarande prognoser för Mölndal. En tungt vägande anledning är även att skatteintäkterna inte har påverkats i förväntad omfattning, bland annat genom att de statliga åtgärderna påverkar positivt i kombination med stigande pensionsinkomster. Dessutom har ekonomin i kommunerna även i år påverkats positivt av minskad efterfrågan på vissa verksamheter och många kommuner hade redan före pandemin påbörjat effektiviseringar för att hantera den demografiska situationen.
- Från SKR påtalas att de starka resultaten under 2020–2021 riskerar att skapa förväntningar som kommunerna inte har möjlighet att leva upp till. De långsiktiga utmaningarna kvarstår och till det kommer att pandemins effekter på verksamhetsbehov och därmed ekonomi kan bli långvarig.
- Kommunernas långsiktiga utmaningar kvarstår genom den demografiska utveckling som innebär ett skede där landets befolkningsförändringar under kommande år leder till en markant minskning av andelen invånare i arbetsför ålder. Personalförsörjningen i välfärden väntas bli en stor utmaning och färre ska dessutom försörja fler. Till det kommer nu risken för återkommande pandemiutbrott. Den

ekonomiska belastningen på kommunerna fördelas lika genom det kommunala skatteutjämningsystemet.

- Staden växer och det krävs ombyggnader och nybyggnader för att fler invånare ska få plats i de kommunala lokalerna och anläggningarna. Samtidigt genomfördes många investeringar under 60-, 70- och 80-talen då det skedde en kraftig expansion av kommunernas verksamhet och det innebär att det nu finns stora behov av underhåll och återinvesteringar.

Investeringar

Budget/plan 2022–2024 omfattar planerade bruttoinvesteringar på 4,1 miljarder exklusive finansiell leasing, som enligt planerna ska finansieras med cirka 300 mnkr i investeringsbidrag, nära 600 mnkr i exploateringsersättningar samt närmare 300 mnkr i form av resultat vid försäljning av fastigheter. Enligt den prognos som redovisades i delårsrapporten beräknas bruttoinvesteringarna för 2021 uppgå till drygt 850 mnkr som finansieras med 370 mnkr från exploateringsverksamheten i form av försäljningar och exploateringsersättningar samt med cirka 70 mnkr från investeringsbidrag. Nuvarande investeringsnivåer ligger långt över historiska nivåer. Som nämnts tidigare är bakgrunden att Mölndal i likhet med övriga kommuner nu behöver reinvestera i de verksamhetsfastigheter som byggdes under 60-, 70- och 80-talen då den kommunala servicen växte i hög takt. Många skolor, förskolor och, inte minst, idrottsanläggningar byggdes under denna tid och nu krävs åtgärder i form av ny- eller ombyggnad. För Mölndal gäller samtidigt att staden är under kraftig tillväxt, vilket kräver utbyggnad av både infrastruktur och verksamhetslokaler. Dessutom pågår för närvarande stadens största investering någonsin i form av en ny badanläggning med en total projektbudget på ungefär 500 mnkr.

Kommunernas investeringsverksamhet kan, utöver investeringsbidrag och de intäkter som sammanhänger med projekten, finansieras genom avskrivningar, positivt resultat, inkomster av försäljning, användning av befintlig likviditet eller extern upplåning. Bedömningen är att det kommer att uppstå ett behov av extern upplåning som går från noll för staden, exklusive bolagen, till drygt en miljard vid planperiodens slut. Under perioden sker samtidigt en betydande ökning av kapitalkostnader och övriga driftkostnader med anledning av investeringarna. Det bör också beaktas att de externa räntekostnaderna väntas ligga på en relativt låg nivå under planperioden, men att upplåningen innebär att staden kommer att bli mer exponerad för ränterisker.

Omvärldsanalys

Förutsättningarna för utförandet av det kommunala uppdraget påverkas av ekonomiska och sociala förhållanden som ofta är starkt omvärldsberoende. Nedan beskrivs faktorer som påverkar befolkningens allmänna levnadsvillkor men också har betydelse för medborgarnas behov av kommunal service.

Internationella ekonomiska förutsättningar

Världsekonomin har under 2021 präglats av en snabb återhämtning från den djupa lågkonjunktur som uppstod under 2020 till följd av coronapandemin. I många länder har vaccineringen mot covid-19 resulterat i att restriktionerna för att stoppa smittspridningen har kunnat lättas eller helt avvecklas,

vilket har bidragit till den starka BNP-tillväxten samt återhämtningen på arbetsmarknaderna. Vaccinationsgraden är dock globalt ojämnt fördelad, något som gör att vissa länder riskerar att drabbas hårt av ökad smitta och restriktioner även framöver vilket enligt Konjunkturinstitutet medför en betydande osäkerhetsfaktor för den fortsatta ekonomiska utvecklingen. Återhämtningen går olika fort i de globala ekonomierna och variationen är dessutom stor mellan olika sektorer och branscher. Återhämtningen har hittills gått fortast i Kina följt av USA medan utvecklingen i Sverige och Euroområdet gått något långsammare. Tillverkningsindustrin har hitintills bidragit starkt till återhämtningen i världsekonomin men i takt med att restriktionerna avskaffas väntas, enligt Handelsbanken, tillväxt även inom andra branscher så som i den hårt drabbade detaljhandeln och tjänstesektorn. Industrin dras även med diverse underliggande problem, så som höjda energi- och råvarupriser, brist på fraktvolym och specifika insatsvaror exempelvis halvledare, som enligt SKR och Handelsbanken medför att återhämtningen inom sektorn håller på att bromsa in. Efter en långvarig uppgång har en viss oro på sistone även synts på världens börser, bland annat kopplat till fastighetsbranschen i Kina som riskerar att få spridningseffekter till andra marknader. Investeringstakten är dock fortsatt hög och väntas vara så också framöver, även avseende statliga bidrag, vilket till stor del förklaras av strukturella förändringar kopplade till övergången till mer grön teknik. Det är värt att komma ihåg att prognoserna för världsekonomin var svaga redan innan dess att pandemin bröt ut.

Sveriges ekonomiska förutsättningar

Den svenska konjunkturen har, precis som den ekonomiska utvecklingen globalt, återhämtat sig snabbare och starkare under 2021 än vad SKR och andra bedömare räknat med i sina tidigare prognoser. SKR bedömer i oktober månads ekonomirapport att BNP för 2021 kommer att öka med 4,4 procent att jämföra med en rekordstor minskning på 2,8 procent under 2020. Flera bedömare antar att BNP mot slutet av 2021 kommer att uppgå till liknande nivåer som före pandemin. I september prognostiserade till exempel SEB en ökning av BNP på helåret med 4,6 procent, regeringen på 4,4 procent och Handels utredningsinstitut på 3,7 procent. Den snabba återhämtningen i ekonomin medför att prognosen för BNP avseende 2022 sjunker något. SKR bedömer ökningen till 3,6 procent det kommande året och till 1,4 procent under både 2023 och 2024, vilket anses vara normalkonjunktur. Hitintills har återhämtningen främst drivits av stark export inom tillverkningsindustri och varuhandel medan uppgången i den inhemska efterfrågan varit något lägre än väntat. Nu när restriktionerna avskaffats väntas dock även konsumtionen inom bland annat hotell-, kultur- och restaurangbranschen att öka. Enligt Handelsbanken är hushållens sparande rekordhögt och den disponibla inkomsten väntas öka i takt med att arbetsmarknadsläget förbättras.

Den starka utvecklingen av BNP har hitintills föregått återhämtningen i sysselsättningen. Även om ökningen av antalet sysselsatta personer och nedgången av frånvaron är tydlig så ligger fortfarande antalet arbetade timmar betydligt lägre än före pandemin. Svensk arbetsmarknad dras inom vissa

yrkeskategorier av ett matchningsproblem mellan utbud och efterfrågan av personal. SKR och Handelsbanken bedömer att de flesta med jobb och stark ställning på arbetsmarknaden sannolikt kan räkna med goda yrkesmöjligheter och god löneutveckling framöver medan de som redan innan krisen hade det svårt på arbetsmarknaden kommer påverkas negativt genom försämrade jobbchanser, arbetslöshet och försvagade inkomster. Denna utveckling återspeglas även i Arbetsförmedlingens statistik över långtidsarbetslösa. SKR prognostiserade i augusti att arbetslösheten kommer att uppgå till 9,0 procent under 2021. SEB, regeringen och Handelsbanken uppskattar motsvarande siffra till 8,8 procent. Arbetslösheten väntas ligga kvar på en fortsatt hög nivå under planperioden.

Under pandemin har omfattande statliga stimulanser genomförts både i Sverige och många andra länder vilket har medfört ett underskott i de statliga finanserna och ökad statsskuld. Den starka BNP-tillväxten i kombination med ett lågt ränteläge gör dock att statsskuldens andel av BNP minskar. Enligt bland annat Handelsbanken finns det ett fortsatt reformutrymme i de svenska statliga finanserna, något som även återspeglas i budgetpropositionen som lagts fram till riksdagen under hösten. Sedan en tid tillbaka råder ett oklart parlamentariskt läge i riksdagen vilket innebär att osäkerheterna är stora om regeringens förslag till budget kommer antas. Ytterligare en osäkerhet är att en ny statsminister, och därmed en ny regering, måste godkännas av riksdagen då Stefan Löfven har aviserat sin avgång.

Med jämna mellanrum under året presenterar SKR prognoser över skatteunderlagets utveckling. Den prognos som tillämpats i budgetförslaget presenterades den 30 september 2021.

Jämförelse mellan olika skatteunderlagsprognoser, årlig procentuell förändring, tabell 1

SKR	2020	2021	2022	2023	2024	2020–24
okt -21 ¹	2,1	4,3	4,2	3,7	3,3	18,9
aug-21	2,1	3,7	3,6	3,4	3,1	16,9
apr-21	2,2	3,2	4,2	3,3	3,1	17,0
feb-21	2,2	3,0	4,1	3,5	3,2	17,0
okt -20 ²	1,9	1,5	3,5	3,9	3,5	15,1

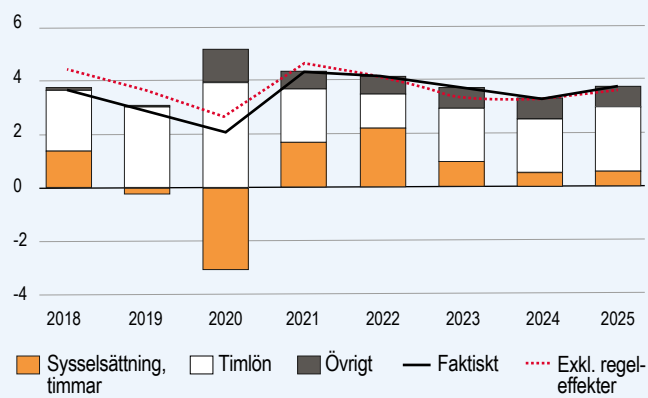
1) Använd i budget/plan 2022–2024.

2) Använd i budget/plan 2021–2023.

Den senaste prognosen över skatteunderlagstillväxten är samma för 2020 och högre för kommande år jämfört med den utveckling som presenterades i föregående prognos från augusti, cirkulär 21:31. Ökningstakten 2020 är låg men mildras av statens krisåtgärder som infördes för att motverka lågkonjunkturen och som direkt eller indirekt har bidragit till att stärka skatteunderlaget. Däremot har den svenska konjunkturen återhämtat sig snabbare och starkare 2021 än vad SKR och andra bedömare räknat med i sina prognoser, vilket nämnts tidigare. Den höga tillväxten för BNP och arbetade timmar 2021 och 2022 märks i skatteunderlaget som också ökar starkt och att det främst är lönesumman som driver uppgången. Ökningstakten för skatteunderlaget 2021 och 2022 bedöms nu till över fyra procent. Under perioden 2023–2024 beräknas arbetsmarknaden bli mer stram och skatteunderlaget beräknas öka med knappt fyra procent 2023 och drygt tre procent 2024.

Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Oktober 2021, procent respektive procentenheter, diagram 1

Källa: Skatteverket och SKR.

I diagram 1 illustreras SKR:s aktuella bedömningar av skatteunderlagsutvecklingen och dess beståndsdelar. Prognosen är som tidigare nämnts starkare än den utveckling som beräknades i föregående prognos. Av diagrammet framgår hur tillväxten i det faktiska skatteunderlaget sjönk fram till år 2020 men ökade kraftigt 2021. Nu bedöms det återigen sjunka under åren fram till 2024 men inte lika drastiskt som tidigare. Inflationen påverkar skatteunderlaget och för kommunernas ekonomi är det väsentligt att studera tillväxten i skatteunderlaget justerat för pris- och löneökningar. Den reala ökningen, som inte framgår av diagrammet, beräknas till knappt två procent 2021–2022 men sjunker sedan till knappt en procent 2023 för att sedan stiga till 1,2 procent 2024 och uppgå till 0,6 procent 2025.

Kommunernas ekonomiska förutsättningar

Resultatnivåerna för de svenska kommunerna nådde rekordnivåer under 2020. De starka resultaten väntas, enligt SKR, till betydande del kvarstå även under 2021 för att därefter försvagas successivt under de kommande åren. Orsaken till detta förklaras av en kombination av ökade statliga bidrag och lägre verksamhetskostnader som en effekt av pandemin samtidigt som den ökade sysselsättningen har medfört högre skatteintäkter. I ekonomirapporten för oktober skriver SKR att de gärna ser att kommunerna använder det tillfälligt gynnsamma ekonomiska läget för att arbeta med långsiktiga satsningar på åtgärder för att minska klimatpåverkan, ställa om välfärden med hjälp av modern teknik samt genomföra insatser för att öka sysselsättningen i grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det senare är extra viktigt för den framtida utvecklingen av skatteintäkterna.

Det har länge varnats för att kommunernas ekonomi och förutsättningar för att bedriva verksamhet kommer att försämras i takt med att befolkningen växer och dess sammansättning ändras. De senaste prognoserna från SCB visar att det främst är andelen äldre över 80 år som ökar framöver medan andelen barn och unga inte längre väntas öka i samma takt som det tidigare antagits. Det innebär att det ökade demografiska trycket på välfärden, som det varnats för i flera år, minskar något framöver eftersom behovet av förskola och skola inte längre bedöms lika omfattande. Försörjningsbördan på de i arbetsför ålder kommer dock att öka då andelen i denna grupp minskar

i förhållande till andelen i behov av kommunal service. SKR betonar i ekonomirapporten betydelsen av att kommunerna anpassar verksamheten utifrån de förändrade befolkningsprognoserna då det finns mönster som pekar på att exempelvis storstäderna inte längre växer i samma omfattning som tidigare år vilket exempelvis kan påverka bostadsbyggandet.

Kommunernas ekonomi påverkas också av ett ökat investeringsbehov dels kopplat till befolkningsutvecklingen, dels för att renovera eller ersätta äldre uttjänta lokaler. Kommunerna ska dessutom leva upp till de krav som följer av statliga reformer samt möta ökande krav på verksamhetens omfattning och kvalitet från exempelvis medborgare och brukare. Många av de utmaningar som fanns före pandemin finns fortfarande kvar vilket gör att de besparingar och omstruktureringar som det då talades om i grunden kvarstår som ett strukturellt problem. Det finns också en stor oro i sektorn hur kommunernas ekonomier kommer att påverkas framöver då många av de tillfälliga satsningarna tas bort.

Mölnalds prognos över skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Förutom prognoserna över skatteunderlagets utveckling i riket påverkas intäkterna av utfall i det kommunala skatteutjämningsystemet samt statliga beslut om tillskott i form av generella statsbidrag. Vilka intäkter staden får av skatteunderlaget styrs främst av den egna skattesatsen. Mölnalds skattesats är 20 kronor och 51 öre under 2021 och förutsätts i budget/plan 2022–2024 vara oförändrad. En annan avgörande faktor både för det kommunala inkomst- och kostnadsutjämningsystemet är hur den egna befolkningen utvecklas. Den kommunala inkomstutjämnningen innebär en långtgående utjämning där rikets skatteunderlag fördelas per invånare.

Sedan 1976 har Mölnalds befolkning ökat varje år. Skatteintäkterna har därmed stigit även tack vare fler invånare. I och med det expansiva bostadsbyggandet för några år sedan så ökade Mölnalds befolkning i en rekordfart främst under åren 2017 och 2018 med 1 656 invånare 2017 och 2 031 invånare 2018, vilket motsvarade 2,6 respektive 3,1 procent. Ökningen under 2019 stannade på 1,8 procent, eller 1 212 invånare och under 2020 ökade befolkningen i en betydligt långsammare takt och stannade på 0,8 procent eller 537 invånare. Utvecklingen månad för månad under 2020 skiljde sig åt markant jämfört med tidigare, något som har hållit i sig under 2021. I vissa avseenden uppvisar 2020 och 2021 nya mönster vilka i okänd grad är kopplade till pandemin.

Befolkningsprognosen för 2021 är en minskning med 24 invånare, från 69 901 vid årsskiftet 2020 till 69 877 den 31 december 2021. Ökningstakten det kommande året är ungefär 550 invånare vilket motsvarar 0,8 procent. Året därefter stiger befolkningsökningen till cirka 1 000 personer eller 1,4 procent och därefter beräknas invånarantalet öka med 1 350 personer, eller 1,9 procent. Mölnald befinner sig fortsatt i ett expansivt skede och rörligheten i och ur samt inom kommunen är hög vilket gör att det är svårt att bedöma befolkningsutvecklingen och därmed skatteintäkterna utöver de svårigheter som redan ligger i konjunkturprognoserna.

Kostnadsutjämnningen beräknas på befolkningen den 31 december två år före budgetåret. I tabell 2 presenteras de åldersgrupper som främst styr kommunernas utfall i kostnads-

utjämnningen. Mölnald har en högre andel barn och unga än riket men en betydligt lägre andel äldre främst i åldersgruppen 65–79 år. Genomsnittsåldern är 39,2 år i Mölnald jämfört med rikets 41,4 år och stadens förutsättningar bedöms därför vara mer gynnsamma relativt övriga kommuner. Det innebär att Mölnald betalar en avgift i kostnadsutjämnningen. Stadens avgift i kostnadsutjämnningen bedöms enligt nuvarande prognoser uppgå till cirka 170–185 mnkr per år under perioden 2022–2024.

Andel av totalbefolkningen i olika åldersgrupper per 31/12-20, tabell 2

procent	1–5 år	7–15 år	16–18 år	65–79 år	80–89 år	90 år–
Mölnald	6,10	11,52	3,50	11,42	3,46	0,73
Riket	5,83	10,72	3,35	14,88	4,28	0,96
Differens	0,27	0,80	0,15	-3,46	-0,82	-0,23

Skatteintäkterna är den helt dominerande intäktskällan för kommunen. Genom gällande skatteutjämningsystem är det utvecklingen av skatteunderlaget i hela riket, inte skattekraften för invånarna i respektive kommun, som styr storleken på skatteintäkter och inkomstutjämning. Den egna kommunens skattesats styr dock skatteintäkterna för den del av det garanterade skatteunderlaget som motsvarar vad som genereras i skatteunderlag från de egna invånarna. För resterande del tillämpas en genomsnittsskattesats. Budgeterade skatteintäkter ska alltså bedömas utifrån prognos över både sysselsättningsnivå och löneökningstakt både det aktuella budgetåret och året före budgetåret samt dessutom med utgångspunkt från preliminär taxering avseende året dessförinnan. Skatteintäkterna för 2022 bygger därmed på antaganden om skatteunderlagets storlek i hela riket 2020, 2021 och 2022.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2022 beslutat om 2,1 miljarder kronor ytterligare per år i generella statsbidrag till kommunerna under 2022–2024, vilket innebär cirka 14 mnkr per år till Mölnald. Totalt summerar dock de generella statsbidragen 2022 till lägre belopp än både 2020 och 2021.

Pensioner

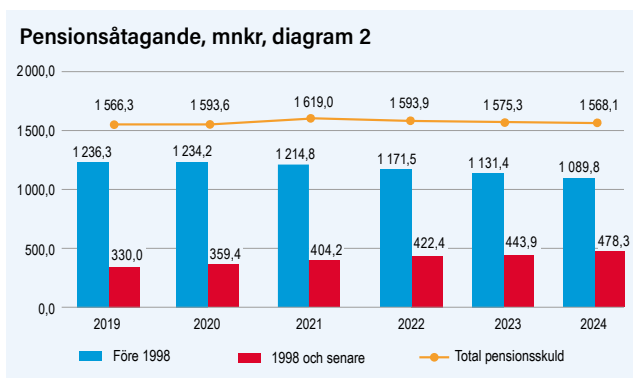
Pensionsåtagandet minskar de kommande åren

Stadens pensionsredovisning sker enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning, efter den så kallade blandmodellen. Det innebär att alla pensionsförpliktelser som tjänats in före 1998 inte redovisas som skuld eller avsättning utan det är endast utbetalningarna som redovisas som en kostnad i resultaträkningen. De beräknade framtida kostnaderna för utbetalningarna redovisas som en ansvarsförbindelse. Pensionsförpliktelser som tjänats in från och med 1998 redovisas däremot som en avsättning i balansräkningen.

Pensionsskuldens utveckling har tidvis utvecklats mycket ryckigt. Det beror på speciella förhållanden som till exempel förändring i antaganden kring inkomstbasbelopp och inflation samt samordningen med det allmänna pensionssystemet. Skulden påverkas också av den så kallade RIPS-räntan som ligger till grund för beräkningen av pensionsskuldens storlek. SKR fattar i juni beslut om RIPS-räntans storlek för innevarande år. Under 2021 ändrades livslängdsantagandet i pensionsskuldberäkningen. Det medförde att både ansvarsförbindelsen och

avsättningen ökade eftersom mer pengar behövdes sättas av då de anställda väntas leva en längre tid med pension jämfört med tidigare prognoser. För 2021 ligger räntan på en procent, det är i skrivande stund oklart på vilken nivå den kommer hamna på för 2022. Pensionskostnaden påverkats också av hur många anställda som har rätt till förmånsbestämd ålderspension. Lönesatsningar på stora grupper kan därmed få betydande påverkan på pensionsnivån.

Mölnåls pensionsåtagande har minskat under de senaste åren, och bortsett från 2020 och 2021, väntas minskningen att fortsätta. Nivåhöjningarna under dessa år förklaras till stor del av ändrade antaganden avseende äldre pensionsavtal under 2020 samt ovan nämnda förändring av livslängdsantagandet under 2021. Precis som för andra kommuner i Sverige har ansvarsförbindelsen för de pensioner som tjänats in före 1998 börjat minska samtidigt som kostnaderna för pensioner intjänade 1998 och senare ökar. Att skulden minskar förklaras av att utbetalningarna överstiger värdeförändringen vilket i huvudsak beror på förändrad demografi i kombination med långvarig relativt låg ränte- och basbeloppsuppräkning.

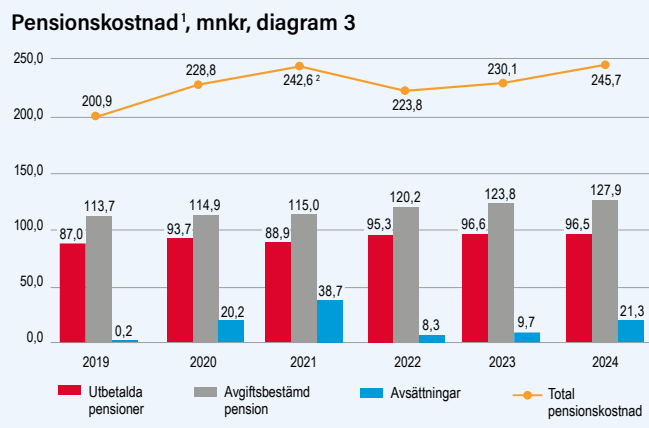
Beräkning 2021–2024 enligt prognos från KPA i augusti.

Pensionskostnaderna väntas öka framöver

Kommunens pensionskostnader avser både kostnader till dem som redan gått i pension och för dem som nu arbetar. För dem som redan gått i pension blir kostnaden för kommunen att upprätthålla värdet på kvarvarande pensioner som ska utbetalas i framtiden. Här utgör den skuld som ingår i ansvarsförbindelsen och inte redovisas i balansräkningen den största delen. I budgeten beaktas därför, som tidigare nämnts, endast utbetalningarna. Själva ansvarsförbindelsen räknas upp med basbeloppsförändringar och ränteantaganden.

För de som nu arbetar är pensionskostnaden den avgift på 4,5 procent som varje anställd får utbetalt för att placera själv samt den tjänstepension som hänger samman med löneandelar över 7,5 basbelopp. För de som idag tjänar över 7,5 gånger prisbasbeloppet och är födda före 1986 bildas en ny skuld för den förmånsbestämda ålderspensionen. Varje nämnd belastas för detta med ett internt personalomkostnadspålägg.

Pensionskostnaderna, eliminerat för påverkan av det förändrade livslängdsantagandet, väntas vara relativt oförändrade 2022 jämfört med 2021 vilket beror på relationen mellan antagandet om inkomstbasbeloppet och inflationen. Därefter väntas kostnaderna att stiga, i plan för 2024 uppgår den totala ökningen mot 2021 till ungefär 21 mnkr. Utvecklingen av pensionskostnaderna i Mölndal följer trenden i riket.

Beräkning 2021–2024 enligt prognos från KPA i augusti.

1) Exklusive finansiella kostnader.

2) Inklusive 18,4 mnkr för ändrat livslängdsantagande.

Nämndförslag till budget/plan

Nämndernas förslag till budget 2022 och plan för 2023–2024 har huvudsakligen följt intentionerna i både budgetprocess och anvisningar, men förslagen till verksamhetsförändringar låg på en högre nivå än vad som fanns inlagt i den befintliga planen. Nämndernas förslag på kompensation för volymökningar, utökad verksamhet eller kvalitetshöjningar har övervägts och ett flertal har beaktats i budget/plan 2022–2024. Budget/plan innehåller även poster som avser effektivisering/prioritering/digitalisering inom respektive nämnds verksamhetsområde för att anpassa verksamheten till de ekonomiska förutsättningar som väntas.

Nämndernas utrymme ökar med nära 200 mnkr

Jämfört med nämndernas reviderade kommunbidrag 2021 innebär budgeten för 2022 att det ekonomiska utrymmet ökar med 194 mnkr. Här ingår budgetmässiga tillskott till nämnderna på 161 mnkr. Samtidigt sker nedjusteringar av nämndernas utrymme med 18 mnkr framför allt för färre barn i förskola och pedagogisk omsorg, tillfälliga medel för Officeuppgradering, lägre kostnader för elevresor samt lägre arbetsgivaravgifter för unga. Dessutom ingår 25 mnkr i avdrag med en förväntan om effektivisering, prioritering och digitalisering i verksamheten. I nämndernas tillskott ingår kompensation för uppräkning med 76 mnkr vilket i princip motsvarar 2,0 procent. Kompensationen utgår från SKR:s prisindex för kommunal verksamhet, PKV, med en justering efter en sammanvägning av diverse faktorer. Löneökningar har beräknats med hänsyn till helårsutfallet av lönerörelsen 2021, det så kallade överhänget, samt ett utrymme för löneökningar avseende 2022. Dessutom finns ett centralt anslag att vid behov fördela efter prioritering av kommunstyrelsen genom arbetsgivar- och organisationsutskottet. Det har dessutom skett en del tekniska justeringar som är kostnadsneutrala för nämnderna och i huvudsak omfattar omfördelning av interna lokalhyror, sänkning av internräntan samt sänkning av personalomkostnadspålägget för pensioner.

Totalt kommunbidrag per nämnd, tabell 3

mnkr	2021	2022	procent
Byggnadsnämnden	16,2	17,1	5,6
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	231,0	262,6	13,7
Kultur- och fritidsnämnden	174,7	179,3	2,6
Miljönämnden	13,1	13,2	0,8
Servicenämnden	4,3	6,8	58,1
Skolnämnden	1 515,9	1 568,3	3,5
Social- och arbetsmarknadsnämnden	341,7	344,7	0,9
Tekniska nämnden	175,7	208,1	18,4
Utbildningsnämnden	350,7	369,6	5,4
Vård- och omsorgsnämnden	1 113,2	1 155,9	3,8
Summa	3 936,5	4 125,6	4,8

1) OBS! Ovan redovisas kommunbidragen exklusive tekniska justeringar samt effekter av ändrad redovisningsprincip för exploateringsåtgärder. Detta påverkar inte nämndernas egentliga ekonomiska utrymme och ska därför inte ingå vid analys av förändringen.

I tabell 3 redovisas den procentuella förändringen mellan nämndernas kommunbidrag 2021 och budget 2022. Vid beräkningen har effekten av de tekniska justeringar som inte påverkar nettokostnaden eliminerats. Den sammanlagda ökningen av nämndernas kommunbidrag är 4,8 procent.

Inom **byggnadsnämnden** tillförs medel för fler bygglovshandläggare samt en administrativ stödfunktion. Förutom fler mindre bygglovsärenden med lägre kostnadstäckningsgrad, väntas arbetsbelastningen öka beroende på arbetet med järnvägen.

Kommunstyrelsen får bland annat tillskott för kostnader kopplade till fastighetsavdelningens större projekt så som rivnings-, sanerings- och paviljongkostnader samt reinvesteringsprojekt, ökat lokalunderhåll, medel för en projektorganisation/utredningar kring ny tågstation samt för kategoristyrning och centraliserad upphandlingsfunktion. Medel tillförs även för personalresurser kopplade till förstärkt ärendehanteringsprocess, utökat HR-stöd, jurist samt visseblåsardirektiv. Därutöver avgår tillfälliga medel för Office-uppgradering, visionsarbete samt bidrag till Källered BID.

Kultur- och fritidsnämnden får tillskott för diverse drift- och kapitalkostnadseffekter av investeringar i idrottsanläggningar och inventarier däribland utvecklandet av Åby Arenastad. Medel ges för 100-årsfirandet av Mölndals stadspatent, ökad hyra för central fritidsgård, samt en förstudie av mötesplatser i Balltorp.

Hos **servicenämnden** sker tillskott för kontaktcenter i och med uppdaterad behovsbedömning och kalkyl.

Inom **skolnämnden** görs flera satsningar på ökad personaltäthet inom förskola och grundskola bland annat med medel för avlastning genom fler förskole- och lärarassistenter. Anslag ges för utökat stöd till elever med särskilda behov, en digital satsning med tillhörande kompetensutveckling av personalen inom grundskola och förskola genomförs och tillskott ges för förkortad kötid till kulturskolan. Dessutom erhåller nämnden medel att fördela efter behov i verksamheten. Elevhälsa, studie- och yrkesvägledning samt ansvaret för klagomålshantering utökas samtidigt som arbetet med framtidens vårdinformativmiljö, FVM fortsätter. Tillskott ges även för utredning av kommunal resursskola. Budgetutrymmet påverkas också av drifteffekter på grund av pågående ny-, om-, och tillbyggnader av skol- och förskolelokaler samt att antalet elever

inom grundskolan ökar marginellt. Dock avgår medel för färre antal barn och elever inom förskola och fritidshem.

Inom **social- och arbetsmarknadsnämnden** sker tillskott för förstärkt föreningsbidrag.

Tekniska nämnden ges kompensation för ökade drift- och kapitalkostnader i samband med nyanläggningar och ökad belastning på diverse befintliga objekt så som spår, leder och parker, åtgärder för arbete med underhållsskuld av beläggning, belysning och konstbyggnader enligt gatuplan fortsätter i motsvarande omfattning som under 2021. Medel tillförs för bekämpning/hantering av invasiva arter och vilda djur, underhåll av flytscen vid Rådasjön och nya badbryggor i Barnsjön, underhåll av hänvisningsplats för socialt utsatta, dekorationer och utsmyckningar i samband med stadens 100-årsjubileum samt övertagande av driften av vägarna från föreningarna i Källered, Lindome och del av Tulebo. Budgeten förstärks även med medel för tillkommande tjänster och utredningar kopplade till järnvägsprojektet, en resurs för strategiska vattenfrågor respektive planering. Senior korten utökas för de över 65 år att, förutom att gälla i Mölndal, även gälla i Västtrafikens zon A under lågtrafik samt i omlottzoner. Fritidskortet för ungdomar förlängs i nuvarande form även efter läsåret 2021/2022. Dessutom kompenseras nämnden för effekterna av ändrade redovisningsprinciper både avseende exploatering och driftkostnader relaterade till investeringsprojekt.

Utbildningsnämnden kompenseras för fler antal elever i gymnasieåldern, ökade kostnader av köpta gymnasieplatser, ökat behov inom vuxenutbildningen i och med utökad målgrupp samt för omställning av verksamheten och satsning på distansundervisning. Dessutom tillförs medel för digitala verktyg inom vuxenutbildningen samt för etablering av en ny gymnasieverksamhet. Utöver detta avgår tillfälliga medel för utbildningsinsatser för vuxna under pandemin samt medel för att etablera ny gymnasieverksamhet.

Vård- och omsorgsnämnden får bland annat tillskott för fler boendeplatser, fler platser inom daglig verksamhet samt utökat behov av korttidstillsyn inom funktionsstödsområdet. Dessutom tillförs medel för att inte dubbelbelägga rummen inom korttidsvården, för volymökning inom äldreomsorgen, medel för att säkerställa en förbättrad måltidsupplevelse på äldreboendena samt för kris- och beredskapslager av skyddsutrustning.

En närmare specifikation av siffrorna i form av de verksamhetsförändringar som sker mellan åren, återfinns i avsnittet Verksamhet per nämnd.

Planåren innehåller volymökningar

I tabellen nedan redovisas en sammanfattning av de volymförändringar som sker mellan åren under planperioden.

Tillkommande och avgående poster redovisas i förhållande till föregående år.

Volymförändring per år, mnkr, tabell 4

Åtgärd	2022	2023	2024	Åtgärd	2022	2023	2024
GIS-ingenjör samt licensavgifter, konsultkostnader etc.		1,4		Utökad elevhälsa, studie- och yrkesvägledning	2,7	1,4	
Bygglövshandläggare	0,4	0,2		Framtidens vårdinformationsmiljö	0,4	1,5	
Administrativ stödfunktion	0,5			Utredning kommunal resursskola	0,5	-0,5	
Allmänna val	1,0	-1,0	1,0	Extrasatsning särskilt elevstöd	5,0	4,0	1,0
Kapitalkostnader reinvesteringar	4,8	4,6	4,7	Extrasatsning grundskola, förskola och övrigt	6,0	-1,0	
Ökat lokalunderhåll - driftschablon internhyra	5,0	9,0		Kulturskolan	0,7		
Driftskostnader i samband med investering, ex. rivning, sanering, evakuering	11,9	10,2	-8,7	Förstärkt föreningsbidrag	0,5		
Projektmedel Campus Mölndal		-0,7		Ökat behov av köpta platser barn och unga		2,7	2,7
Hållbarhetsakkunng	0,6	-0,2	-0,3	Flyktmottagande		2,0	
Leasingkostnad verksamhetslokaler	1,4		-0,1	Tillkommande kapitalkostnader investeringar, skattefinansierad verksamhet	2,8	8,2	11,4
Räddningstjänsten		0,4		Justerad ändrad redovisningsprincip exploatering	11,3		
Tillfälligt tillskott ny mandatperiod	0,2		-0,2	Driftkostnader relaterade till investering, TEN	11,0		
Officeuppgradering	-4,0			Ökade driftkostnader/tillkommande ytor gata, park och vattendrag, investering och exploatering	1,3	3,0	6,1
Visionsarbete	-0,5			Ökade driftkostnader befintliga parker, aktivitetsplatser, spår och leder	1,0	0,5	1,0
Projekt sociala investeringar			-2,6	Ökad bekämpning/hantering invasiva arter/vilda djur	0,4	0,4	
Ökat beredskapstillägg för stadens tjänsteman i beredskap	0,2			Underhållsskuld för beläggning, belysning, konstbyggnader enligt gatuplan		-2,3	-2,4
Förstärkt ärendehanteringsprocess	1,8			Ökade kostnader dagvattenhantering		0,5	
Förstärkning stadens juristfunktion inklusive visseblåsardirektiv	0,9			Driftbudget brygga/flytscen Rådasjön	0,1		
Förstärkt ledning HR	1,0			Badplats Barnsjön, utrustning	0,1		
Utökat HR-stöd, SKF, UTF, VOF	2,2			Hänvisningsplats för socialt utsatta	0,1		
Centraliserad upphandlingsorganisation samt kategoristyrning	2,2	-1,6	-0,2	Övertagande av drift vägföreningar	1,1		
Effektivare inköp genom centraliserade upphandlingar		-2,0	-3,0	Utökad planeringsresurs	0,7		
System för planering och uppföljning samt HR-system	1,4	0,1	0,1	Resurs för strategiska vattenfrågor	1,0		
Källered BID	-0,5			Seniorkort, lågtrafik zon A för personer 65+	4,5		
Platsutvecklare och verksamhetsmedel	1,1			Fritidskort för ungdomar	2,5	0,3	0,3
Centraliserad dataskyddsorganisation	0,4	0,4		Förändrat elevantal, gymnasie- och gymnasiesärskolan	5,2	8,5	10,5
Ökat avkastningskrav på stadens skogsinnehav		-1,0		Extra utbildningsinsatser vux i och med corona	-0,7	-1,7	
Resursförstärkning projekt Järnväg i Mölndal	5,0		-1,0	Digitala verktyg en-till-en inom vuxenutbildningen	1,0		
Näridrottsplatser	0,1		0,1	Ökade priser köpta platser gymnasieskola	5,0		
Ny- och ombyggnad idrottsanläggningar	0,2	0,7	0,2	Lägre kostnad eleverna pga ny zonindelning Västtrafik	-1,0		
Kompensation inventarier kultur- och fritidsanläggningar	0,4		1,4	Etablering av ny gymnasieverksamhet	0,8	1,5	-0,8
Åby Arenastad	0,3	4,6	0,1	Omställning, satsning på distansundervisning	1,4	-0,7	-0,7
Driftkostnader nytt badhus		3,6		Förstärkning av kommunal vuxenutbildning pga utökat ansvar och målgrupp samt volymökning	1,8	1,8	
Central fritidsgård, ökad hyra	0,8			Fler lokaler, omställningskostnad		2,0	
Förstudie Mötesplats Balltorp	0,1	-0,1		Utveckla det kommunala aktivitetsansvaret		1,1	
Förstudie museiflytt		0,3	-0,3	Etablering av skolenhet riktad till elever med behov av anpassad skolgång			2,2
Firande 2021 av Mölndals stads 50-årsjubileum som kommun	-0,2			Volymökning funktionsstöd	19,3	19,3	0,9
Firande 2022 av Mölndals stads 100-årsjubileum för sina stadsprivilegier	3,5	-3,5		Volymökning äldreomsorg	7,5	2,5	
Miljöbalkstillsyn		0,9		Digitalisering inom vård- och omsorg	-0,2		
Förebyggande arbete och tillsyn vid bygg- och entreprenadprojekt			0,7	Ej dubbelbelägga korttidsplatser	3,3		
Kommungemensam kundtjänst	2,5	-3,8		Ökat behov palliativ vård, översyn av bedömningsnivå, volymökning	1,0		
Deltagande i stadsgemensamma utvecklings- eller investeringsprojekt, SEN		0,3		Projekt för att förbättra matsituationen på äldreboende	1,0	1,0	-2,0
Förändrat elevantal, skola, förskoleklass, fritidshem	0,1	0,8	1,4	Kris- och beredskapslager för skyddsutrustning	0,1		
Förändrat elevantal, särskola		1,5	1,5	Förstudie kring förebyggande insatser för äldre VON-KFN	0,3	-0,3	
Förändrat barnantal, förskola och pedagogisk omsorg	-9,2	1,5	3,1	Tillskott enligt budgetpropositionen 2021/22:1	3,5	4,7	-0,8
Ny-, om- och tillbyggnad skol- och förskolelokaler	0,9	8,3	17,8	Förändrade arbetsgivaravgifter för unga	-1,7	5,2	
Läraravlastning t.ex. assistenter, grundskolan	1,5			Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-25,2	-16,9	-0,5
Lärareassistenter	8,5			Totalsumma	129,0	88,1	47,8
Digitala lärresurser/IT-infrastruktur, grund- och förskola	5,2	3,0	2,0	<i>Tekniska justeringar</i>	<i>-16,4</i>	<i>-16,4</i>	<i>-16,4</i>
Kompetensutveckling digitalisering, grund- och förskola	0,8	1,5	1,2	Totalsumma efter tekniska justeringar	112,6	71,7	31,4
Klagomålshantering, ökat ansvar från Skolinspektionen	0,4						

I plan 2023–2024 ingår volymförändringar på grund av demografi, investeringar, förändrat behov hos vissa brukargrupper men även tillskott i form av utökad verksamhet och kvalitet. Avgående belopp beror bland annat på kostnadsanpassningar eller genom att engångsinsatser under budgetåret utgår i plan. Den upprättade planen innehåller, utöver volymförändringar, en schablonmässig uppräknig av nettokostnaderna exklusive kapitalkostnader med 89,2 mnkr år 2023 och ytterligare 91,9 mnkr 2024, vilket motsvarar 2,3 procent årligen.

Förändring av verksamhetsutrymme per år i plan, tabell 5

mnkr	2023	2024
Volymtillskott	134,2	73,0
Avgående; demografi, särskilda satsningar, effektivisering, prioritering, digitalisering	-46,1	-25,2
Kompensation pris- och löneökningar	89,2	91,9
Summa inlagd nettoökning	177,3	139,7

Det slutliga ställningstagandet till förändringarna som har beaktats i plan sker i samband med fördelningen av ekonomiska ramar för respektive budgetår. Avsikten är dock att planen ska vara styrande för de ekonomiska ramarna för att därmed skapa goda planeringsförutsättningar för nämnderna.

Investeringar

Kraftigt ökade investeringsnivåer

Stadens investeringsvolym har under den senaste femårsperioden ökat kraftigt och legat på ett snitt över 500 mnkr per år. I budget/plan 2022–2024 innebär ytterligare en ökning till histo-

riskt höga nivåer på över en miljard kronor per år. Det innebär ett genomsnitt under planperioden 2022–2024 på drygt en miljard kronor per år efter avdrag för investeringsbidrag samt en schablonmässig nedjustering av investeringsutgifterna utifrån antagande om lägre genomförandetakt. Investeringsutgifterna för perioden 2022–2024 uppgår totalt till över 4,1 miljarder kronor, varav nästan 1,4 miljarder kronor av investeringarna finansieras av investeringsbidrag, exploateringsersättningar samt fastighetsförsäljning. Bakgrunden till finansieringen är att flera investeringar avser stadens egna anläggningar i bostadsområden. Större exploateringsprojekt under perioden är exempelvis fortsatt utbyggnad av Pedagoger Park, Forsåkersområdet, Källered centrum samt Lunnagården.

Planeringen innebär en genomsnittlig investeringsnivå på drygt 25 procent i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket kan jämföras med cirka 16 procent för perioden 2019–2021. Om även försäljningsinkomster samt exploateringsersättningar beaktas sjunker snittet till 23 procent för planperioden. Det är relevant att även analysera nyckeltalet med den justeringen eftersom de närmaste årens stora investeringar i egna anläggningar inom exploateringsområden delvis kommer att finansieras genom markförsäljning.

Under de senaste åren har genomsnittet för kommunernas nettoinvesteringar i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag legat på mellan elva och tolv procent i riket. Trenden är dock att större kommuner kring storstäderna redovisar högre investeringsvolym. I Stockholmsregionen låg snittet till exempel på närmare 15 procent under treårsperioden 2018–2020.

Investeringsbudget/plan 2022–2024, tabell 6

mnkr	Totalt anslag	Prognos tom 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025–
Inventarier och dylikt			73,0	79,5	83,8	
Årliga investeringsanslag			93,0	96,0	97,5	
Pågående planering ny- och ombyggnad förskolor	564,0	23,1	111,5	170,7	46,7	212,0
Pågående planering ny- och ombyggnad skolor	1 135,6	28,4	100,8	230,1	342,3	434,0
Nytt badhus Åby Arenastad	487,0	205,1	214,0	67,9		
Utveckling Åby Arenastad	213,0	16,0	116,0	10,0	21,0	50,0
Pågående planering ny- och ombyggnad idrottsanläggningar	48,0	12,3	5,2	9,8	2,5	18,2
Campus Mölndal	320,0	1,0	1,0	38,0	100,0	180,0
Gunnebo Slott och Trädgårdar, reinvesteringar	24,4	8,9	2,0		11,5	2,0
Nytt äldreboende	288,0				20,0	268,0
Övriga lokaler	21,6			2,0	19,6	
Hållbart resande			27,9	32,3	30,5	
Kommunala gator och vägar			55,8	71,3	167,5	
Park- och naturområden			12,8	16,3	16,3	
Vattendrag			63,0	37,0	37,0	
Återvinning och avfall			8,5	7,0	43,8	
Vatten- och avloppsanläggningar exklusive exploateringsområden			90,3	96,6	84,3	
Vatten- och avloppsanläggningar i exploateringsområden			52,0	50,3	-82,5	-50,1
Egna anläggningar i exploateringsområden, netto			214,2	303,9	193,6	
Summa nettoinvesteringar			1 241,0	1 318,7	1 235,4	
Övriga poster i samband med investerings- och exploateringsverksamheten:						
Investering i finansiell leasing			32,5	31,0	77,0	
Investering i finansiella anläggningstillgångar			6,5	6,5	6,5	
Försäljning av fastigheter ¹			-53,9	-235,7	-81,8	
Exploaterings- och gatukostnadsersättningar ¹			-181,3	-295,3	-206,3	
Övriga poster exploateringsverksamhet ²			39,9	20,9	21,8	

En detaljerad uppställning över investeringsanslag per objekt och planerade investeringar under planperioden finns i avsnittet investeringar.

1) Redovisas som intäkt i resultaträkningen.

2) Här ingår eventuella rivnings- och saneringskostnader, omsättningstillgångar samt medfinansiering av statlig infrastruktur.

Fördelningen av investeringar mellan åren kan naturligtvis komma att påverkas av förskjutningar i tid. Det gäller även sådana investeringar som i budgetsammanställningarna bedömts bli genomförda under 2021.

Under perioden 2022–2024 finns det inlagt 1 002 mnkr för förskolor och skolor, både nyproduktion samt ombyggnation och anpassningar av befintliga skolor till mer ändamålsenliga lokaler. Investeringar i förskolor och skolor som beräknas bli klara under perioden är Hålstens förskola, Bifrosts förskola, nya Västerbergsskolan, Almåsskolan hus C samt Krokslättsskolan. De största investeringarna inom skolområdet är Västerbergsskolan samt Almåsskolan hus C.

Under kommande treårsperiod finns det totalt 443 mnkr i beräknade investeringsutgifter för idrottsanläggningar. Här ingår den byggnation av ett nytt badhus som påbörjades 2020 samt ytterligare utveckling av Åby Arenastad och pågående planering av ny- och ombyggnad av idrottsanläggningar. Anslag för nytt Campus Mölndal samt nytt äldreboende uppgår totalt till drygt 600 mnkr, varav 159 mnkr finns inlagt under perioden 2022–2024. Anslag för investeringar vid Gunnebo Slott samt anpassningar och ombyggnader i övriga befintliga lokaler uppgår till nästan 22 mnkr. Utöver tidigare nämnda byggnadsinvesteringar finns även ett årligt anslag för reinvesteringar i lokaler på 88 mnkr år 2022, 91 mnkr år 2023 och drygt 92 mnkr på år 2024.

Inköp av inventarier och IT-investeringar ingår i investeringsbudget 2022 med 73 mnkr och för planåren 2023–2024 med 79 respektive 84 mnkr per år.

Under åren 2022–2024 planeras nettoinvesteringar på cirka 291 mnkr inom VA-verksamheten och 59 mnkr för renhållningsverksamheten. Exempel på större investeringar inom den taxefinansierade verksamheten är utbyggnad av vattenverk samt Framtidens Kikås. För övriga verksamheter under tekniska nämnden såsom gator, vägar, parker och kollektivtrafik ingår 568 mnkr i investeringar under perioden. Inom den skattefinansierade verksamheten är de största investeringsanslagen för projekt inom översvämningsåtgärder för Mölndalsån och Kålleredsbäcken samt anslag kopplat till Lunnagårdsgatan.

Självfinansieringsgrad inklusive hela pensionsskuldens förändring, tabell 7

mnkr	2020 bokslut	2021 prognos	2022 budget	2023 plan	2024 plan
Avskrivningar/investeringsbidrag ¹⁾	206,0	218,9	230,5	258,0	283,0
Försäljning av fastigheter, exploateringsersättningar m.m.	116,7	398,4	208,0	486,7	257,2
Resultat exklusive resultat vid försäljning	277,9	129,6	64,2	16,8	24,6
Utrymme för självfinansiering	600,6	746,9	502,7	761,5	564,8
Nettoinvestering	590,3	774,3	1 085,5	1 123,2	1 028,9
Självfinansieringsgrad i procent	101,7	96,5	46,3	67,8	54,9
Investeringsvolym/ skatteintäkter och generella statsbidrag i procent	14,9	19,0	25,9	26,0	23,0

1) Avskrivningar, exklusive för finansiell leasing.

Den andel av investeringarna som kan finansieras med skattemedel eller försäljning av anläggningstillgångar prognostiseras 2021 till drygt 96 procent. Självfinansieringsgraden beräknas därefter sjunka till ett genomsnitt på drygt 56 procent för hela

planperioden. Det är en lägre självfinansieringsgrad än vad som har varit vanligt i Mölndal. Bakgrunden är att staden befinner sig i en period av mycket höga investeringsnivåer samtidigt som resultat inklusive exploateringsersättningar samt markförsäljning inte täcker en lika hög andel av nettoinvesteringarna som tidigare år.

Kassaflödesbudget

Kassaflödet, så som det bedöms i budget/plan för 2022–2024, innebär att likviditetsbehovet inte kan tillgodoses utan upplåning. Under 2022 bedöms likviditetsbehovet dels kunna lösas med ingående likviditet samt nuvarande placeringar, dels genom att det grundat på aktuella prognoser för 2021 i kombination med budget 2022 bedöms uppstå ett upplåningsbehov på cirka 300 mnkr. Därefter bedöms upplåningsbehovet till drygt 310 respektive 450 mnkr under 2023 och 2024. Bedömningen grundar sig på en schablonmässig neddragning med anledning av de förskjutningar som erfarenhetsmässigt uppstår inom investerings- och exploateringsverksamheten. Både investeringar och exploateringsersättningar har, med undantag av badhusprojektet, räknats ned med 15 procent. En annan nivå på förbrukningen av anslag kan därmed påverka upplåningsbehovet. Utvecklingen kan samtidigt påverkas av ytterligare ett antal faktorer, såsom förskjutningar av de försäljningar som finns upptagna i budget, resultatutvecklingen jämfört med budget samt utvecklingen av kortfristiga fordringar och skulder såsom rekvirerade statsbidrag. Det beräknade kassaflödet bygger på nu aktuella prognoser över slutavräkningar för skatteintäkterna samt en oförändrad nivå på kortfristiga fordringar och skulder. Som alternativ till egen upplåning kan det istället bli aktuellt med ett ianspråktagande av nuvarande utlåning till kommunens bolag.

I kassaflödesbudgeten beaktas att avsättning/värdehöjning av pensionsförpliktelsen återlämnas till verksamheten och begränsar upplåningsbehovet utöver den självfinansiering som kan ske genom skatteintäkter, avskrivningar och försäljning. När utbetalningen av pensionerna ska ske behövs ett nytt likviditetsutrymme eftersom det inte avsatts särskilda tillgångar som matchar respektive års avsättning/värdesäkring.

Tidigare har den kortsiktiga strategin under perioder med svagare resultat och hög investeringsnivå varit att lösa behovet av likviditet genom, dels positivt kassaflöde hos koncernens övriga enheter, dels ingånget avtal om checkräkningskredit. Enligt ovan beräknas stadens kreditbehov under åren 2022–2024 uppgå till drygt 1,2 miljarder.

Stadens koncernbildning byggde ursprungligen på intern finansiering. Moderbolaget lånade från staden för att kunna köpa dotterbolagen. Genom förändrad lagstiftning angående ”interna räntor” har denna finansiering till största delen upphört. Stadens utlåning till moderbolaget Kvarnfallet Mölndal AB uppgår till 376 mnkr. Kvarnfallet Mölndal AB vidareutlånar dessa medel till fyra dotterbolag. Ytterligare ett lån finns där utlåning sker direkt från staden till ett av dotterbolagen, Mölndala Fastighets AB, som uppgår till cirka 119 mnkr.

Nettokostnadsandel

Enligt kommunallagen ska kommuner och landsting bedriva sin verksamhet inom ramen för en god ekonomisk hushållning.

En förutsättning för att uppnå och vidmakthålla god ekonomisk hushållning är god balans mellan verksamhetens löpande ordinarie intäkter och kostnader. Ett mått på detta är nettokostnaderna inklusive avskrivningar och finansnetto i relation till skatteintäkterna.

En starkare nivå kan användas för att möta svängningar i samhällsekonomiska förutsättningar utan akuta åtgärder eller för att finansiera investeringstoppar och framtida påfrestningar i form av till exempel pensionskostnader.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, tabell 8					
procent	2020 bokslut	2021 prognos	2022 budget	2023 plan	2024 plan
Verksamhetens nettokostnader	85,1	82,2	88,7	83,3	87,6
Avskrivningar	5,7	5,9	6,0	6,6	6,9
Nettokostnadsandel	90,8	88,1	94,7	89,9	94,5
Finansnetto	-0,7	-0,8	-0,6	-0,6	-0,4
Nettokostnadernas andel inklusive finansnetto ¹	90,1	87,3	94,1	89,3	94,1
Nettokostnadsandel för löpande verksamhet/strukturellt resultat ²	93,4	95,9	98,4	99,5	99,4
Nettokostnadsandel inklusive förändring hela pensionsskulden²	93,4	95,4	97,3	98,6	98,4

1) Det vill säga inklusive resultat vid försäljning och större engångsposter.

2) Det vill säga exklusive resultat vid försäljning och större engångsposter.

Nuvarande prognoser tyder på att staden, för det enskilda året 2021 kommer att uppnå ett resultat där nettokostnaderna utifrån det strukturella resultatet, det vill säga för den löpande verksamheten exklusive engångsposter, skulle bli 95,9 procent. Budget/plan för 2022–2024 har upprättats med en nettokostnadsandel på i genomsnitt 99,1 procent under treårsperioden. För de tre föregående åren 2019–2021 är motsvarande tal 95,0 procent för den löpande verksamheten, om prognosen för 2021 beaktas. Det innebär en försämring för planperioden. Vid avstämning mot stadens finansiella mål, se avsnittet God ekonomisk hushållning ingår dock samtliga engångsposter med undantag för resultat vid försäljning samt exploateringsersättningar. Det innebär oftast att nettokostnadsandelen med den beräkningsmodellen blir lägre.

Budget/plan 2022–2024 innebär en högre nettokostnadsandel, vilket inverkar negativt på den ekonomiska ställningen.

Soliditet

Soliditeten visar hur stor andel av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Det är därmed ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Soliditetsutveckling exklusive effekt av koncernkontot, tabell 9					
procent	2020 bokslut	2021 prognos	2022 budget	2023 plan	2024 plan
Soliditet enligt redovisad balans, blandmodellen ¹	70,6	72,8	70,3	67,9	63,7
Soliditet inklusive total pensionsskuld, fullfundsmodellen ¹	51,2	55,1	54,7	54,5	52,1

1) Exklusive effekt av koncernkontot.

Kommunens anläggningstillgångar redovisas till sitt anskaffningsvärde. För att behålla den långsiktiga finansiella styrkan bör soliditeten hållas på en jämn nivå. Då soliditeten minskar försvagas den långsiktiga betalningsberedskapen.

I tabell 9 redovisas stadens soliditet både med och utan det totala pensionsåtagandet samt eliminerat från koncernkontots effekter. Under perioden sker en försvagning av soliditeten. Tillgångarna ökar därmed mer än vad det budgeterade resultatet ger utrymme för om andelen eget kapital ska kunna bibehållas. Det bör dock noteras att soliditeten har stärkts från 47,5 procent 2017, det vill säga vid ingången av den senaste femårsperioden, till de 55,1 procent som prognostiseras för 2021. Nivån vid utgången av det sista planåret, 2024, stannar på 52,1 och ligger därmed fortfarande betydligt högre än 2017. Bakgrunden till att tabellen redovisar stadens soliditet både med och utan det totala pensionsåtagandet är den lagstadgade förändringen av redovisningsprincipen för hanteringen av pensionsskulden, som började gälla från och med 1998. Den innebär att skulden för intjänade pensioner till och med 1997 omvandlades till en ansvarsförbindelse ”inom linjen” och därmed utanför stadens redovisade balansräkning.

Resultat och tillgångar, tabell 10					
mnkr	2020 bokslut	2021 prognos	2022 budget	2023 plan	2024 plan
Förändring av eget kapital, blandmodellen	393,3	517,0	249,4	462,3	263,6
Förändring av tillgångarnas värde	667,2	516,9	595,9	948,9	964,8

Soliditeten är beroende av två faktorer. Den ena är hur det egna kapitalet utvecklas, det vill säga resultatutvecklingen, medan den andra avgörs av hur tillgångarna utvecklas. De faktorerna skapar tillsammans soliditetsförändringen. Svaga resultat i kombination med höga investeringsnivåer påverkar den långsiktiga betalningsförmågan negativt.

I tabell 10 illustreras den beloppsmässiga utvecklingen av eget kapital och tillgångar. Utvecklingen enligt budget/plan 2022–2024 innebär, som tidigare redovisats, att soliditeten från en förstärkt nivå, kommer att utvecklas negativt under perioden. Bakgrunden är främst den höga investeringsvolymen i kombination med att resultatnivån inte är tillräcklig för att behålla soliditetsnivån. I resultatet ingår samtidigt ovanligt höga intäkter i form av exploateringsersättningar och resultat från försäljning av exploateringsmark, vilka båda har en positiv påverkan på soliditeten.

Under 2021 beräknas dock investeringarna kunna finansieras med likvida medel och soliditetsmålet stärks i och med ett starkt resultat som motsvarar hela tillgångsökningen.

För att hålla soliditeten inklusive hela pensionsskulden på en stabil nivå krävs inte ett lika högt resultat, vilket betyder att den soliditeten försämrats långsammare. Den kraftiga tillgångsökningen får dock tydligt genomslag på båda måtten.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden mäter hur stor andel av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Tillsammans med soliditetsmättet som inkluderar hela pensionsskulden visar skuldsättningsgraden hur tillgångarna har finansierats. Pensionsskulden utgör en betydande del av skuldsättningsgraden och har återlånats i verksamheten. I takt med utbetalningarna kommer därför likvida medel att behöva frigöras.

Av tabell 11 framgår också att prognosen över kassaflödet och effekterna av budget/plan 2022–2024 innebär behov av upplåning med över en miljard kronor under planperioden. Lånebehovet är en följd av höga investeringsnivåer och innebär en ökad räntekostnad för staden. Den höga investeringsnivån, som nämnts tidigare, beräknas finansieras av en något lägre andel av exploateringsersättningar samt intäkter för markförsäljning än tidigare. Investeringsbidrag och anläggningsavgifter klassificeras som långfristiga skulder och fördelas som intäkt i takt med investeringarnas avskrivningstid, medan exploateringsersättningar intäktsförs när de flyter in.

Skuldsättningsgrad, tabell 11

procent	2020 bokslut	2021 prognos	2022 budget	2023 plan	2024 plan
Kortfristiga skulder	13,7	11,2	9,9	9,5	8,6
Långfristiga skulder	9,0	9,2	13,4	16,7	22,2
Avsättningar	1,0	0,9	0,7	0,6	0,4
Pensionsskuld, total	25,1	23,6	21,3	18,7	16,7
Total skuldsättningsgrad¹	48,8	44,9	45,3	45,5	47,9

1) Inklusivt hela pensionsåtagandet och exklusivt koncernkontot.

Vid Stensjön finns två badplatser och i närheten ligger Stensjöleken, en lekplats mitt i naturen där det även finns hammockar och hängmattor.
Foto: Lina Ikse

God ekonomisk hushållning

Bakgrund

I kommunallagen, 11 kap, 1§, uttrycks att kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. I samma paragraf regleras att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen.

I förekommande fall ska riktlinjerna även omfatta regleringen av en så kallad resultatutjämningsreserv.

Kommunallagen, 11 kap, 5–6§, föreskriver att kommunen varje år ska upprätta en budget och att det ska göras så att intäkterna överstiger kostnaderna, det så kallade balanskravet.¹ Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin. För verksamheten ska anges mål och riktlinjer och för ekonomin ska anges finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Kommunallagens krav klargör därmed att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling medan verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger alltså ihop för att en god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås.

1) Undantag kan ske om det finns synnerliga skäl eller, vid konjunkturnedgång, genom att disponera medel från resultatutjämningsreserv, RUR. Mölndals stad tillämpar inte regelverket om RUR. Däremot har staden bland annat genom sin ekonomiska ställning möjlighet att enligt Kommunallagen, 11 kap, 13§, hänvisa till synnerliga skäl för att inte återställa ett negativt resultat.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Genom nedanstående riktlinjer anger fullmäktige den övergripande och mer långsiktiga styrningen av god ekonomisk hushållning för Mölndals stad.

- Grunden för strategisk planering och utveckling i Mölndals stad är *Vision 2022* samt vad som uttrycks i stadens budget/plan.
- Verksamheten ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Med utgångspunkt i lagstiftning samt stadens egen målstyrning ska strävas efter hög måluppfyllelse och ständiga förbättringar som leder till ett optimalt resursutnyttjande.
- Kommunens bolag ska, i tillämpliga delar, bidra till att kommunfullmäktiges mål och vision uppnås, vilket uttrycks i ägardirektiv. Bolagen ska i sina affärsplaner precisera relevanta mål med mätbara indikatorer i förhållande till kommunfullmäktiges uppsatta mål och i årsredovisningen exemplifiera hur bolaget bidragit till stadens mål och vision.
- Staden ska värna en stabil och balanserad ekonomi med fortsatt stark ekonomisk ställning för att därigenom kunna möta konjunkturnedgångar och förändrade omvärldsförutsättningar.
- Samhällsplanering och exploateringsverksamhet ska genomföras med utgångspunkt från en kontinuerlig och hållbar tillväxttakt.
- Intäkter från försäljningar av tillgångar ska i första hand användas till investeringar eller amortering av skulder.
- Den ekonomiska ställningen skyddas genom finansiella mål som över tid säkerställer en hållbar relation mellan resultat- och investeringsnivåer. De finansiella målen för resultatet behöver därmed vara högre under perioder med höga investeringsnivåer.

- De affärsdrivande verksamheterna i förvaltningsform ska bedrivas med full kostnadstäckning.
- Kommunens bolag ska på ett affärsmässigt sätt bedriva verksamhet som samlar ger en marknadsmässig avkastning och möjliggör utdelning till ägaren.

God ekonomisk hushållning i praktiken

Mölndals stad strävar efter att säkerställa en god ekonomisk hushållning genom att, med utgångspunkt från lagstiftningen, låta olika lokala strategier, processer och regelverk komplettera varandra. Nedan tydliggörs den konkreta styrningen mot god ekonomisk hushållning för Mölndals stad.

- Utgångspunkten för stadens styrning är en tydlig decentralisering av ansvar och befogenheter inom nämndernas verksamhet kopplat till en enhetlig styrning i gemensamma övergripande frågor. Genom *Styrprinciper för Mölndals stad* konkretiserar fullmäktige rollfördelning och spelregler i syfte att säkerställa att den kommunala verksamheten bedrivs i linje med god ekonomisk hushållning avseende både verksamhet och ekonomi.
- God ekonomisk hushållning i Mölndals stad ska bedrivas med hänsyn till två dimensioner; att hushålla i tiden och över tiden. Det innebär att väga ekonomi mot verksamhet idag och att väga verksamhetens behov idag mot verksamhetens behov på längre sikt. I *Vision 2022* uttrycks att staden verkar för en utveckling av Mölndal som är socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar.
- Stadens modell för mål och uppföljning av verksamhetsmål ska bidra till att tillgodose kommuninvånarnas behov på bästa möjliga vis givet anslagna resurser. Avsikten är att förbättra förutsättningarna för god ekonomisk hushållning genom djupare analyser av måluppfyllelsen med hjälp av kvalitativa- och kvantitativa metoder, för att på så sätt kartlägga och analysera arbetet med målen, dess resultat och effekter.
- Verksamhetsmål, av betydelse för god ekonomisk hushållning, uttrycks genom fullmäktiges mål och formuleras med utgångspunkt från stadens vision. KF-målen fastställs i samband med det årliga budgetbeslutet. Målen specificeras i särskilt avsnitt i budgethandlingen.
- Finansiella mål, av betydelse för god ekonomisk hushållning, fastställs i samband med fullmäktiges budgetbeslut. De utvärderas över rullande sexårsperioder och syftar till att säkerställa den ekonomiska utvecklingen över tid.

Finansiellt mål

- Resultatet exklusive intäkter från fastighetsförsäljning och exploatering ska uppgå till minst 1,5 procent av skatt och generella statsbidrag i genomsnitt över rullande sexårsperioder.¹

Utöver ovanstående resultatmål strävas efter att hålla soliditeten på en relativt jämn nivå över tid.

1) Vid avstämning tillämpas resultat enligt blandmodellen exklusive resultat vid försäljning av mark- och exploateringsstillgångar samt intäkter från gatukostnads- och exploateringsersättningar. Med blandmodellen avses det bokförda resultatet, vilket enligt gällande lagstiftning inte inkluderar effekten av pensionsåtagandet avseende pensioner intjänade före 1998.

Om särskilda skäl föreligger kan andra poster elimineras, men grundtanken är att även tillfälliga positiva effekter, till exempel engångsbidrag från staten, ska kunna användas för att jämma ut resultatet över tid. Resultat enligt det finansiella målet är därmed inte att förväxla med det så kallade strukturella resultatet. För eliminering aktualiseras därmed i första hand poster som har samband med investeringar, omvärdering och dylikt. I budget/plan 2022–2024 har driftkostnader för järnvägsprojektet inte tagits med då det är en tillfällig satsning som väntas påverka framtida investeringsåtaganden.

Stadens resultatmål är satt till 1,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, exklusive realisationsvinster och exploatering samt poster som kan justeras av särskilda skäl, se not. Det resultatet tillsammans med resultat från fastighetsförsäljning samt exploateringsintäkter ska bidra till finansiering av investeringar och vid behov, som utrymme för att kunna möta större förändringar vid konjunkturnedgångar eller oförutsedda händelser.

Utgångspunkten för den finansiella planeringen av investeringarna är att de, sett över en lång tidsperiod, ska inrymmas i det utrymme som skapas genom resultat, avskrivningar, intäkter från gatukostnads- och exploateringsersättningar samt försäljning av fastigheter. Genom analys av nyckeltal som självfinansieringsgrad och soliditet sker en bedömning av om resultatmålen är tillräckliga för att över tid behålla stadens ekonomiska ställning.

Av den finansiella analys som ingår i avsnittet Ekonomisk översikt i budgethandlingen framgår att budget/plan 2022–2024 stannar vid en genomsnittlig resultatnivå på 0,9 procent, exklusive intäkter i samband med exploateringsverksamheten, därmed uppnås inte en resultatnivå i överensstämmelse med det finansiella målet för den enskilda treårsperioden. Däremot är resultaten, med delårsrapportens prognos för 2020 och budget/plan 2022–2024, tillsammans fullt tillräckliga för att uppfylla det finansiella målet. Budget/plan bygger därför på att tidigare års resultat indirekt överförs mellan åren vid ställningstagande till budgeterade resultatnivåer.

Budgeterade resultatnivåer motiveras av de senaste årens goda resultat i kombination med en god ekonomisk ställning. Anpassningen till de intäktsnivåer som nu prognostiseras kan därför ske över en längre tidsperiod och det har bedömts möjligt att införa fortsatt ställningstagande till planårens resultatnivåer både avvakta utvecklingen av nuvarande osäkra omvärldsförutsättningar samt skapa tid för arbete med långsiktiga strategier för en fortsatt balanserad utveckling av stadens ekonomi. Av tabellen bredvid framgår avstämningen av det finansiella målet med utgångspunkt från tidigare års bokslut, prognosen för 2021 enligt delårsrapporten samt budget/plan 2022–2024. Över den sexårsperiod där budget- och planåren utgör de sista tre åren uppfylls det finansiella målet med god marginal.

Avstämning mot finansiella mål över en sexårsperiod

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettokostnader inklusive finansnetto	-3 482	-3 572	-3 565	-3 947	-3 860	-4 216
Skatteintäkter inklusive generella statsbidrag	3 822	3 966	4 082	4 196	4 323	4 480
Årets resultat	340	394	517	249	463	264
Justering av särskilda skäl	21	18	18	5	5	4
Avgår fastighetsförsäljning, exploateringsersättningar	-128	-131	-369	-185	-446	-239
Resultat för avstämning finansiellt mål, mnkr	233	281	166	69	22	29
Nettokostnadsandel, procent	93,9	92,9	95,9	98,4	99,5	99,4
Resultat i förhållande till skatt och generella statsbidrag	6,1	7,1	4,1	1,6	0,5	0,6
Genomsnitt sex år, 2019-2024			3,2 procent			

De goda resultat som redovisades för 2019 och 2020 består delvis av drygt 70 respektive 22 mnkr i form av en eftersläpningsersättning med anledning av stadens kraftiga befolkningsökning under 2018 och 2019. Syftet med den engångsersättningen, som är en del av den kommunala kostnadsutjämningen, är att övergångsvis mildra den kommunalekonomiska påfrestning som uppstår vid en snabb befolkningsökning. Det har därför bedömts som ytterligare en faktor som motiverar att övergångsvis sänka resultatkraven i flerårsplanen. En annan är de tillfälliga välfärdsmiljarder som tilldelas kommunsektorn i olika omfattning 2020–2021. Syftet är att möta ökade behov som sammanhänger med coronapandemin och, som inom flera områden, bedöms uppstå med fördröjning. Det är därför värdefullt att under några år kunna överbygga sådana påfrestningar både med hjälp av de överskott som beräknas uppstå från de tillfälliga statliga tillskotten 2020–2021 samt den betydligt snabbare återhämtning och därmed skatteunderlagsutveckling som är den främsta bakgrunden till det starka resultat som prognostiseras för 2021. Långsiktigt kommer det inte att vara hållbart med så lågt budgeterade resultat som under planperioden. Under året har staden uppdaterat en långsiktig finansiell analys för att få en aktuell bild över behov av investeringar för att möta den demografiska utvecklingen, ersättningsinvesteringar samt den planerade utvecklingen av stadens infrastruktur. Analysen visar att både driftkostnadskonsekvenser och finansieringsbehov inte utan betydande åtgärder kan mötas med de förutsättningar kring skatteunderlagsutveckling, befolkningsutveckling med mera som nu prognostiseras.

Avstämning mot balanskravet

Vid avstämning mot kommunallagens balanskrav får intäkter från försäljning av fastigheter inom exploateringsverksamheten ingå. Det budgeterade resultatet från försäljning av sådana fastigheter under 2022–2024 uppgår till 31 mnkr, 194 mnkr respektive 64 mnkr, därmed bedöms balanskravet uppfyllas med god marginal under hela perioden. Även exklusive resultatet från försäljning uppnås balanskravet både för budgetåret 2022 och de två kommande planåren.

Byggnadsnämnden

Nämnden ansvarar för stadens uppgifter inom plan- och bygglagen och ger till exempel förhandsbesked, bygglov och rivningslov. Nämnden utövar också tillsyn över byggnadsverksamheten och prövar frågor om olovligt byggande. Därutöver ansvarar för geografiska informationssystem, mätnings- och kartverksamhet samt resurser till lantmäterimyndigheten.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	20,5	22,3	23,1		
Kostnader	-34,0	-38,5	-40,2		
Summa nettokostnader	-13,5	-16,2	-17,1	-18,6	-18,6
Kommunbidrag					
Byggnadsnämnden	13,9	16,2	17,1		
Summa kommunbidrag	13,9	16,2	17,1	18,6	18,6
Resultat	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster. Beloppen för planåren är angivna i 2022 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2021 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
GIS-ingenjör samt licensavgifter, konsultkostnader etc		1,4	
Bygglovshandläggare	0,4	0,2	
Administrativ stödfunktion	0,5		
Uppräkning	0,2		
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-0,2	-0,1	
Summa	0,9	1,5	0,0

Årlig förändring, netto.

Verksamhetsförändringar 2022 – 2024

Utökad GIS-verksamhet

I plan 2023 tillförs 1,4 mnkr för utökning av geografiska informationssystem, så kallad GIS-verksamhet i syfte att effektivisera informationshantering och planering samt göra analyser och sammanställa geografiska beslutsunderlag för stadens verksamheter. Tillskottet avser GIS-ingenjör samt licensavgifter, konsultkostnader med mera.

Fler bygglovshandläggare och utökad administrativ stödfunktion

Tillskott ges med totalt 0,4 mnkr 2022 och ytterligare 0,2 mnkr från 2023 för tre tillkommande bygglovshandläggare samt 0,5 mnkr från 2022 för utökad administrativ stödfunktion. Kompensationen ska möta ökad arbetsbelastning då antalet mindre bygglovs- och anmälningsärenden med lägre kostnadstäckningsgrad har blivit fler samt påverkan från den väntade omlokaliseringen av järnvägen. Resterande finansiering av handläggarnas tjänster täcks av avgifter.

Uppräkning

I budget 2022 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering av verksamheten för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Volymmått

	Budget 2022	Budget 2021	Utfall 2020
Antal beslut, paragrafer, i byggnadsnämnden	120	120	118
Antal delegeringsbeslut, utom bostadsanpassning	1 500	1 200	1 340
Antal avslutade tillsynsärenden olovligt byggande m.m.	100	70	41
Antal avslutade bostadsanpassningsärenden	350	425	337

Andra indikatorer av särskilt intresse

	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Antal bygglovgivna bostäder	82	403	388
Antal färdigställda bostäder ¹	724	739	699
Befolkningstillväxt, procent	0,8	1,8	3,1
Median handläggningstid lov/förhandsbesked från komplett ansökan, dagar	29	16	18
Antal ärenden med nedskrivna avgift på grund av lång handläggningstid	19	17	

1) Pågående ärenden avslutas i efterhand, något som ofta tar ett-två år efter bygglov för ett stort projekt.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder

Kommunfullmäktige är stadens högsta beslutande organ och består av 61 folkvalda politiker som har fått invånarnas förtroende att bland annat besluta om budget, skatt samt vilka mål och riktlinjer som kommunen ska arbeta efter. Kommunrevisionen, överförmyndarnämnden och valnämnden redovisas under egna kommunbidragsområden. Kommunstyrelsen är stadens ledande politiska organ för förvaltningar och har ett helhetsansvar för stadens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har uppsikt över stadens nämnder och verksamheter.

Resultaträkning					
mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021 ¹⁾	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	557,8	527,7	551,7		
Kostnader	-754,8	-758,7	-814,3		
Summa nettokostnader	-197,0	-231,0	-262,6	-280,5	-272,0
Kommunbidrag					
Kommunfullmäktige	3,7	3,7	3,8		
Kommunrevision	2,7	2,7	2,7		
Valnämnd	0,2	0,2	1,2		
Överförmyndarnämnd	6,5	6,2	6,3		
Stadsledningsförvaltning	117,3	136,1	165,1		
Plan- och exploatering	8,2	9,3	10,9		
Räddningstjänst	42,5	41,6	42,4		
Ks och dess utskott	9,1	9,5	9,8		
Ks förfogande	12,3	10,0	10,0		
Ks övrigt	14,1	11,7	10,4		
Summa kommunbidrag	216,6	231,0	262,6	280,5	272,0
Resultat	19,6	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster. Beloppen för planåren är angivna i 2022 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2021 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Statsbidrag	
mnkr	2022
Myndigheten för samhällsnytt och beredskap	
Krisberedskap	1,6
Civilt försvar ¹⁾	
Västra Götalandsregionen	
Folkhälsa	1,3
Brottsförebyggande rådet	
Broprojektet	0,3
Summa	3,2

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

1) Kommande bidrag är inte fastställt och är inte offentlig uppgift.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år			
mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Allmänna val	1,0	-1,0	1,0
Tillfälligt tillskott ny mandatperiod	0,2		-0,2
Driftkostnader i samband med investering, ex. rivning, sanering, evakuering, huvudsakligen skola, förskola	11,9	10,2	-8,7
Drifteffekter av reinvesteringar, ska fördelas till nämnderna	4,8	4,6	4,7
Ökat lokalunderhåll - driftschablon internhyra	(5,0) ¹⁾	9,0	
Projektmedel Campus Mölndal		-0,7	
Hållbarhetsakkunng	0,6	-0,2	-0,3
Leasingkostnad verksamhetslokaler	1,4		-0,1
Officeuppgrädering	-4,0		
Visionsarbete	-0,5		
Centraliserad upphandlingsorganisation	0,8	-0,4	
Kategoristyrning - scenario två	1,4	-1,2	-0,2
Effektivare inköp genom bl.a. centraliserade upphandlingar		-2,0	-3,0
Ökat beredskapstillägg för stadens tjänsteman i beredskap	0,2		
Förstärkt ärendehanteringsprocess	1,8		
Förstärkning stadens juristfunktion inklusive visseblåsardirektiv	0,9		
Förstärkt ledning HR	1,0		
Utökat HR-stöd SKF, UTF och VOF	2,2		
System för planering och uppföljning	1,4		
Förlängning och upphandling av avtal HR-system		0,1	0,1
Projektledare Framtidens vårdinformationsmiljö	0,4		
Platsutvecklare	0,8		
Verksamhetsmedel för platsutveckling	0,3		
Centraliserad dataskyddsorganisation	0,4	0,4	
Resursförstärkning Järnväg i Mölndal	2,0		
Ökat avkastningskrav på stadens skogsinnehav		-1,0	
Kommuner mot brott ²⁾		0,7	0,8
Räddningstjänstförbundet		0,4	
Projekt sociala investeringar/ fler nyanlända kvinnor i arbete			-2,6
Kålleröd BID	-0,5		
Uppräkning	4,7		
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-1,6	-1,0	
Teknisk justering	0,0		
Summa	31,6	17,9	-8,5

Årlig förändring, netto.

1) Tillskottet är utfördelat till nämnderna via teknisk justering och ingår således inte kommunstyrelsens budget för 2022.

2) Förutsätter att budgetpropositionen, 2021/22:1 godkänns av riksdagen.

Verksamhetsförändringar 2022 – 2024

Allmänna val och ny mandatperiod

Under 2022 kompenseras valnämnden med 1,0 mnkr för allmänna val till riksdag, region- och kommunfullmäktige. Beloppet avgår 2023 och tillkommer 2024 i och med val till Europaparlamentet. I och med valet så inleds en ny mandatperiod. Kommunstyrelsen tillförs 0,2 mnkr för att hantera ökade arvoden under 2022 och 2023. Beloppet avgår i plan 2024.

Driftseffekter av investeringar samt ökat lokalunderhåll

Kommunstyrelsen har medel för driftskostnader som uppstår i samband med rivning och sanering samt evakuering till paviljonger i samband med ny-, om- och tillbyggnad av främst förskole- och skollokaler. Kostnaderna varierar mellan åren beroende på förutsättningarna i projekten samt möjligheter till alternativa lösningar.

Kommunstyrelsen tillförs medel för kapitalkostnader på reinvesteringar i stadens verksamhetslokaler vilket efter avstämning av genomförda investeringar ska omföras till berörd nämnd.

En översyn av driftschablonen i internhyrorna har gjorts mot faktiska driftkostnader och behov av planerat underhåll. Driftschablonen behöver justeras för att öka lokalunderhållet och tillskott sker med fem mnkr i budget 2022 och nio mnkr i plan 2023. Beloppet avseende 2022 är fördelat till nämnderna genom teknisk justering.

Projektmedel Campus Mölndal

Centrala projektmedel på 0,7 mnkr tillfördes kommunstyrelsen år 2021 för att utreda konkreta lokallösningar på både kort och lång sikt för Campus Mölndal. Den långsiktiga lösningen avser både frågan om hyra eller äga samt den geografiska lokaliseringen av ett Campus. Anslaget kvarstår i budget 2022 och avgår i plan 2023.

Hållbarhetsakkunnig

Fastighetsavdelningen ser ett behov av att förstärka avdelningen med specifik kompetens och erfarenhet inom miljö och hållbarhet. Kommunstyrelsen tillförs 0,6 mnkr i budget 2022 för ändamålet. I plan 2023–2024 avgår delar av tillskottet då tjänsten bedöms kunna nyttjas inom vissa investeringsprojekt.

Leasingkostnad verksamhetslokaler

Stadsledningsförvaltningens projekt att se över stadens inhyringsavtal av både fast och lös egendom i syfte att förbättra stadens följsamhet till redovisningskrav på leasingområdet resulterade i att sju av stadens hyresavtal ska klassas som finansiell leasing. Det innebär initialt en högre kostnad och kommunstyrelsen tillförs därför 1,4 mnkr i budget 2022. 0,1 mnkr avgår sedan i plan 2024. Budgetmedlen ska omföras till berörd nämnd.

Officeuppgradering och visionsarbete avgår

Staden påbörjade under 2020 en successiv övergång till Office 365 med helårseffekt under 2021. Kommunstyrelsen tillfördes två mnkr 2020 och ytterligare två mnkr under 2021. Från 2022 avgår tillskottet på fyra mnkr och licenserna finansieras med full fakturering mot nämnderna. *Mölndal Vision 2022*

beslutades 2013 och avslutas snart. Kommunstyrelsen tillfördes 0,5 mnkr under 2021 för att påbörja ett nytt visionsarbete som nu avgår i budget 2022.

Centraliserad upphandlingsorganisation

Kommunstyrelsen tillfördes 1,3 mnkr år 2021 och tillförs nu ytterligare 0,8 mnkr år 2022 i syfte att skapa en robust och kostnadseffektiv central inköpsorganisation. Från plan 2023 avgår medel då delfinansiering kan ske genom ökade provisionsintäkter.

Effektivare inköp genom bland annat centraliserade upphandlingar

Tydliga strategier avseende inköp och upphandling genom centralisering av upphandlingsverksamheten, införande av kategoristyrningsarbete samt en mer kostnadseffektiv inköpsorganisation förväntas bidra till lägre kostnader på sikt. Avdrag görs med två mnkr i plan 2023 och ytterligare tre mnkr i plan 2024. Avdraget ska senare omföras till berörd nämnd.

Resursförstärkning stadsledningsförvaltningen

Tillskott ges till förstärkt ärendehanteringsprocess, stöd till politiken i form av utredningsresurs, förstärkning av stadens juristfunktion inklusive visseblåsardirektiv, förstärkt ledning inom HR, utökat HR-stöd till skolförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt vård- och omsorgsförvaltningen samt utökat beredskapstillägg för tjänsteman i beredskap, TiB.

Tillkommande system

Under 2021 införs ett nytt system för planering och uppföljning av verksamhet, personal och ekonomi för stadens chefer. Kommunstyrelsen tillförs 1,4 mnkr i budget 2022 för driftkostnader. För plan 2023–2024 tillförs kommunstyrelsen 0,1 mnkr per år för HR-system.

Framtidens vårdinformationsmiljö

För att möjliggöra en sammanhållen, tillgänglig, säker och jämlik vård så initierades 2015 ett samarbete mellan kommunerna och Västra Götalandsregionen, VGR, Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM. Vård- och omsorgsnämnden tillfördes 0,4 mnkr för en 50 procent tjänst i budget för 2021, varav 0,2 mnkr avgår i budget 2022. Centralt avsattes det ytterligare 0,4 mnkr för 50 procent tjänst från 2021, för att samordna implementeringen av FVM i kommunen. Staden behöver fortsatt avsätta motsvarande en tjänst och 0,4 mnkr tillförs kommunstyrelsen i budget 2022.

Platsutvecklare

Stadens miljöer ägs av många gemensamt. Levande, trygga platser är ett samhälleligt kärnvärde som offentliga aktörer inte kan skapa på egen hand. En samverkan ska öka trygghet, trivsel och höja kvaliteten på platser, stadens miljöer och boendemiljöer. För att hålla ihop arbetet tillsätts en platsutvecklare som ska leda och samordna arbetet. Kommunstyrelsen kompenseras med 0,8 mnkr samt 0,3 mnkr i verksamhetsmedel från 2022.

Järnväg i Mölndal

För att möta Trafikverkets planering i samband med projektet Järnväg i Mölndal, JiM, tillförs kommunstyrelsen två mnkr från 2022 för att täcka finansieringen av en kommunikations-

handläggare på halvtid, en mark- och exploateringshandläggare på halvtid samt tillkommande utredningskostnader. Totalt anslag i budget 2022 för JiM är därmed åtta mnkr varav fyra mnkr hos kommunstyrelsen och fyra mnkr hos tekniska nämnden.

Ökat avkastningskrav på stadens skogsinnehav

Staden äger bland annat produktionsskog och en skogsstrategi håller på att tas fram för antagande i kommunfullmäktige. Ökad avkastning förväntas från 2023 med 1,0 mnkr årligen.

Sociala investeringar för fler nyanlända kvinnor i arbete

Under 2020 tillfördes 0,1 mnkr för en förstudie inom sociala investeringar som resulterade i ett treårigt projekt för fler nyanlända kvinnor i arbete. Kommunstyrelsen tillfördes ytterligare 2,5 mnkr för projektet 2021 som pågår fram till och med 2023. I plan 2024 avgår det totala beloppet på 2,6 mnkr.

Bidrag och medlemsavgifter samt förfogandeanslag

Mölnåls stad bidrog under 2019–2021 till drift av verksamhet i Källered BID med 0,5 mnkr årligen. Från 2022 avgår bidraget. Räddningstjänstförbundet har infört en ny fördelningsmodell vilket gör att Mölnåls stads medlemsavgift har minskat under några år men för plan 2023 tillförs 0,4 mnkr då avgiften ökar igen. Förstärkningen av kommunstyrelsens förfogandeanslag kvarstår och uppgår till tio mnkr under 2022 och ska bland annat användas för diverse utvecklingsarbeten till exempel digitalisering.

Uppräkning

I budget 2022 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering av verksamheten för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt sänkning av dess internränta från 1,25 procent till 1 procent. Den sänkta internräntan påverkar även anläggningar. Dessutom sänks personalomkostnadspåslaget för pensioner från 8,6 procent till 8,2 procent och kompensation för ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon ges. Därutöver flyttas budgetmedel motsvarande 1,2 mnkr för centralisering och utökad uppdrag av vikarieenheten från vård- och omsorgsnämnden till kommunstyrelsen samt 0,5 mnkr flyttas för hanteringen av mark- och skogsfrågor från fastighetsavdelningen till plan- och exploateringsutskottet som en teknisk justering.

Volymmått			
	Budget 2022	Budget 2021	Utfall 2020
Överförmyndarnämnden			
Antal ärenden totalt	740	740	716
varav ensamkommande barn	10	20	11
Stadsledningsförvaltningen			
Förvaltning, fastigheter, antal m ²	378 575	380 222	375 221
varav stadens egna lokaler	278 545	276 498	275 671
varav inhyrda lokaler	100 030	103 724	99 550

Andra indikatorer av särskilt intresse			
	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Plan- och exploatering			
Antal bygglovgivna bostäder	82	403	388
Antal färdigställda bostäder ¹	724	739	699
Befolkningstillväxt, procent	0,8	1,8	3,1

1) Antal i helt färdigställda byggprojekt. Pågående ärenden avslutas i efterhand, något som ofta tar ett-två år efter bygglov för ett stort projekt.

Kommunövergripande medlemsavgifter och bidrag

Staden är medlem i och stödjer diverse olika organisationer. De budgeterade kommunövergripande medlemsavgifterna under kommunstyrelsen uppgår 2022 till totalt cirka 6,9 mnkr och omfattar i ungefärliga belopp; GR 3,6 mnkr, Samordningsförbundet Finsam 1,1 mnkr, SKR 1,9 mnkr, VGR avseende patientnämndsverksamhet 70 tkr, Europakorridoren 44 tkr, Kommunforskning i Väst 49 tkr, Centrumföreningen 123 tkr och Klimatkommunerna 22 tkr. Kommunbidraget omfattar även budgeterade bidrag till föreningar och liknade med totalt cirka 1,1 mnkr under 2022. I ungefärliga belopp har bland annat följande organisationer tidigare erhållit bidrag; Göteborgs Universitet för förstärkt förvaltningsforskning 0,3 mnkr och ovillkorat aktieägartillskott till Sahlgrenska Science Park 0,8 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden ansvarar för att främja kulturlivet i Mölndal genom att skapa kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet som är inkluderande, mångsidig och tillgänglig. Nämnden ansvarar också för stadens bibliotek enligt bibliotekslagen.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	30,9	32,0	31,1		
Kostnader	-196,1	-206,7	-210,5		
Summa nettokostnader	-165,2	-174,7	-179,4	-184,5	-186,0
Kommunbidrag					
Bibliotek, museum, konst och kultur	53,0	55,4	58,8		
Ungdoms- och samhällsarbete	23,3	22,4	24,3		
Föreningsbidrag	13,8	12,9	12,4		
Förening och idrott	55,8	57,4	58,1		
Åbybadet ²	18,0	17,1	16,7		
Nämnd, administration med mera	8,3	9,5	9,1		
Summa kommunbidrag	172,2	174,7	179,4	184,5	186,0
Resultat	7,0	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2022 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2021 är justerad i enlighet med antagna beslut.

2) I enlighet med antagna beslut har 8,0 mnkr tillförts kultur- och fritidsnämnden i budget 2019. I budget 2022 uppgår beloppet till 7,5 mnkr efter omförd av en mnkr i budget 2021 till Streteredsbadet.

Statsbidrag

mnkr	2022
Riksantikvarieämbetet	
Kulturarvs-IT	0,5
Kulturrådet	
Stärkta bibliotek	0,6
Inköp av barnlitteratur till folkbibliotek	0,2
Summa	1,3

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Ny- och ombyggnad idrottsanläggningar	0,2	0,7	0,2
Näridrottsplatser	0,1		0,1
Inbyggd isstadion	0,1		
Lindome bibliotek ombyggnation hus C			0,7
Inventarier till nya lokaler för mötesplatser	0,1		0,1
Hyllsystem Kållereds bibliotek	0,1		
Förbättrad tillgänglighet, fysisk och digital, Mölndals stadsmuseum	0,1		
Bokbuss			0,6
Åby Arenastad	0,3	4,6	0,1
Tillkommande driftkostnader framtida Åbybadet		10,1	
Avgår tillfälligt utrymme för Åbybadets omställningsfas		-7,5	
Mer personal framtida Åbybadet		1,0	
Central fritidsgård, ökad hyra	0,8		
Förstudie museiflytt			-0,3
Förstudie Mötesplats Balltorp	0,1	-0,1	
Firande 2021 av Mölndals stads 50-årsjubileum som kommun	-0,2		
Firande 2022 av Mölndals stads 100-årsjubileum för sina stadsprivilegier	2,5	-2,5	
Uppräkning	3,0		
Förändrade arbetsgivaravgifter för unga	-0,1	0,2	
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-2,5	-1,7	
Teknisk justering	0,1		
Summa	4,7	5,1	1,5

Årlig förändring, netto.

Verksamhetsförändringar 2022 – 2024

Driftseffekter av investeringsobjekt

Nämnden kompenseras för drift- och/eller kapitalkostnader som uppstår under 2022–2024 som en effekt av objekt i investeringsbudgeten däribland ny- och ombyggnad av Aktiviteten, konstgräsplaner och näridrottsplatser. Nämnden ersätts också för drift- och/eller kapitalkostnader för inventarier till inbyggd isstadion, Lindome bibliotek samt till nya lokaler för mötesplatser i Fässberg och Lindome. Även hyllsystem till Kållereds bibliotek, förbättrad fysisk och digital tillgänglighet på Mölndals stadsmuseum samt ny bokbuss kompenseras. Totalt tillförs 0,7 mnkr i budget för 2022, 0,7 mnkr i plan för 2023 och 1,7 mnkr i plan för 2024.

Utvecklingen av Åby Arenastad och framtida Åbybadet

Nämnden tillförs också medel för drift- och/eller kapitalkostnader som uppstår i takt med utvecklandet av Åby Arenastad. Däribland ny ispist i ishallen, inbyggd isstadion och tak över läktare på friidrottsarenan. Byggnationen av det framtida Åbybadet i Åby Arenastad är pågående och väntas stå klart våren 2023. Driftmedel på 10,1 mnkr tillförs för den nya anläggningen, dock avgår samtidigt tillfälliga medel på 7,5 mnkr som nämnden haft under omställningstiden. Dessutom ges 1,0 mnkr för ett utökat personalbehov i den nya anläggningen. Anslagen kommer att ses över när en uppdaterad intäkts- och kostnadsöversyn har genomförts.

Central fritidsgård

Medel motsvarande 0,8 mnkr tillförs för väntad hyresökning för central fritidsgård i samband med inhyring av ersättningslokal för Mötesplats Fässberg.

Förstudie mötesplatser Balltorp och flytt av stadsmuseet

Nämnden tillförs 0,1 mnkr för genomförande av en förstudie av olika typer av mötesplatser i Balltorp under 2022 för att stärka det framtida förebyggande arbetet i området. Motsvarande medel avgår 2023. Kompensation ges också med 0,3 mnkr under 2023 för genomförandet av en förstudie inför en eventuell flytt av stadsmuseet till Forsåkersområdet. Anslaget avgår 2024 då förstudien är avslutad.

Mölnadalss stads jubileumsfiranden

Nämnden tillförs 2,5 mnkr under 2022 för 100-årsfirandet av Mölnadalss stadsprivilegier. Tillskottet avgår enligt plan 2023. Tillskottet på 0,2 mnkr för 50-årsfirandet av Mölnadal som kommun under 2021 avgår 2022.

Uppräkning

I budget 2022 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Förändrade arbetsgivaravgifter för unga

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna för unga mellan 19–23 år sänkts från 31,42 till 19,76 procent under perioden 1 april 2021 till 31 mars 2023.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering av verksamheten för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt sänkning av dess internränta från 1,25 procent till 1 procent. Därutöver sänks personalomkostnadspåslaget för pensioner från 8,6 procent till 8,2 procent och kompensation för ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon ges. Justering av medel görs på grund av flytten av uppdraget för mark- och skogsfrågor mellan fastighetsavdelningen och plan- och exploateringsutskottet inom kommunstyrelsen.

Volymmått

	Budget 2022	Budget 2021	Utfall 2020
Bibliotek, museum, konst och kultur			
Antal besök på bibliotek	510 000	510 000	413 700
Antal besök på museum	40 000	40 000	24 300
Antal webbesök bibliotek	200 000	110 000	372 600
Antal webbesök museum	220 000	200 000	156 700
Nedladdning appar museet	1 500		
Föreningsbidrag			
Antal föreningar med bidrag	75	75	86
Antal studieorganisationer med bidrag	11	11	11
Ungdoms- och samhällsarbete			
Antal aktiviteter	1 200	1 300	1 338
Antal deltagare	32 000	34 000	21 600
Förening och idrott			
Antal besök i badanläggningar	142 000	142 000	132 500
Antal besök på isanläggningar	255 000	255 000	203 600
Antal besök på fotbollsplaner	570 000	570 000	406 300
Antal besök i Aktiviteten och idrottshallar	773 000	773 000	960 000

Andra indikatorer av särskilt intresse

	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Bibliotek, museum, konst och kultur			
<i>Antal besök per invånare¹</i>			
Fysiska besök på bibliotek	5,9	7,5	7,5
Fysiska och virtuella besök på bibliotek	11,2	8,8	9,0
Fysiska besök på museum	0,3	0,7	0,9
Fysiska och virtuella besök på museum	2,6	4,0	4,6
Förening och idrott			
Åbybadet, antal besök per invånare ¹	1,6	3,8	3,3

1) Antal invånare per 31 december 2020.

Miljönämnden

Nämnden ansvarar för tillsyn inom miljöbalken, livsmedelslagen och tobakslagen. Därutöver ansvarar nämnden för att bidra till bästa miljönytta genom att vara aktiv och delaktig i samhällsplaneringen av Mölndal.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	5,3	5,9	6,0		
Kostnader	-16,8	-19,0	-19,2		
Summa nettokostnader	-11,5	-13,1	-13,2	-14,0	-14,7
Kommunbidrag					
Miljönämnden	12,7	13,1	13,2		
Summa kommunbidrag	12,7	13,1	13,2	14,0	14,7
Resultat	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2022 års prinsnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2021 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Statsbidrag

mnkr	2022
Naturvårdsverket	
LONA- och/eller LOVA-bidrag	0,1
Energimyndigheten	
Energi- och klimatrådgivning	0,6
Summa	0,7

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Miljöbalkstillsyn		0,9	
Förebyggande arbete vid bygg- och entreprenadprojekt			0,7
Uppräkning	0,3		
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-0,2	-0,1	
Summa	0,1	0,8	0,7

Årlig förändring, netto.

Verksamhetsförändringar 2022 - 2024

Miljöbalkstillsyn

För att uppfylla stadens uppgifter inom miljöbalksområdet och möjliggöra en god och korrekt myndighetsutövning behöver bemanningen inom miljöbalkstillsynen förstärkas. Nämnden tillförs 0,9 mnkr i plan 2023 för ändamålet.

Förebyggande arbete och tillsyn vid bygg- och entreprenadprojekt

Byggnationen i Mölndal har pågått intensivt de senaste åren. Framöver fortskrider och utökas byggandet med bland annat Forsåker och Järnväg i Mölndal. Risken för påverkan på miljö och människors hälsa ökar och därmed även kraven på förebyggande arbete och tillsyn vid bygg- och entreprenadprojekt. För att möta behovet tillförs nämnden 0,7 mnkr i plan 2024.

Uppräkning

I budget 2022 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering av verksamheten för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Volymmått

	Budget 2022	Budget 2021	Utfall 2020
Ärenden totalt inom nämnden	2 480	2 400	2 034
Livsmedel	740	700	403
Administration	40	40	40
Miljöbalkstillsyn och naturvård	1 700	1 660	1 591 ¹
Livsmedel			
Totalt antal kontroller	530	490	189
varav händelsestyrda	20	20	4
varav planerade	470	420	139
varav uppföljande	40	50	46
Miljöbalkstillsyn			
Totalt antal inspektioner	850	850	923
varav inspektioner med platsbesök	450	450	465
varav inspektioner utan platsbesök	400	400	458
Klagomål	100	100	133
Remisser byggnadsnämnden	80	80	48

1) Uppgiften inkluderar tillsyn av trängsel på grund av covid-19 som totalt utgör 130 kontroller.

Serviceenämnden

Nämnden ansvarar för att ge servicetjänster till andra nämnder inom Mölndals stad. Det handlar bland annat om lokalvård, vaktmästeritjänster, fastighetsskötsel, måltidsverksamhet och stadshusservice. Dessutom ansvarar nämnden för stadens samlade fordonsbehov samt för intern post- och budverksamhet.

Resultaträkning					
mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	251,7	256,2	253,7		
Kostnader	-254,9	-260,5	-260,5		
Summa nettokostnader	-3,2	-4,3	-6,8	-3,3	-3,3
Kommunbidrag					
Nämnd	0,4	0,5	0,5		
Intäktfinansierad verksamhet	0,0	0,0	0,0		
Kommungemensam kundtjänst	5,2	3,8	6,3		
Summa kommunbidrag	5,6	4,3	6,8	3,3	3,3
Resultat	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2022 års prinsnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2021 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Statsbidrag	
mnkr	2022
Jordbruksverket	
EU-bidrag för ekologisk mjölk	0,6
Summa	0,6

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år			
mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommungemensam kundtjänst, införandefas förlängs, central finansiering avgår 2023		-3,8	
Kommungemensam kundtjänst, kommunbidrag utöver debitering till nämnderna	2,5		
Deltagande i stadens utvecklings- eller investeringsprojekt		0,3	
Uppräkning ¹			
Förändrade arbetsgivaravgifter för unga ¹			
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering ¹			
Teknisk justering ¹			
Summa	2,5	-3,5	0,0

Årlig förändring, netto.

1) Effekten av ovan markerade poster uppstår hos köpande nämnd genom justerade priser.

Verksamhetsförändringar 2022–2024

Kommungemensam kundtjänst

Stadens kommungemensamma kundtjänst, Kontaktcenter Mölndal, togs i drift i september 2020. Serviceenämnden har under införandeperioden 2020–2021 haft ett kommunbidrag för delfinansiering av kontaktcentret. Under 2021 har verksamheten haft en omsättning på 10 mnkr varav 3,8 mnkr varit i form av kommunbidrag. För att möjliggöra för de köpande nämnderna att anpassa sin verksamhet i och med att corona-

pandemin kom emellan så förlängs införandefasen och den centrala finansieringen ett år. Från och med 2022 utökas dessutom kontaktcenter med ett kommunbidrag på 2,5 mnkr i och med uppdaterad behovsbedömning och kalkyl. I plan 2023 avgår den centrala finansieringen på 3,8 mnkr.

Deltagande i stadens utvecklings- eller investeringsprojekt

Serviceenämnden efterfrågas att delta i många av stadens utvecklings- och/eller investeringsprojekt som sakkunniga. För att kunna delta och bidra till stadens bästa tillförs nämnden 0,3 mnkr i plan 2023 för att möta behovet.

Uppräkning

I budget 2022 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Förändrade arbetsgivaravgifter för unga

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna för unga mellan 19–23 år sänks från 31,42 till 19,76 procent under perioden 1 april 2021 till 31 mars 2023.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering av verksamheten för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt sänkning av dess internränta från 1,25 procent till 1 procent. Därutöver sänks personalomkostnadspåslägget för pensioner från 8,6 procent till 8,2 procent och kompensation för ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon ges.

Volymmått

	Budget 2022	Budget 2021	Utfall 2020
Fastigheter, antal m²			
Lokalvård	242 848	250 158	261 886
Förvaltning ¹	378 575	380 222	375 221
varav stadens egna lokaler	278 545	276 498	275 671
varav inhyrda lokaler	100 030	103 724	99 550
Måltider, antal ätande per dag			
Förskola	3 207	3 256	3 114
Grundskola	8 042	7 983	7 825
Gymnasium	310	297	297
Äldreboende	431	534	534
varav helpensioner	364	467	467
varav utomstående	67	67	67

1) Vaktmästeritjänster utförs i samtliga fastigheter medan fastighetsdrift endast utförs i stadens egna lokaler.

Skolnämnden

Nämnden ansvarar för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem. Nämnden ansvarar dessutom för annan pedagogisk verksamhet, elevhälsa samt för den kommunala kulturskolan.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	220,1	207,0	205,0		
Kostnader	-1 669,8	-1 727,9	-1 768,3		
Summa nettokostnader	-1 449,7	-1 520,9	-1 563,3	-1 588,7	-1 616,0
Kommunbidrag					
Förskola, pedagogisk omsorg	472,9	480,3	485,6		
Grundskola, fritidshem	921,1	942,4	970,8		
Skolsatsning utöver specificerade poster ²			6,0		
Grundsärskola	41,3	41,5	41,4		
Kulturskola	15,5	15,8	16,6		
Nämnd, administration med mera	40,6	40,9	42,9		
Summa kommunbidrag	1 491,4	1 520,9	1 563,3	1 588,7	1 616,0
Resultat	41,7	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster. Beloppen för planåren är angivna i 2022 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

- Budget 2021 är justerad i enlighet med antagna beslut varav skolmiljarden tillfälligt ingår med 5,0 mnkr under året.
- För skolnämndens fördelning att fastställas av kommunstyrelsen.

Statsbidrag

mnkr	2022
Skolverket	
Maxtaxa inom förskolan	15,4
Statsbidrag inom förskola ¹	11,8
Bättre språkutveckling i förskolan	2,6
Likvärdig skola	27,1
Lärarlönelyftet	14,3
Karriärstjänster	7,1
Skolmiljarden ²	5,0
Summa	83,3

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

- Förutsättningarna för bidraget är inte fastställt. Sammanslagning av tidigare statsbidrag för mindre barngrupper och kvalitetssäkrande åtgärder.
- Klassas som generellt statsbidrag. Fördelning till skolnämnden kräver särskilt beslut.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Förändrat elevantal, skola, förskoleklass, fritidshem	0,1	0,8	1,4
Förändrat elevantal, grundsärskola		1,5	1,5
Förändrat barnantal, förskola och pedagogisk omsorg	-9,2	1,5	3,1
Ny-, om- och tillbyggnad skollokaler, 80% kompensation	0,1	3,3	11,5
Ny-, om- och tillbyggnad förskolelokaler, 80% kompensation	0,8	5,0	6,3
Förskoleassistenter	8,5		
Lärarylavlastning t.ex. assistenter, grundskola	1,5		
Extrasatsning grundskola, förskola och övrigt	6,0	-1,0	
Extrasatsning grundskola, särskilt elevstöd	5,0	4,0	1,0
Digitala läresurser/IT-infrastruktur, grundskola	5,2	2,5	2,0
Digitala läresurser/IT-infrastruktur, förskola		0,5	
Kompetensutveckling digitalisering, grundskola	0,8	1,0	0,2
Kompetensutveckling digitalisering, förskola		0,5	1,0
Kulturskolan, förkortad kötid	0,7		
Utökad elevhälsa	1,4	1,4	
Framtidens vårdinformationsmiljö		1,5	
Utökad studie- och yrkesvägledning	1,3		
Klagomålshantering, ökat ansvar från Skolinspektionen	0,4		
Utredning kommunal resursskola	0,5	-0,5	
Skolor med konfessionell inriktning ¹			0,1
Nationella minoritetsspråk, samordning ¹	-0,2		
Gemensamt skolval ¹			-0,6
Deltagande i förskola ¹		0,3	0,3
Allsidig social sammansättning ¹	0,1	0,1	
Stärkta skolbibliotek ¹	0,1		-0,1
Extra studietid och utökad lovskola ¹	0,8	0,8	
Nationella prov ¹		0,4	-0,4
Uppräkning	29,0		
Förändrade arbetsgivaravgifter för unga	-0,5	1,8	
Teknisk justering	-5,0		
Summa	47,4	25,4	27,3

Årlig förändring, netto.

- Förutsätter att budgetpropositionen, 2021/22:1 godkänns av riksdagen.

Verksamhetsförändringar 2022–2024

Volymförändringar inom skola, fritidshem och förskola

Antalet elever inom förskoleklass och grundskola fortsätter att öka, dock i något lägre takt jämfört med tidigare år. År 2022 beräknas 48 nya elever mot året innan, för 2023 är motsvarande ökning 28 elever och för 2024 är ökningen ytterligare 14 elever. Behovet av fritidshem beräknas minska med 74 platser 2022 jämfört med 2021. För 2023 väntas behovet åter minska med 20 platser för att år 2024 öka med 15 platser jämfört med året innan. Inom grundsärskolan förväntas antalet elever vara oförändrat mellan åren 2021 och 2022 för att därefter öka med tre elever per år under planperioden. Antalet förskolebarn minskar med 102 stycken i budget mellan år 2021 och 2022. Inför 2023 beräknas volymerna inom förskolan öka med 17 barn och 2024 med ytterligare 34 barn. Andelen barn och elever som väljer extern huvudman väntas minska inom pedagogisk omsorg men öka något inom grundskola och fritidshem under 2022 jämfört med 2021.

Ny-, om- och tillbyggnad av lokaler

Ny-, om- och tillbyggnad planeras på ett antal förskole- och skolenheter under perioden 2022–2024. Kompensationen uppgår till 80 procent av de beräknade tillkommande lokal-kostnaderna. Nämnden tillförs 0,1 mnkr för skollokaler under 2022 avseende delårseffekt för Stretredsskolan. I plan för 2023 tillkommer 3,3 mnkr även det för delårseffekt på Stretredsskolan men också för ersättning av paviljong och volymökning på Balltorpsskolan, ventilationsombyggnad och tillgänglighetsanpassning på Krokslättskolan samt ny matsal på Sörgårdsskolan. Under 2024 tillförs ytterligare 11,5 mnkr för delårseffekt Balltorpsskolan, Krokslättskolan och Sörgårdsskolan men även för samlokalisering av grundsärskolan, ny Västerbergsskola och Almåsskolan hus C.

Nämnden tillförs 0,8 mnkr i budget för delårseffekt avseende den nybyggda Gärdesängens förskola som tas i bruk under 2021. I plan för 2023 ges tillskott på 5,0 mnkr för delårseffekt av de tillkommande förskolorna i Hälsten och Bifrost samt för utökning av antalet förskoleplatser i östra Källered. Under 2024 väntas ytterligare delårsseffekt för nyss nämnda objekt, dessutom planeras en utökning av antalet platser i Eklanda/Pedagogen samt anpassning av Ekskogens förskola. Totalt finns ett anslag på 6,2 mnkr för förskolelokaler i plan avsatt för 2024.

Förskoleassistenter

Nämnden tillförs 8,5 mnkr 2022 för att utöka verksamheten med 20 förskoleassistenter för att öka personaltätheten i förskolan. Förskoleassistenter ska fungera som planerings-avslösare så att den pedagogiska planeringstiden säkras för förskollärarna i syfte att skapa en likvärdig förskola med hög kvalitet för alla barn.

Utökat elevstöd och satsningar på barn och unga

Tillskott ges i budget på 5,0 mnkr inför 2022 och ytterligare 4,0 mnkr i plan 2023 och 1,0 mnkr i plan för 2024 avseende särskilt elevstöd inom grundskolan bland annat till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF. Medlen ska förstärka insatserna så att fler elever i behov av särskilt stöd ska få förutsättningar för att nå skolans pedagogiska mål. Tillskott ges även med 6,0 mnkr från 2022 som en allmän resurs-

förstärkning för nämnden att använda där behov uppstår inom verksamheterna grundskola och förskola. Inför 2023 avgår 1,0 mnkr av de tillförda medlen.

Avlastning av lärare, till exempel fler assistenter

Medel på 1,5 mnkr tillförs från år 2022 för avlastning av lärare genom kompletterande tjänster/assistenter i grundskolan. Syftet är att lärarna ska kunna fokusera mera på undervisning.

Digitala satsningar inom förskola och grundskola

Tillskott ges för genomförandet av en utökad satsning på digitala läresurser och utvecklandet av IT-infrastruktur inom stadens skolverksamhet. Medlen ska möjliggöra det digitala klivet för att möta framtidens moderna skollärmiljö. Förutom att öka kvalitén i lärandet ska även vårdnadshavarnas förväntningar på exempelvis en bättre tillgänglighet tillgodoses. Grundskolan tillförs 5,2 mnkr 2022, 2,5 mnkr 2023 och ytterligare 2,0 mnkr 2024. Förskolan erhåller 0,5 mnkr från 2023. För att möjliggöra det digitala klivet måste den kunskapen hos personalen stärkas. Grundskolan ges ytterligare 0,8 mnkr från 2022, 1,0 mnkr från 2023 och 0,2 mnkr från 2024 för digital kompetensutveckling av personalen. Anslaget till förskolan ökar med 0,5 mnkr från 2023 och ytterligare 1,0 mnkr 2024 för samma ändamål.

Kortare köer inom kulturskolan

Kulturskolan tilldelas 0,7 mnkr från och med budget 2022 för att bland annat korta köerna.

Utökad elevhälsa

Elevhälsan förstärks genom att 1,4 mnkr tillförs 2022 och ytterligare 1,4 mnkr 2023 främst avseende förebyggande arbete att främja psykisk hälsa, förebygga ohälsa samt motverka pandemins effekter på barn och unga.

Framtidens vårdinformationsmiljö

Nämnden tillförs 1,5 mnkr 2023 och framåt för ökade kostnader vid införandet av Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM, inom skolhälsovården. FVM syftar till att skapa en modern vårdinformationsmiljö där det blir enklare för alla aktörer inom hälso- och sjukvården att samverka.

Utökad studie- och yrkesvägledning

Kompensation på 1,3 mnkr utgår från 2022 för utökad studie- och yrkesvägledning för eleverna inom grundskolan. Medlen motsvarar en och en halv tillkommande tjänst.

Klagomålshantering

Enligt den nationella planen för trygghet och studiero ska utredandet och hanteringen av klagomål framöver i första hand skötas av huvudmannen och i andra hand av Skolinspektionen. Medel tillförs motsvarande 0,4 mnkr för en halv tjänst från budget 2022.

Utredning kommunal resursskola

Nämnden tillförs 0,5 mnkr under 2022 för utredning av en framtida kommunal resursskola. Medlen avgår i sin helhet 2023.

Ökade generella statsbidrag till skolområdet

Enligt avisering i 2022 års budgetproposition, 2021/22:1, påverkas skolnämnden under perioden gällande skolor med konfessionell inriktning, deltagande i förskola, allsidig social sammansättning, stärkta skolbibliotek, extra studietid lovskola, nationella prov, statsbidrag för samordning av nationella minoritetsspråk och gemensamt skolval.

Uppräkning

I budget 2022 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Förändrade arbetsgivaravgifter för unga

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna för unga mellan 19–23 år sänks från 31,42 till 19,76 procent under perioden 1 april 2021 till 31 mars 2023.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering av verksamheten för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt sänkning av dess internränta från 1,25 procent till 1 procent. Därutöver sänks personalomkostnadspåslaget för pensioner från 8,6 procent till 8,2 procent och kompensation för ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon ges. Justering av medel görs på grund av flytten av uppdraget för mark- och skogsfrågor mellan fastighetsavdelningen och plan- och exploateringsutskottet inom kommunstyrelsen.

Volymmått

	Budget 2022	Budget 2021	Utfall 2020
Förskola, pedagogisk omsorg			
<i>Antal barn folkbokförda i Mölndal</i>			
Familjedaghem	130	200	189
varav köpta platser	10	30	25
Förskola	3 711	3 743	3 683
varav köpta platser	530	530	519
Antal öppna förskolor	5	5	5
Grundskola, fritidshem			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal</i>			
Förskoleklass	871	855	843
varav köpta platser	75	75	69
Grundskola	7 997	7 965	7 856
varav köpta platser	1 120	1 080	1 064
Fritidshem	3 730	3 804	3 785
varav köpta platser	385	370	374
Grundsärskola			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal</i>			
Grundsärskola	82	82	85
varav köpta platser	5	6	4
Kulturskola			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal</i>			
Betalande elever, inklusive orkester	2 200	2 200	2 311

Andra indikatorer av särskilt intresse

	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Förskola, pedagogisk omsorg			
<i>Antal barn per årsarbetare inom förskola, kommunal regi</i>			
Mölndal	5,7	6,3	5,9
GR		5,4	5,3
Pendlingskommuner		5,5	5,5
Riket		5,2	5,1
<i>Andel inskrivna barn i familjedaghem av samtliga inskrivna barn i åldrarna 1-5 år, procent</i>			
Mölndal	4	5	5
GR	3	3	3
Pendlingskommuner	2	2	2
Riket	2	2	2
Grundskola			
<i>Andel elever som når målen i årskurs 9 samtliga ämnen, kommunal regi, procent</i>			
Mölndal	82	75	81
GR	79	75	79
Pendlingskommuner	80	79	80
Riket	74	73	73
<i>Antal elever per lärare, heltidstjänst</i>			
Mölndal		13,9	13,2
GR		12,9	12,8
Pendlingskommuner		13,1	13,1
Riket		12,0	11,9
<i>Antal elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning, årskurs 1-9, procent</i>			
Mölndal		72	72
GR		64	63
Pendlingskommuner		64	63
Riket		58	57
Fritidshem			
<i>Inskrivna barn per årsarbetare kommunala fritidshem, antal</i>			
Mölndal	19,3	20,6	19,1
GR	22,1	21,9	22,0
Pendlingskommuner	22,2	22,1	21,4
Riket	20,4	20,7	20,3
<i>Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen, procent</i>			
Mölndal		47	48
GR		40	40
Pendlingskommuner		27	27
Riket		37	40
Kulturskola			
<i>Tillgänglighet, andel av sökande som får plats på kurser valda i första hand, procent</i>			
Mölndal	50	49	48
Grundsärskola			
<i>Kostnad per elev exklusive skolskjuts, tkr</i>			
Mölndal	547	586	629
GR	573	560	531
Pendlingskommuner	742	768	819
Riket	598	674	624

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Nämnden ansvarar för att staden uppfyller socialtjänstlagen inom individ- och familjeomsorg. Nämnden bidrar i sitt arbete till att minska effekterna av arbetslöshet och att öka integrationen i Mölndal. Nämnden ansvarar även för att alkohol- och tobakslagstiftningen följs i staden.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	73,9	55,0	55,0		
Kostnader	-378,8	-396,7	-393,4		
Summa nettokostnader	-304,9	-341,7	-338,4	-340,6	-343,3
Kommunbidrag					
Arbetsmarknadsåtgärder	12,9	14,4	16,2		
Flyktingmottagande	19,6	9,4	9,6		
Boenden, nyanlända	20,0	19,0	12,2		
Nämnd, administration med mera	20,8	27,0	26,9		
Individ- och familjeomsorg	170,6	181,1	182,8		
Ekonomiskt bistånd	98,1	90,8	90,7		
Summa kommunbidrag	342,0	341,7	338,4	340,6	343,3
Resultat	37,1	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster. Beloppen för planåren är angivna i 2022 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2021 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Statsbidrag

mnkr	2022
Socialstyrelsen	
Stimulansmedel "Överenskommelse inom psykisk ohälsa"	2,0
Kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer med mera.	0,4
Arbetsförmedlingen	
Extratjänster och introduktionsjobb	8,0
Migrationsverket	
Asylsökande och nyanlända ¹	16,0
Summa	26,4

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

1) Statsbidrag från Migrationsverket är beroende av volymer i flyktingmottagandet.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Förstärkt föreningsbidrag	0,5		
Ökat behov av köpta platser barn och unga		2,7	2,7
Flyktingmottagande		2,0	
Barnets bästa när vård enligt LVU upphör ¹	0,1		
Uppräkning	6,7		
Förändrade arbetsgivaravgifter för unga	-0,1	0,3	
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-4,2	-2,8	
Teknisk justering	-6,3		
Summa	-3,3	2,2	2,7

Årlig förändring, netto.

1) Förutsätter att budgetpropositionen, 2021/22:1, godkänns av riksdagen.

Verksamhetsförändringar 2022 - 2024

Förstärkt föreningsbidrag

Nämnden tillförs 0,5 mnkr från och med 2022 för att stärka stödet till föreningslivet och den klientnära verksamheten.

Ökat behov av köpta platser för barn och unga

Under de senaste åren har volymerna inom barnvården ökat stadigt varje år. Antalet anmälningar och ansökningar som leder till insatser har mer än fördubblats och lagen om Förstärkt barnskydd är en del av detta. Våld i nära relation och missbruk/psykisk ohälsa i familjerna ses vara anledningen. Nämnden kompenseras i plan 2023–2024 med 2,7 mnkr årligen, motsvarande en helårsplats per år, för att möta behovet.

Flyktingmottagande

Ersättningen från Migrationsverket som avser nyanlända personers etablering och introduktion har varierat och minskar kraftigt sedan 2018. Den statliga ersättningen utges under två år efter att personen mottagits i kommunen. Etableringen tar i en del fall längre tid och personerna är beroende av nämndens insatser under en längre tid. Nämnden tillförs två mnkr från och med plan 2023 för att fortsätta med etableringsinsatser.

Ökade generella statsbidrag till socialtjänstområdet

Enligt avisering i 2022 års budgetproposition, 2021/22:1, påverkas social- och arbetsmarknadsnämnden under perioden gällande barnets bästa när vård enligt LVU upphör.

Uppräkning

I budget 2022 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Förändrade arbetsgivaravgifter för unga

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna för unga mellan 19–23 år sänks från 31,42 till 19,76 procent under perioden 1 april 2021 till 31 mars 2023.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering av verksamheten för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt sänkning av dess internränta från 1,25 procent till 1 procent. Därutöver sänks personalomkostnadspålägget för pensioner från 8,6 procent till 8,2 procent och kompensation för ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon ges.

Volymmått

	Budget 2022	Budget 2021	Utfall 2020
Ekonomiskt bistånd			
Totalt antal bidragshushåll	1 100	1 690	975
Totalt antal bidragsmottagare	1 800	3 120	1 782
Flyktningmottagande			
Mottagna flyktingar, totalt	85	80	77
varav vuxna	30	30	50
varav barn	55	50	27
Ensamkommande barn/ungdomar ankomstkommun	90	135	70
Köpt boende vuxna med flyktingstatus, antal årsplatser	1	5	1
Arbetsmarknadsåtgärder			
Ungdomar upp till 25 år, totalt	150	200	96
varav aktuella på ekonomiskt bistånd	40	60	63
Vuxna över 25 år, totalt	450	450	361
varav från arbetsförmedlingen	50	70	56
varav från social- och arbetsmarknadsförvaltningen	400	380	255
Feriejobb	270	340	344
Individ- och familjeomsorg			
Institutionsplaceringar, antal årsplatser	28	29	32
varav barn och unga	15	16	14
varav vuxna	13	13	18
Köpta boenden, antal årsplatser	49	56	46
varav barn och unga	1	2	1
varav vuxna	48	54	45
därav vuxna med missbruk	15	15	23
därav övriga vuxna	33	39	22
Familjehem, antal årsplatser	70	70	68
varav familjehem			42
varav jourhem			5
varav nätverkshem			8
varav vårdnadshavarhem			13
Kontaktpersoner/-familjer, antal årsplatser	30	50	30
Antal inkomna anmälningar, barn ¹	2 250	2 500	2 327
varav 0 – 12 år			1 326
varav 13 – 17 år			903
varav 18 – 20 år			98
Antal inkomna ansökningar, barn	200	280	194
varav 0 – 12 år			74
varav 13 – 17 år			76
varav 18 – 20 år			44
Antal inledda utredningar, barn	900	1 000	910
varav 0 – 12 år			542
varav 13 – 17 år			319
varav 18 – 20 år			49

1) Inklusive alla utredningstyper från yttrande till lag med särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU ansökningar, exklusive ensamkommande asylsökande barn.

Andra indikatorer av särskilt intresse

	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Ekonomiskt bistånd			
Försörjningsstöd totalt, bruttokostnad, mnkr	55,1	52,1	55,5

Tekniska nämnden

Nämnden ansvarar för stadens gator, parker och grönområden. I uppdraget ingår utveckling, planering, anläggning och drift samt information om föreskrifter. Nämnden ansvarar också för stadens vattenförsörjning och omhändertagande av avfall och återvinning samt för hållbart resande inklusive linjetrafik och färdtjänst. Nämnden är också stadens trafiknämnd.

Resultaträkning					
mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	294,2	276,5	262,4		
Kostnader	-464,9	-452,2	-480,0		
Summa nettokostnader	-170,7	-175,7	-217,6	-226,9	-241,8
Kommunbidrag					
Stadsmiljö	124,1	131,6	163,5		
Hållbart resande	42,7	43,3	53,3		
Vatten och avlopp	0,0	0,0	0,0		
Återvinning och avfall	0,0	0,8	0,8		
Summa kommunbidrag	166,8	175,7	217,6	226,9	241,8
Resultat	-3,9	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2022 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2021 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år			
mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Ändrad redovisningsprincip exploatering	11,3		
Driftkostnader relaterade till investering	11,0		
Tillkommande kapitalkostnader investeringar	2,8	8,2	11,4
Driftkostnader/tillkommande ytor park och vattendrag, investering	0,2	0,4	0,4
Driftkostnader/tillkommande ytor gata, investering	0,2	0,2	0,7
Driftkostnader/tillkommande ytor, exploatering	0,9	2,4	5,0
Ökade driftkostnader, spår och leder	0,5		
Ökat underhåll aktivitetsplatser		0,5	0,5
Ökade driftkostnader park	0,5		0,5
Underhållsskuld beläggning, gatuplan		-0,6	-0,6
Underhållsskuld belysning, gatuplan		-0,5	-0,6
Underhållsskuld konstbyggnader, gatuplan		-1,2	-1,2
Övertagande av drift vägföreningar	1,1		
Resursförstärkning projekt Järnväg i Mölndal	3,0		-1,0
Utökad planeringsresurs, en tjänst	0,7		
Resurs för strategiska vattenfrågor	1,0		
Seniorkort, lågtrafik zon A för personer 65+	4,5		
Fritidskort för ungdomar	2,5	0,3	0,3
Hantering av invasiva arter/vilda djur	0,4	0,4	
Ökade kostnader dagvattenhantering		0,5	
Driftbudget brygga/flytscen Rådaskön	0,1		
Badplats Barnsjön, utrustning	0,1		
Hänvisningsplats för socialt utsatta	0,1		
Utsmyckning vid stadens 100-årsfirande	1,0	-1,0	
Uppräkning	2,4		
Förändrade arbetsgivaravgifter för unga	-0,1	0,2	
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-0,5	-0,5	-0,5
Teknisk justering	-1,8		
Summa	41,9	9,3	14,9

Årlig förändring, netto

Budget/plan Mölndals stad 2022–2024

Verksamhetsförändringar 2022–2024

Förändrade redovisningsprinciper

Nämnden ges 11,3 mnkr från 2022 för att neutralisera effekten av ändrade redovisningsprinciper för exploateringsersättningar från 2020 och 2021. Dessutom tillförs 11,0 mnkr från 2022 för driftkostnader som uppstår till följd av investeringsprojekt så som förstudier, saneringskostnader och kommunikation.

Kapital- och driftkostnader från nyanläggningar

Staden växer och förtätas. Detta beräknas leda till ökade kapitalkostnader från investeringar med 2,8 mnkr under 2022, ytterligare 8,2 mnkr för 2023 och 11,4 mnkr för 2024. Bland projekten märks Kållereds centrum, Forsåker och Lunnagårdsgatan.

Driftkostnaderna för tillkommande och/eller mer skötselintensiva ytor bland annat för gator, vattendrag och parker kopplade till investering och exploatering väntas också öka. Effekten från investeringar beräknas totalt till 0,4 mnkr år 2022, ytterligare 0,6 mnkr i plan för år 2023 och 1,1 mnkr 2024. Exploateringsprojekten väntas medföra ökade driftkostnader med 0,9 mnkr 2022, ytterligare 2,4 mnkr 2023 och 5,0 mnkr 2024.

Ökat intresse för stadens gemensamma ytor

I samband med att staden växer och fler har börjat vistas mer utomhus märks en ökad belastning på stadens parker, aktivitetsplatser samt spår och leder. Totalt tilldelas 0,5 mnkr per år under 2022 till 2024 för utökat underhåll samt ökade driftkostnader.

Åtgärder enligt gatuplan

Satsningen i budget 2021 på åtgärdande av underhållsskulden som konstaterats i gatuplanen avseende beläggning, belysning och konstbyggnader förlängs under 2022. Därefter avgår halva anslaget i plan 2023, för att avgå helt i plan 2024.

Övertagande av drift av vägar från vägföreningar

Nämnden kompenseras med 1,1 mnkr från 2022 för övertagandet av driften av vägarna från vägföreningarna i Kållered, Lindome och del av Tulebo. För permanent övertagande av väghållaransvaret krävs nya detaljplaner.

Ny planeringsresurs, strategiska vattenfrågor och Järnväg i Mölndal

Nämnden ges 0,7 mnkr från 2022 för en tillkommande planeringsresurs för att möta behoven från kommande stora exploateringsprojekt och infrastruktursatsningar. Stadens miljöstrategiska arbete förstärks genom att 1,0 mnkr anslås från 2022 för inrättandet av en strategisk vattenresurs, i syfte att arbeta mer med förbyggande vattenfrågor. För att möta Trafikverkets planering i samband med projektet Järnväg i Mölndal, JiM, tillförs 3,0 mnkr från 2022 för en projektledare, en trafikingenjör samt utredningskostnader. Inför 2024 avgår 1,0 mnkr i plan.

Utökade kollektivtrafikkort för seniorer och ungdomar

Seniorkort inom kollektivtrafiken för boende i Mölndal som är 65 år eller äldre utökas. Kortet gäller, utöver Mölndal, inom Västtrafiks zon A det vill säga Göteborg, Partille och Öckerö under lågtrafik. Kortet omfattar även busshållplatser i så kallade omlottzoner. Kompensation ges i budget 2022 med 4,5 mnkr utöver redan befintligt anslag. Fritidskort för ungdomar som omfattar vardagar klockan 14–24 samt helger och lov klockan 00–24 som infördes inför läsåret 21/22 förlängs. Nämnden tillförs, utöver befintligt anslag, 2,5 mnkr 2022, 0,3 mnkr 2023 och ytterligare 0,3 mnkr 2024 för ändamålet.

Övriga tillskott

Kompensation ges för ökad bekämpning och hantering av inväsiva arter och vilda djur, så som parkslide och vildsvin, med 0,4 mnkr från 2022 och ytterligare 0,4 mnkr från 2023. Ett anslag på 0,5 mnkr tillförs från 2023 för arbetet med dagvattenhantering och vattendrag samt för att dessa ska hålla sig inom Havs- och vattenmyndighetens miljökvalitetsnormer. Medel motsvarande 0,1 mnkr vardera ges för skötseln av nya badbryggor vid badplatsen vid Barnsjön samt för en ny brygga/flytscen i Rådasjön. Tillskott ges även med 0,1 mnkr för underhåll av en hänvisningsplats för socialt utsatta i centrala Mölndal. Tillfälliga medel på 1,0 mnkr ges för utsmyckning och dekorationer i samband med stadens 100-årsjubileum 2022.

Uppräkning

I budget 2022 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Förändrade arbetsgivaravgifter för unga

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna för unga mellan 19–23 år sänks från 31,42 till 19,76 procent under perioden 1 april 2021 till 31 mars 2023.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering av verksamheten för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt sänkning av dess internränta från 1,25 procent till 1 procent och med 1,5 mnkr för internräntesänkning på anläggningar. Därutöver sänks personalomkostnadspåslägget för pensioner från 8,6 procent till 8,2 procent och kompensation för ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon ges.

Andra indikatorer av särskilt intresse			
	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Återvinning och avfall			
Mängd insamlat fint brännbart avfall, kilo per person	120	139	144
Andel farligt avfall i fint brännbart avfall, procent	0,13	0,13	0,21
Kundnöjdhet avseende avfallshanteringen, procent	89	92	88

Affärsdrivande verksamhet			
mnkr	Budget 2022	Budget 2021	Utfall 2020
VA-verksamhet			
Försäljning VA	136,1	134,2	149,2
Drift vatten	-45,9	-44,1	-43,8
Drift avlopp	-45,0	-42,5	-44,8
Övrigt	-22,1	-24,6	-47,1
Kapitalkostnader	-22,1	-22,0	-18,8
Delsumma	1,0	1,0	-5,3
Avräkning: VA-kollektivet ¹	-1,0	0,0	0,8
Resultat	0,0	1,0	-4,5
Återvinning och avfall			
<i>Kommunala uppdraget</i>			
Intäkter	82,6	78,7	76,8
Kostnader	-82,6	-78,7	-77,9
Delsumma	0,0	0,0	-1,1
Avräkning abonnenterna	0,0	0,0	0,0
Resultat	0,0	0,0	-1,1
<i>Affärsverksamheten</i>			
Intäkter	40,4	37,2	36,6
Kostnader	-41,2	-37,2	-36,7
Delsumma	-0,8	0,0	-0,1
Kommunbidrag	0,8	0,0	0,0
Resultat affärsverksamheten	0,0	0,0	-0,1
Totalt resultat återvinning och avfall	0,0	0,0	-1,2

Tabellen inkluderar nämndinternas kostnader och intäkter.

1) 1,0 mnkr avräknas mot tidigare underskott inom VA-verksamheten som uppstod under 2020.

Volymmått			
	Budget 2022	Budget 2021	Utfall 2020
Stadsmiljö			
Kommunal körbaneyta, tusental m ²	2 216	2 203	2 200
Antal belysningspunkter	13 450	13 450	13 914
Naturmark, hektar yta	541	541	520
Intensivskött parkyta, hektar yta	220	220	214
Vatten och avlopp			
Abonnenter, antal	11 250	11 250	11 001
Distribuerad volym dricksvatten, tusental m ³	5 450	5 400	5 236
Uppmätta uttag och debiterad volym dricksvatten, tusental m ³	4 370	4 350	4 282
Överförd volym avloppsvatten till Gryaab, tusental m ³	10 000	9 500	10 193
Registrerad bräddad volym i pumpstationer och mätpunkter på nätet, tusental m ³	80	60	88
Återvinning och avfall			
Mängd insamlat hushållsavfall totalt, kilo per person	<400	<435	411
Andel hushållsavfall till materialåtervinning, inklusive biologisk behandling och återanvändning	>40	>40	36
Hållbart resande			
Antal färdtjänstillstånd	2 350	2 300	2 175
Antal färdtjänstresor	103 000	103 000	44 776
varav arbetsresor	6 500	6 500	4 405
varav LSS	30 000	30 000	16 817
varav övriga	66 500	66 500	23 554
Cykelvägnätets längd i kilometer	146	143	141

Utbildningsnämnden

Nämnden ansvarar för gymnasieskola, gymnasiesärskola och elevhälsa. Dessutom ansvarar nämnden för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och för utbildning i svenska för invandrare.

Resultaträkning					
mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	96,7	105,0	93,6		
Kostnader	-431,3	-457,8	-462,8		
Summa nettokostnader	-334,6	-352,8	-369,2	-381,9	-393,5
Kommunbidrag					
Gymnasieskola	272,0	276,2	290,9		
Gymnasiesärskola	21,6	23,0	23,4		
Vuxenutbildning	33,2	40,6	40,4		
Nämnd, administration	11,7	13,0	14,5		
Summa kommunbidrag	338,5	352,8	369,2	381,9	393,5
Resultat	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster. Beloppen för planåren är angivna i 2022 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2021 är justerad i enlighet med antagna beslut varav skolmiljarden tillfälligt ingår med 2,1 mnkr under året.

Statsbidrag	
mnkr	2022
Skolverket	
Skolmiljarden ¹	2,1
Papperslösa barn	0,2
Lärarlönelyft, gymnasiet och gymnasiesärskolan	0,9
Karriärtjänster, gymnasiet, gymnasiesärskolan och vuxenutbildning	1,1
Lärcentrum	1,0
Gymnasial lärlingsutbildning	0,8
Myndigheten för yrkeshögskola	
Yrkeshögskoleutbildningar	16,0
Migrationsverket	
Skolpeng asylsökande barn och ungdomar ²	0,4
Summa	22,5

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

1) Klassas som generell statsbidrag. Fördelning till utbildningsnämnden kräver särskilt beslut.

2) Statsbidrag från Migrationsverket är beroende på volymer i flyktingmottagandet.

Verksamhetsförändringar 2022–2024

Volymförändringar inom gymnasieskola och gymnasiesärskola

De folkbokförda gymnasieungdomarna i Mölndal ökar och bedöms uppgå till 45 fler elever år 2022, ytterligare 77 elever i plan 2023 och 95 fler elever i plan 2024. Gymnasiesärskolan beräknas öka med en elev årligen under perioden 2022–2024.

Högre priser interkommunal ersättning och lägre kostnad för elevresor
Under 2020 justerades prislistan inom Göteborgsregionen, GR, för vissa gymnasieprogram kraftigt och nämndens kostnad för interkommunal ersättning ökade betydligt mer än tilldelad budget. Dessutom söker sig fler elever till specialsolor som är dyrare per plats. Nämnden kompenseras därför med fem mnkr i budget 2022 och framåt. Samtidigt så uppstår lägre kostnader för elevresor i och med Västrafiks nya zonindelning och därför avgår en mnkr från nämndens ram 2022.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år			
mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Förändrat elevantal, gymnasieskolan	4,8	8,1	10,1
Förändrat elevantal, gymnasiesärskolan	0,4	0,4	0,4
Ökade priser köpta platser	5,0		
Lägre kostnad elevresor	-1,0		
Etablering av ny gymnasieverksamhet	0,8	1,5	-0,8
Extra utbildningsinsatser vux i och med corona	-0,7	-1,7	
Digitala verktyg en-till-en inom vux	1,0		
Omställning, satsning distansundervisning	1,4	-0,7	-0,7
Fler utbildningsplatser, vuxenutbildningen	1,8	1,8	
Omställningskostnad, mer lokalytor		2,0	
Kommunala aktivitetsansvaret, utveckling		1,1	
Etablering av ny skolenhet			2,2
Planering etcetera, gymnasial utbildning ¹		1,1	
Prövning av gymnasial utbildning ¹	0,1		
Ämnesbetyg implementering ¹		0,1	
Grundläggande behörighet yrkesprogram ¹			0,4
Validering, nationell struktur ¹	0,2	0,2	
Uppräkning	6,9		
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-1,8	-1,2	
Teknisk justering	-0,4		
Summa	18,5	12,7	11,6

Årlig förändring, netto.

1) Förutsätter att budgetpropositionen, 2021/22:1 godkänns av riksdagen.

Etablering av ny gymnasieverksamhet

Nämnden tillförs 0,8 mnkr i budget 2022 och ytterligare 1,5 mnkr år 2023 för att möjliggöra etablering av ytterligare en ny gymnasieverksamhet i Mölndal. Beloppen avgår sedan med 0,8 mnkr i plan 2024 och resterande 1,5 mnkr år 2025.

Extra utbildningsinsatser inom vuxenutbildningen

I samband med coronapandemin har flera branscher haft stora svårigheter att bedriva sin verksamhet. Många människor har permitterats, varslats eller helt förlorat sitt arbete. Nämnden tillfördes 2,4 mnkr under 2021, varav 0,7 mnkr avgår 2022 och resterande 1,7 mnkr avgår 2023, för att öka stödet till Mölndals invånare som är i behov av yrkes- och arbetsmarknadsanpassade utbildningar som kan underlätta vägen till arbete.

Digitala verktyg en-till-en inom vuxenutbildningen

Distans- och flexutbildningar har ökat inom vuxenutbildningen vilket passar många elever bra då de har möjlighet att anpassa sin studietid efter eget schema. Utbildningsformen ställer dock höga krav på tillgången till digital utrustning och digitala verktyg. Nämnden tillfördes en mnkr 2021 samt tillförs nu ytterligare en mnkr i budget 2022 för att möjliggöra inköp av digitala verktyg inom vuxenutbildningen och i framtiden kunna

bedriva en mer kostnadseffektiv vuxenutbildning. Det totala tillskottet på två mnkr årligen kvarstår i plan 2023–2024.

Fler utbildningsplatser inom vuxenutbildningen

Många människor söker yrkesutbildning som en ny väg till arbetsmarknaden. Den 1 juli 2021 förändras skollagen till att även de med störst behov av utbildning ska prioriteras, inte bara de med lägst utbildning. Nämnden ser därmed behov av fler utbildningsplatser inom vuxenutbildningen och kompenseras med 1,8 mnkr i budget 2022 samt ytterligare 1,8 mnkr i plan 2023 för att möta efterfrågan.

Omställningskostnader vid behov av nya lokaler

Utbildningsnämndens verksamhet växer och ser i dagsläget ut att behöva mer lokalyta framöver. Flera alternativ utreds och nämnden tillförs två mnkr i plan 2023 för omställningskostnader i samband med utträde ur befintliga avtal.

Kommunala aktivitetsansvaret och etablering av ny skolenhet

Psykisk ohälsa bland unga ökar liksom andelen ungdomar utan behörighet till gymnasiet. Det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, finns för de elever som inte påbörjar eller hoppar av gymnasiestudier och syftar till att ge individuella åtgärder för invånare under 20 år. Nämnden kompenseras med 1,1 mnkr i plan 2023 för att möjliggöra förberedelser och individuell anpassning för ungdomarna att påbörja studier på nytt. Det finns dock få utbildningsplatser i regionen för elever som varit utanför gymnasieutbildning under en längre tid och som kan behöva stegvis och anpassad återgång till studier. Nämnden utreder därför möjligheterna att starta en kompletterande enhet riktad till elever med behov av anpassad skolgång. Nämnden ser en uppstartskostnad under två år, men därefter lägre kostnader i och med färre köpta platser från externa aktörer. En etablering kan bli aktuell 2024 och nämnden tillförs 2,2 mnkr i plan 2024 för ändamålet.

Ökade generella statsbidrag till skolområdet

Enligt avisering i 2022 års budgetproposition, 2021/22:1, påverkas utbildningsnämnden under perioden gällande planering etcetera inom gymnasial utbildning, provning av gymnasial utbildning, implementering av ämnesbetyg på gymnasiet, grundläggande behörighet för elever på yrkesprogram samt nationell struktur för validering.

Uppräkning

I budget 2022 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering av verksamheten för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt sänkning av dess internränta från 1,25 procent till 1 procent. Därutöver sänks personalomkostnadspåsläggat för pensioner från 8,6 procent till 8,2 procent och kompensation för ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon ges.

Volymmått			
	Budget 2022	Budget 2021	Utfall 2020
Gymnasieskola			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal, totalt</i>			
varav i stadens regi	2 584	2 539	2 491
varav i andra huvudmäns regi, kommun och region	258	215	192
varav i andra huvudmäns regi, fristående skolor	1 502	1 514	1 508
Antal inom det kommunala aktivitetsansvaret	824	810	791
Asylsökande elever boende i Mölndal	146	150	149
Antal elever i stadens regi, totalt	4	8	7
varav från andra kommuner	624	538	391
varav asylsökande	362	319	192
	4	4	7
Gymnasiesärskola			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal, totalt</i>			
varav i stadens regi	53	52	46
varav i andra huvudmäns regi	25	23	19
Antal elever i stadens regi, totalt	28	29	27
varav från andra kommuner	57	50	44
	32	27	25
Vuxenutbildning			
<i>Antal helårsplatser¹</i>			
Gymnasial utbildning, egen regi	250	230	249
varav från andra kommuner	25	15	17
Grundläggande utbildning, egen regi	95	110	127
varav från andra kommuner	10	10	11
Gymnasial utbildning, externt anordnad	120	70	80
Grundläggande utbildning, externt anordnad	40	-	-
Gymnasial utbildning, i andra kommuner	40	5	9
Grundläggande utbildning, i andra kommuner	10	5	4
Gymnasial utbildning med yrkesinriktning inom GR-samverkan, delfinansieras genom statsbidrag	10	250	288
Särsvux, antal studerande	28	30	27
Svenska för invandrare, sfi, antal studerande i stadens regi	900	900	931
varav från andra kommuner	20	40	38

1) En helårsplats motsvarar 800 gymnasiepoäng.

Andra indikatorer av särskilt intresse			
	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Gymnasieskola			
<i>Examensgrad gymnasieskola</i>			
Andel med examen inom 4 år, hemkommun, procent	73,2	78,1	74,4
Andel med examen inom 4 år, yrkesprogram kommunala skolor, procent	76,5	66,7	56,3
Vuxenutbildning			
<i>Språkstödsutbildning, Mölndal som anordnarkommun</i>			
Andel i arbete innan studier, procent	23	16	15
Andel i arbete efter studier, procent	69	66	67
<i>Gymnasial yrkesutbildning, Mölndal som anordnarkommun</i>			
Andel som 6 månader efter avslutad utbildning gått vidare till arbete och/eller studier, procent	76	80	80

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden ansvarar för att staden uppfyller socialtjänstlagen, SoL, genom att ge vård och omsorg till äldre personer och till personer med funktionshinder. Dessutom ansvarar nämnden för insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, och för kommunal hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen, HSL, och enligt avtal med Västra Götalandsregionen.

Resultaträkning					
mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	188,8	143,7	155,1		
Kostnader	-1 238,9	-1 256,9	-1 308,0		
Summa nettokostnader	-1 050,1	-1 113,2	-1 152,9	-1 169,6	-1 167,2
Kommunbidrag					
Nämnd, förvaltningsledning och stab	68,8	70,6	68,2		
Funktionsstöd	459,9	472,1	498,2		
Äldreomsorg	560,2	570,5	586,5		
Summa kommunbidrag	1 088,9	1 113,2	1 152,9	1 169,6	1 167,2
Resultat	38,8	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2022 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2021 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Statsbidrag	
mnkr	2022
Socialstyrelsen	
Äldreomsorgslyftet	8,8
God och nära vård	4,6
Återhämtningsbonus äldreomsorgen	4,0
Motverka ensamhet bland äldre och öka kvaliteten i demensvård	3,2
Stimulansmedel för att höja habiliteringsersättningen inom daglig verksamhet	2,2
Välfärdsteknik	0,9
Äldreomsorgen ¹	20,7
Minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre ²	5,4
Utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden ²	2,7
Summa	52,5

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

1) Klassas som generell statsbidrag. Fördelning till vård- och omsorgsnämnden kräver särskilt beslut.

2) Beloppen är osäkra och prestationsbaserade. Klassificeras som generella statsbidrag och får förbrukas under 2022 och 2023. Angivna belopp är hälften av det preliminärt beräknade. Fördelning till vård- och omsorgsnämnden kräver särskilt beslut.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år			
mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Volymökning funktionsstöd - fler boendeplatser LSS	14,0	14,0	
Volymökning funktionsstöd - daglig verksamhet	4,5	4,5	
Volymökning funktionsstöd - korttidstillsyn	0,8	0,8	0,9
Volymökning äldreomsorg - hemtjänst	3,0		
Volymökning äldreomsorg - övriga insatser	2,0		
Volymökning äldreomsorg - fler äldreboendeplatser	2,5	2,5	
Ej dubbelbelägga rummen inom korttidsvården	3,3		
Ökat behov palliativ vård, översyn av bedömningsnivå, volymökning	1,0		
Digitalisering inom vård- och omsorg	-0,2		
Kris- och beredskapslager för skyddsutrustning	0,1		
Förstudie kring förebyggande insatser för äldre	0,3	-0,3	
Projekt för att förbättra matsituationen på äldreboende	1,0	1,0	-2,0
Fast omsorgskontakt ¹	2,3	2,3	
Stärkt rätt till assistans ¹		-1,3	-1,3
Uppräkning	23,2		
Förändrade arbetsgivaravgifter för unga	-0,9	2,7	
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-14,2	-9,5	
Teknisk justering	-3,0		
Summa	39,7	16,7	-2,4

Årlig förändring, netto.

1) Förutsätter att budgetpropositionen, 2021/22:1 godkänns av riksdagen.

Verksamhetsförändringar 2022-2024

Volymökning funktionsstöd

Behovet av bostad med särskild service är fortsatt högt i Mölndal. Under 2022 planeras ett boende med sex platser att starta på Ekgårdsvägen. I budget 2022 ges kompensation med 14 mnkr vilket avser helårsdrift för motsvarande två boenden. I plan 2023 finns ytterligare 14 mnkr för två nya boenden inom område funktionsstöd.

I och med att antalet personer i behov av bostad med särskild service ökar så ökar även behovet av fler platser inom daglig verksamhet. Nämnden kompenseras med 4,5 mnkr i budget 2022 samt ytterligare 4,5 mnkr i plan 2023, motsvarande 20 platser per år för att möta volymökningen inom daglig verksamhet. Även behovet av korttidstillsyn för barn och unga ökar. Nämnden kompenseras med 0,8 mnkr i budget 2022, ytterligare 0,8 mnkr i plan 2023 och 0,9 mnkr för plan 2024.

Volymökning äldreomsorg

Antalet invånare som blir äldre ökar samtidigt som allt mer vård sker i ordinärt boende. Under pandemin sjönk efterfrågan på bland annat hemtjänst men nu märks en ökning igen och nämnden tillförs tre mnkr år 2022 till hemtjänsten för att möta det ökade behovet samt två mnkr per år 2022 för att tillgodose det ökade behovet av andra insatser inom äldreomsorgen så som en god och nära vård. Även om en stor del av vården sker i ordinärt boende så ser nämnden ett behov av fler äldreboendeplatser på sikt. Nämnden kompenseras med 2,5 mnkr under 2022 och ytterligare 2,5 mnkr 2023 för fler äldreboendeplatser.

Korttidsplatser och palliativ vård

Nämnden ser behov av fler korttidsplatser både på kort och lång sikt. Fler brukare som blir utskrivna från sjukhus har allt större vårdbehov. I dagsläget kan två brukare på korttidsplats behöva dela rum. För att möjliggöra eget rum för brukare på korttidsplats så kompenseras nämnden med 3,3 mnkr från och med budget 2022. Dessutom ser nämnden ett ökat behov av palliativ vård och i budget 2022 och framåt finns kompensation med en mnkr för att möta behovet.

Digitalisering inom vård- och omsorg

Nämnden kompenseras med 1,4 mnkr i budget 2021 för diverse satsningar såsom bland annat nya digitala lösningar och arbetssätt samt införande av ett nytt system för vårdutbyte av vårdinformation mellan staden och de 49 kommunerna i Västra Götaland och VGR. I budget 2022 avgår 0,2 mnkr.

Kris- och beredskapslager för skyddsutrustning

Under coronapandemin blev tillgången på skyddsutrustning initialt en stor fråga för kommunerna i Sverige. Mölndal har nu utrett möjligheterna att bygga upp ett kris- och beredskapslager för skyddsutrustning för framtida bruk. Vård- och omsorgsnämnden har störst vana och behov av skyddsutrustning och får därför uppdraget att initiera och upprätthålla ett kris- och beredskapslager. Nämnden tillförs 0,1 mnkr i budget 2022 för ändamålet.

Förstudie kring förebyggande insatser för äldre

Vård- och omsorgsnämnden och kultur- och fritidsnämnden har initierat en idé kring verksamhetsutveckling med fokus på förebyggande och främjande aktiviteter för äldre som skjuter upp vårdbehovet och därmed minskar kostnaderna för staden. Nämnden tillförs 0,3 mnkr i budget 2022 för en förstudie enligt modellen för sociala investeringar. Beloppet avgår i plan 2023.

Projekt för att förbättra matsituationen på äldreboende

Nämnden tillförs en mnkr i budget 2022 och ytterligare en mnkr i plan 2023 för att tillsammans med servicenämnden öka nöjdheten vid måltidsupplevelsen bland brukare på äldreboende. I plan 2024 avgår hela beloppet på två mnkr.

Ökade generella statsbidrag till vård- och omsorgsområdet

Enligt avisering i 2022 års budgetproposition, 2021/22:1, påverkas vård- och omsorgsnämnden under perioden gällande fast omsorgskontakt och stärkt rätt till assistans.

Uppräkning

I budget 2022 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Förändrade arbetsgivaravgifter för unga

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna för unga mellan 19–23 år sänks från 31,42 till 19,76 procent under perioden 1 april 2021 till 31 mars 2023.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering av verksamheten för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt sänkning av dess internränta från 1,25 procent till 1 procent. Därutöver sänks personalomkostnadspåslaget för pensioner från 8,6 procent till 8,2 procent och kompensation för ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon ges. Dessutom flyttas budgetmedel motsvarande 1,2 mnkr för centralisering och utökat uppdrag av vikarieenheten från vård- och omsorgsnämnden till kommunstyrelsen som en teknisk justering.

Volymmått

	Budget 2022	Budget 2021	Utfall 2020
Funktionsstöd			
Bostäder med särskild service, antal årsplatser	272	260 ¹	273
varav platser i egen regi	242	230	237
varav köpta platser	30	30 ¹	36
Korttidsboende SoL, antal årsplatser	21	22	28
Daglig verksamhet, antal årsplatser	239	219 ¹	258
Personer med personlig assistans enligt SFB, antal personer i snitt per månad	79	83	81
varav i egen organisation	8	8	7
Personlig assistans enligt SFB, antal timmar utförda i egen regi, snitt per månad	5 900	6 100	5 285
Personlig assistans enligt LSS, utförda timmar totalt, snitt per månad	6 500	6 700	5 784
Äldreomsorg			
Äldreboende, egen regi, antal årsplatser	344	439	439
Äldreboende, extern regi, antal årsplatser	180	67	67 ²
Biståndsbedömt trygghetsboende ³	35		
Korttidsvård, egen regi, antal årsplatser	21	28	24 ⁴
Korttidsvård, extern regi, antal årsplatser	9	2 ¹	5
Utskrivningsklara, antal årsplatser	1	3	1
Köpt vård äldreomsorg, antal årsplatser ⁵	15	12	11
Hemtjänsttagare, antal snitt per månad	744	732 ¹	747
Beviljade hemtjänsttimmar, antal snitt per månad	30 500	30 000 ¹	28 794

1) Uppgift justerad mot budget/plan 2021-2023.

2) Inklusive två växelvårdsplatser.

3) Ny insats från och med 2021.

4) Inklusive två palliativa platser och två växelvårdsplatser.

5) Äldreboende och korttidsvård i extern regi samt hospicevård.

Bohusleden har 27 etapper som bjuder på totalt cirka 34 mil av naturskön och omväxlande vandring genom Bohusläns vilda och vackra natur. Bohusleden går från Lindome i söder till Strömstad i norr. Vid Stensjön möts etapp 1, Blåvättarna-Stensjön, och etapp 2, Stensjön-Skatås.

Resultatbudget/plan

mnkr	Not	Bokslut 2020	Prognos 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter ²	1	1 042,8	1 050,0	1 060,0	1 070,0	1 080,0
Verksamhetens kostnader ²	1	-4 418,9	-4 405,6	-4 781,4	-4 671,7	-5 002,4
Avskrivningar		-226,2	-240,0	-254,0	-284,0	-311,0
Verksamhetens nettokostnader	1	-3 602,3	-3 595,6	-3 975,4	-3 885,7	-4 233,4
Skatteintäkter	2	3 552,2	3 827,2	4 041,8	4 216,5	4 330,6
Generella statsbidrag och utjämning	3	413,7	255,1	154,2	106,0	149,3
Verksamhetens resultat		363,6	486,7	220,6	436,8	246,5
Finansiella intäkter	4	43,5	41,1	44,8	47,9	48,1
Finansiella kostnader	5	-13,2	-10,8	-16,0	-22,4	-31,0
Resultat efter finansiella poster		393,9	517,0	249,4	462,3	263,6
Extraordinära poster						
Årets resultat		393,9	517,0	249,4	462,3	263,6
<i>Avgår resultat markförsäljning/exploatering</i>		<i>-25,5</i>	<i>-196,0</i>	<i>-31,1</i>	<i>-194,5</i>	<i>-63,6</i>
<i>Avgår exploaterings- och gatukostnadsersättningar³</i>		<i>-105,7</i>	<i>-173,0</i>	<i>-154,1</i>	<i>-251,0</i>	<i>-175,4</i>
<i>Avgår övriga poster, justering strukturellt resultat⁴</i>		<i>-3,8</i>	<i>18,4</i>	<i>5,0</i>	<i>5,0</i>	<i>4,0</i>
Strukturellt resultat⁵		258,9	166,4	69,2	21,8	28,6

Kassaflödesbudget/plan

mnkr	Not	Bokslut 2020	Prognos 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Den löpande verksamheten						
Årets resultat		393,9	517,0	249,4	462,3	263,6
Justering för:						
av- och nedskrivningar		226,2	240,0	254,0	284,0	311,0
upplösning av bidrag till statlig infrastruktur		0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
gjorda avsättningar		44,7	65,2	33,9	38,1	51,1
övrigt		15,2	2,7	0,4	3,8	4,9
ianspråktaga avsättningar		-19,2	-24,4	-16,5	-16,6	-16,7
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		661,5	801,2	521,9	772,3	614,6
Ökning/minskning investeringsbidrag, anläggningsavgift ⁶	6	2,4	59,0	39,1	79,7	165,1
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-46,9	-82,2	69,0	-6,0	-6,0
Ökning/minskning förråd och lager		-3,6	1,0	-17,4	16,5	11,6
Ökning/minskning kortfristiga skulder		167,2	-100,2	-30,9	57,8	5,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		780,6	678,8	581,7	920,3	790,3
Investeringsverksamheten						
Investering i anläggningstillgångar	6	-618,8	-839,0	-1 293,1	-1 412,4	-1 416,5
Justering för lägre genomförandetakt investeringar	6			162,0	202,0	213,0
Investering i finansiell leasing	6	-86,8	-12,0	-32,5	-31,0	-77,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	6		-6,4	-6,5	-6,5	-6,5
Försäljning av anläggningstillgångar		0,9	1,4			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-704,7	-856,0	-1 170,1	-1 247,9	-1 287,0
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån				305,3	310,2	449,8
Långfristig skuld leasing		80,7	3,0	22,0	19,0	63,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		80,7	3,0	327,3	329,2	512,8
Bidrag till infrastruktur						
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-2,5	-2,7	-6,4	-1,6	-16,1
Årets kassaflöde		154,1	-176,9	-267,5	0,0	0,0
Likvida medel vid årets början		340,3	494,4	317,5	50,0	50,0
Likvida medel vid årets slut		494,4	317,5	50,0	50,0	50,0

Balansbudget/plan

mnkr	Not	Bokslut 2020	Prognos 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Finansiella anläggningstillgångar						
		527,5	533,9	540,4	546,9	553,4
		494,9	494,9	494,9	494,9	494,9
		4 449,0	5 055,9	5 965,1	6 918,7	7 883,3
		5 471,4	6 084,7	7 000,4	7 960,5	8 931,6
		7,4	6,7	6,0	5,3	4,6
Omsättningstillgångar						
		12,6	11,6	29,0	12,5	0,9
		374,6	456,8	387,8	393,8	399,8
		494,4	317,5	50,0	50,0	50,0
		881,6	785,9	466,8	456,3	450,7
		6 360,4	6 877,3	7 473,2	8 422,1	9 386,9
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital						
		4 096,4	4 490,3	5 007,3	5 256,7	5 719,0
		393,9	517,0	249,4	462,3	263,6
		4 490,3	5 007,3	5 256,7	5 719,0	5 982,6
Avsättningar						
		359,4	404,2	422,4	443,9	478,3
		65,9	59,2	52,0	50,4	34,3
		425,3	463,4	474,4	494,3	512,6
Skulder						
<i>Långfristiga skulder</i>						
				305,3	615,5	1 065,3
		573,0	635,0	696,1	794,8	1 022,9
<i>Kortfristiga skulder</i>						
		871,8	771,6	740,7	798,5	803,5
		1 444,8	1 406,6	1 742,1	2 208,8	2 891,7
		6 360,4	6 877,3	7 473,2	8 422,1	9 386,9

1) Siffrorna utgår ifrån delårsrapporten per 2021-08-31.

2) Anslagsbindningen till nämnderna är kommunbidrag för nettokostnader per verksamhetsområde.

Fördelningen brutto mellan intäkter och kostnader är därför att betrakta som en prognos och inte anslagsnivå.

3) Inklusive anläggningar utan ersättning.

4) I budget/plan 2022-2024 avses justering för projektmedel för Järnväg i Mölndal.

5) Strukturellt resultat, det vill säga årets resultat reducerat med resultat vid markförsäljning,

övriga nettointäkter från exploateringsverksamheten samt engångsposter.

6) Investeringsbidrag etcetera fördelas som intäkt över anläggningens nyttjandetid. I posten ingår årets

inkomster/inbetalningar med avdrag för tidigare års inkomster/inbetalningar som fördelats som driftintäkt.

I ovanstående sammanställning har effekterna av bolagens behållning på koncernkontot eliminerats.

I prognos respektive budget över kassaflödet finns inget antagande om bolagens förändring av koncernkontobehållningen.

Noter

Not 1 Verksamhetens nettokostnader

mnkr	Bokslut 2020	Prognos 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Byggnadsnämnden	-13,5	-16,2	-17,1	-18,6	-18,6
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	-197,0	-220,6	-262,6	-280,5	-272,0
Kultur- och fritidsnämnden	-165,2	-176,3	-179,4	-184,5	-186,0
Miljönämnden	-11,5	-12,2	-13,2	-14,0	-14,7
Servicenämnden	-3,2	-2,1	-6,8	-3,3	-3,3
Skolnämnden	-1 449,7	-1 505,9	-1 563,3	-1 588,7	-1 616,0
Social- och arbetsmarknadsnämnden	-304,9	-343,5	-338,4	-340,6	-343,3
Tekniska nämnden	-170,7	-178,3	-217,6	-226,9	-241,8
Utbildningsnämnden	-334,6	-356,0	-369,2	-381,9	-393,5
Vård- och omsorgsnämnden	-1 050,1	-1 113,2	-1 152,9	-1 169,6	-1 167,2
Tillägg för prisförändringar				-89,2	-181,1
Summa nämndverksamhet	-3 700,4	-3 924,3	-4 120,5	-4 297,8	-4 437,5
Övriga kommungemensamma poster					
Kalkylerad pension	155,9	164,5	154,6	158,6	163,6
Årets pensionskostnad	-228,8	-242,6	-223,8	-230,1	-245,6
Avgår kapitalkostnader	274,8	284,5	292,6	331,6	367,6
Avgår ränta på leasing			3,5	3,7	3,9
Avgår nämndernas finansiella kostnader			0,9	0,9	0,9
Förändring av tim- och semesterlöneskuld	-12,7	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Resultat markförsäljning/exploatering	25,5	196,0	31,1	194,5	63,6
Exploaterings- och gatukostnadsersättningar ²	105,7	173,0	154,1	251,0	175,4
Övrigt	3,9	-1,7	-8,9	-9,1	-9,3
Summa övriga kommungemensamma poster	324,3	568,7	399,1	696,1	515,1
Summa	-3 376,1	-3 355,6	-3 721,4	-3 601,7	-3 922,4

Not 2 Skatteintäkter

mnkr	Bokslut 2020	Prognos 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunalskatt	3 618,3	3 760,8	4 028,6	4 216,5	4 330,6
Justering föregående års redovisade skatteintäkt	-16,6	13,6			
Prognos slutavräkning	-49,5	52,8	13,2		
Summa	3 552,2	3 827,2	4 041,8	4 216,5	4 330,6

Not 3 Generella statsbidrag och utjämning

mnkr	Bokslut 2020	Prognos 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Inkomstutjämning	168,9	89,9	33,7	24,4	80,8
Kostnadsutjämning	-155,5	-176,2	-179,9	-170,8	-185,9
Eftersläpningsersättning	21,6				
Regleringsavgift eller regleringsbidrag	70,9	208,1	175,9	125,9	125,9
Införandebidrag	38,4	8,2			
Bidrag eller avgift för LSS-utjämning	9,5	-3,7	-0,2	-0,2	-0,2
Tillfälliga generella statsbidrag	141,6	7,1			
Kommunal fastighetsavgift	118,3	121,7	124,7	126,7	128,7
Summa	413,7	255,1	154,2	106,0	149,3

Not 4 Finansiella intäkter

mnkr	Bokslut 2020	Prognos 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Ränta kundfordringar och medelsplacering	0,5	0,6	0,8	0,8	0,6
Ränta från utlåning till koncernbolag	5,5	5,0	5,2	5,7	5,9
Ersättning för borgensåtagande koncernbolag	21,8	21,7	23,6	26,1	26,2
Utdelning aktier och andelar	15,1	13,2	14,6	14,7	14,8
Övriga finansiella intäkter	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Summa	43,5	41,1	44,8	47,9	48,1

Not 5 Finansiella kostnader

mnkr	Bokslut 2020	Prognos 2021 ¹	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Ränta på lån			-1,2	-5,5	-12,6
Ränta på nyintjänade pensioner	-9,2	-6,1	-9,9	-11,8	-13,1
Ränta på leasing	-2,8	-3,5	-3,5	-3,7	-3,9
Övriga finansiella kostnader	-1,2	-1,2	-1,4	-1,4	-1,4
Summa	-13,2	-10,8	-16,0	-22,4	-31,0

Not 6 Totalsumma investeringar inklusive exploatering³

mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Investering i immateriella och materiella anläggningstillgångar inklusive exploateringsverksamhet	-1 293,1	-1 412,4	-1 416,5
Investering i finansiell leasing	-32,5	-31,0	-77,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-6,5	-6,5	-6,5
Justering för lägre genomförandetakt investering ²	162,0	202,0	213,0
Summa investeringsutgifter	-1 170,1	-1 247,9	-1 287,0
Årets investeringsbidrag och anläggningsavgifter	52,1	93,7	181,1
Summa nettoinvesteringar inklusive exploateringsverksamhet	-1 118,0	-1 154,2	-1 105,9
Försäljningsinkomst vid mark- och exploateringstillgångar	53,9	235,7	81,8
Exploaterings- och gatukostnadsersättningar	181,3	295,3	206,3
Justering för lägre genomförandetakt exploateringsverksamhet ²	-27,2	-44,3	-30,9
Övriga poster exploateringsverksamhet ⁴	-39,9	-20,9	-16,8
Summa nettoinvesteringar inklusive markförsäljning och exploateringsersättningar	-949,9	-688,4	-865,5

1) Siffrorna utgår från delårsrapporten per 2021-08-31.

2) I budget 2022-2024 är investerings- och exploateringsverksamheten schablonmässigt nedräknad med 15 procent i och med lägre genomförandetakt.

3) Se specifikation inklusive kommentarer i avsnitten investeringsbudget/plan och exploateringsbudget/plan.

4) I övriga poster exploateringsverksamhet återfinns följande poster: lordiningsställande av mark (omsättningstillgångar), utbetalning av medfinansiering av statlig infrastruktur samt saneringskostnader och övrig drift.

Investeringsbudget/plan

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt			2022	2023	2024	2025–ff
	Totalt anslag	Till och med 2020	Prognos 2021				
Inventarieanslag							
Byggnadsnämnden							
1	Övriga inventarier, mätutrustning med mera			1,6	1,8	0,5	
Kommunstyrelsen							
2	Arbetsutskottet, inventarier			0,5	0,2	0,2	
3	Plan- och exploateringsutskottet, inventarier			0,1	0,1	0,1	
4	Nya verksamhetssystem			0,3			
5	Investeringar inom avdelning IT/telefoni			9,4	8,9	7,7	
6	Fastighetsavdelningen, inventarier			0,2	0,05	0,05	
7	Fastighetsavdelningen, utemiljö förskolor/skolor och upprustning			4,0	4,0	4,0	
Kultur- och fritidsnämnden							
8	Övriga inventarier			1,5	1,5	1,5	
9	Sporthall Västerberg, inventarier					0,3	
10	Inbyggd isstadion			1,4			
11	Framtida Åbybadet, inventarier				3,3		
12	Bokbuss, reinvestering					7,5	
13	Hyllsystem Kållereds bibliotek			0,5			
14	Lindome bibliotek, inventarier					2,3	
15	Inventarier till nya lokaler för mötesplatser			0,5		0,9	
16	Förbättra den fysiska tillgängligheten till Mölndals stadsmuseum			0,2			
17	Digital tillgänglighet i konferens och möteslokaler, Mölndals stadsmuseum			0,2			
Miljönämnden							
18	Övriga inventarier			0,1	0,05	0,05	
Skolnämnden							
19	Förskolor, inventarier			2,0	6,8	2,0	
20	Skolutbyggnad, inventarier			1,2	0,1	6,6	
21	Inventarier för ombyggnad			1,0	2,0	4,1	
22	Elevökning			1,5	2,0	1,0	
23	Övriga inventarier			4,0	4,0	4,0	
Servicenämnden							
24	Inventarier och maskiner			5,1	4,7	4,7	
25	Måltid, anpassning av kök för krisproviant	2,0	1,0	1,0			
Social- och arbetsmarknadsnämnden							
26	Övriga inventarier			1,0	1,0	1,0	
Tekniska nämnden							
27	Skattefinansierad verksamhet			2,7	2,3	1,8	
28	Anläggning i Rådasjön – scenbrygga			0,2			
29	Taxefinansierad verksamhet			21,8	24,5	22,5	
Utbildningsnämnden							
30	Övriga inventarier			2,0	3,2	2,0	
Vård- och omsorgsnämnden							
31	Möbler och övriga inventarier			8,0	8,0	8,0	
32	Trygghetsskapande teknik och digitalisering			1,0	1,0	1,0	
Summa inventarier				73,0	79,5	83,8	

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt						2025--ff
	Totalt anslag	Till och med 2020	Prognos 2021	2022	2023	2024	
Skattefinansierad verksamhet							
Tekniska nämnden							
De redovisade utgifterna är en uppskattad total utgift som innefattar projektering/interna kostnader/konsultuppdrag, byggnation och i förekommande fall exempelvis sanering, evakuering etcetera som senare ska belasta driften.							
Hållbart resande							
33	Kollektivtrafik framkomlighet			5,5	0,5	0,5	
34	Utveckling av befintligt GC-nät ⁵			15,0	15,0	15,0	
34	Utveckling av befintligt GC-nät, statsbidrag ⁵			-0,6	-0,6	-0,6	
35	Cykelgarage mitt i Mölndal, MIMO	1,5			1,5		
36	Kollektivtrafik attraktiva bytespunkter och hållplatser ⁵		8,1	3,6	4,0	4,5	
36	Kollektivtrafik attraktiva bytespunkter och hållplatser, statsbidrag ⁵		-2,8	-0,8	-1,4	-1,4	
37	Citybuss Toltorpsdalen ²⁴	125,5	0,5		0,5	2,5	122,0
38	Utveckling Mölndals stationsområde ^{2 4}	584,0			4,0	10,0	560,0
39	Förlängning spårvagnshållplatser	4,8	0,8	1,2	2,8		
	Delsumma hållbart resande			27,9	32,3	30,5	
Gator och vägar							
40	Trafiksäkerhet och miljöförbättrande åtgärder			6,0	6,0	6,0	
41	Belysning inklusive trafiksignaler			9,8	9,8	9,8	
42	Utveckling av befintligt bilvägnät			2,0	2,0	2,0	
43	Utveckling av nytt bilvägnät			0,0	0,0	11,0	
44	Allmän platsmark vid exploatering av egen mark för kommunal verksamhet	17,0		7,0	5,0	5,0	
45	Reinvestering komponentutbyte beläggning och konstbyggnader			10,0	10,0	10,0	
46	Götalandsbanan, anpassning av kommunalt vägnät ^{2 4}	480,0		1,0	1,0	105,0	373,0
47	Lunnagårdsgatan ^{2 4 5}	85,0	0,9	2,0	23,0	52,5	6,6
47	Lunnagårdsgatan, bidrag från Göteborg ⁵	-29,7			-4,0	-20,0	-5,7
48	Fässbergsmotet och kringliggande ^{2 4 5 6}	37,0			1,0	10,0	26,0
48	Fässbergsmotet och kringliggande, bidrag från Göteborg ⁵	-13,2				-5,0	-8,2
	Delsumma gator och vägar			55,8	71,3	167,5	
Park- och naturområden							
49	Parker och lekplatser			10,8	14,3	13,3	
50	Tillgängligt och attraktivt grönområde vid Mölndalsån enligt FÖP, inklusive Lasarettsspången	24,6	5,4			1,0	18,2
51	Motionsspår och vandringsleder			1,0	2,0	2,0	2,0
	Delsumma park- och naturområden			12,8	16,3	16,3	
Vattendrag							
52	Mölndalsån, åtgärder mot översvämningar inklusive erosionsskydd ⁵	228,4	81,4	55,0	60,0	20,0	10,0
52	Mölndalsån, statligt bidrag ⁵	-56,5	-22,5	-7,0	-8,0	-8,0	-3,0
53	Stora ån ^{2 4}	23,4	0,4				5,0
54	Kålleredsbäcken	82,0	20,5	4,0	10,0	20,0	20,0
55	Allmänna åtgärder för staden, översvämning och miljö kvalitetsnormer				1,0	5,0	10,0
	Delsumma vattendrag			63,0	37,0	37,0	
	Summa skattefinansierad verksamhet			159,5	156,9	251,3	

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt									
	Totalt anslag	Till och med 2020	Prognos 2021	2022	2023	2024	2025-ff			
Avgiftsfinansierad verksamhet										
Återvinning och avfall										
56	Återvinningsstationer, återvinningscentraler, Kikås avfallsanläggning			5,0	3,0	3,0				
57	95,6	0,6	1,5	1,5	2,0	20,0	70,0			
58	35,0	16,7	17,3	1,0						
59	31,6	0,8	0,0	1,0	2,0	15,8	12,0			
60	Nyinvestering inom återvinning och avfall					5,0				
Delsumma återvinning och avfall				8,5	7,0	43,8				
Vatten och avlopp										
61	Nya VA-ledningar			7,0	7,0	7,0				
61	Nya VA-ledningar, VA-anläggningsavgifter för icke specifika områden inklusive bostäder, investeringsbidrag			-7,0	-7,0	-7,0				
62	Befintliga vattenverk och övriga anläggningar			5,2	5,2	5,2				
63	24,4	0,4	2,0	6,0	8,0	5,0	3,0			
64	3,0		0,8	0,5	1,0	0,7				
65	Vattenledningar inklusive anläggningar			9,9	14,5	10,0				
66	16,4	10,4		3,0	3,0	0,0				
67	16,7	5,5	4,0	7,2						
68	20,0	0,1	1,0	5,0	8,0	5,9				
69	Vatten och avlopp i omvandlingsområden			13,0	15,4	14,0				
69	Vatten och avlopp i omvandlingsområden, anläggningsavgifter			-5,3	-0,5	-1,5				
70	Spillvattenledningar inklusive anläggningar			6,8	3,0	3,0				
71	Dagvattenledningar inklusive anläggningar			3,0	3,0	3,0				
72	Ledningsförnyelse vatten, spill- och dagvatten			36,0	36,0	39,0				
Delsumma vatten och avlopp				90,3	96,6	84,3				
73	Utgifter vatten och avlopp i exploateringsområden			70,0	92,7	66,2	66,8			
73	Inkomster vatten och avlopp i exploateringsområden			-18,0	-42,4	-148,7	-116,9			
Delsumma vatten- och avlopp i exploateringsområden				52,0	50,3	-82,5				
Summa avgiftsfinansierad verksamhet				150,8	153,9	45,6				
Summa tekniska nämnden, exklusive inventarier				310,3	310,8	296,9				
Kommunstyrelsen										
Årliga investeringsanslag										
74	Investeringsutrymme till kommunstyrelsens förfogande			5,0	5,0	5,0				
75	Löpande investeringar, reinvesteringar, lokalförsörjning			88,0	91,0	92,5				
Fleråriga investeringar/reinvesteringsanslag, lokalförsörjning										
De redovisade utgifterna är en uppskattad total utgift som innefattar projektering/interna kostnader/konsultuppdrag, byggnation och i förekommande fall exempelvis sanering, evakuering etcetera som senare ska belasta driften.										
76	Pågående planering ny- och ombyggnad förskolor ¹			564,0	1,6	21,5	111,5	170,7	46,7	212,0
Delsumma förskolor				111,5	170,7	46,7				
77	Pågående planering ny- och ombyggnad skolor ¹			1 135,6	9,7	18,7	100,8	230,1	342,3	434,0
Delsumma skolor				100,8	230,1	342,3				

Belopp i miljoner kronor		För fleråriga projekt						
		Totalt anslag	Till och med 2020	Prognos 2021	2022	2023	2024	2025-ff
78	Nytt badhus Åby Arenastad ⁸	487,0	57,1	148,0	214,0	67,9		
79	Uveckling Åby Arenastad ¹	213,0	2,0	14,0	116,0	10,0	21,0	50,0
80	Pågående planering ny- och ombyggnad idrottsanläggningar	48,0		12,3	5,2	9,8	2,5	18,2
Delsumma idrottsanläggningar					335,2	87,7	23,5	
81	Campus Mölndal ^{3,4}	320,0		1,0	1,0	38,0	100,0	180,0
82	Gunnebo Slott och Trädgårdar AB	24,4	7,0	1,9	2,0		11,5	2,0
83	Daglig verksamhet	21,6				2,0	19,6	
84	Nytt äldreboende ⁵	288,0					20,0	268,0
Delsumma övriga lokaler					3,0	40,0	151,1	
Summa kommunstyrelsen, exklusive inventarier					643,5	624,5	661,1	
Summa nettoinvesteringar^{9,10}					1 026,8	1 014,8	1 041,8	
Investering i finansiell leasing								
85	Finansiell leasing fast egendom				26,0	26,0	69,0	
85	Finansiell leasing lös egendom				6,5	5,0	8,0	
Summa investering i finansiell leasing					32,5	31,0	77,0	
Investering i finansiella anläggningstillgångar								
86	Andelar i Kommuninvest				6,5	6,5	6,5	
Summa investering i finansiella anläggningstillgångar					6,5	6,5	6,5	

1) Anslag för projekt som ingår i kommunfullmäktiges ramanslag ska fastställas av kommunstyrelsen. Ärendet ska då det bedöms principiellt angeläget omfatta underlag för att pröva alternativa scenarier för utformning av aktuellt projekt. Ramanslaget får ianspråk tas för projektering utan kommunstyrelsens tillstånd.

2) Kommunstyrelsens tillstånd ska inhämtas före igångsättning och upprättande av förfrågningsunderlag. Ärendet ska då det bedöms principiellt angeläget omfatta underlag för att pröva alternativa scenarier för utformning av aktuellt projekt.

3) Anslaget förutsätter ställningstagande av kommunfullmäktige i eget ärende.

4) Den del av anslaget som avser projektering får ianspråk tas utan kommunstyrelsens/kommunfullmäktiges tillstånd.

5) Anslagsbindning för investeringsprojekt som förutsätter hel- eller delfinansiering av investeringsbidrag/inkomster är dels på bruttonivå, utgifter, dels på nettonivå, utgift minus inkomst.

6) Projektet innefattar medfinansiering av statlig infrastruktur.

7) Finansieras av upprättad VA-investeringsfond enligt beslut i KF 2018-11-21 §154.

8) I totalt anslag på 500 mnkr enligt beslut i KF 2020-06-14 §85 inkluderas även driftkostnader för rivning med mera.

9) I summa nettoinvesteringar ingår investeringsutgifter för år 2022 1 070,5 mnkr, 2023; 1 099,7 mnkr samt 2024; 1 222,9 mnkr. Inkomster i form av investeringsbidrag och anläggningsavgifter uppgår år 2022 till 43,7 mnkr, 2023; 84,9 mnkr samt år 2024 till 181,1 mnkr. I nettoinvesteringar ingår inte nettoinvesteringar inom exploateringsverksamhet, investering i finansiell leasing eller finansiella anläggningstillgångar.

10) I investeringsverksamheten har det skett en schablonmässig nedjustering av investeringsutgifterna i de finansiella rapporterna utifrån antagande om lägre genomförandegrad/förskjutningar.

Kolumnerna "till och med 2020", "prognos 2021", och "2025-ff" innehåller endast fleråriga investeringsprojekt.

Kommentarer till investeringsbudget/plan

Inventarieanslag

Byggnadsnämnden

1 Övriga inventarier, mätutrustning med mera

Anslag för inventarier, mätutrustning, nytt GIS-system, ortofoto och 3D-relaterade produkter, byte av mätbilar med mera.

Kommunstyrelsen

2 Arbetsutskottet, inventarier

Ett årligt anslag för inköp av möbler och inventarier för kommunstyrelsens arbetsutskott.

3 Plan- och exploateringsutskottet, inventarier

Ett årligt anslag för inventarieanskaffning inklusive planprogramvara, skrivare och skannrar för plan- och exploateringsutskottet.

4 Nya verksamhetssystem

Investeringsmedel för verksamhetssystem inom stadsledningsförvaltningen.

5 Investeringar inom avdelning IT/telefoni

Investeringsmedel för stadens wifi-nät, säkerhetshållande åtgärder, inköp av skrivare och telefoni samt övrig central IT-infrastruktur.

6 Fastighetsavdelningen, inventarier

Ett årligt anslag för inköp av möbler och inventarier.

7 Fastighetsavdelningen, utemiljö förskolor/skolor och upprustning

Ett årligt anslag för inköp/utbyte av inventarier för upprustning av utemiljön kring förskole- och skolgårdar.

Kultur- och fritidsnämnden

8 Övriga inventarier

Ett generellt årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

9 Sporthall Västerberg inventarier

Inventarier till ny sporthall i Västerbergsskolan.

10 Inbyggd isstadion

Inventarier, utrustning och teknik till planerad byggnation av inbyggd isstadion.

11 Framtida Åbybadet, inventarier

Inventarier till framtida Åbybadet som beräknas vara klart 2023.

12 Bokbuss

Utbyte av bokbuss, reinvestering.

13 Hyllsystem Kållereds bibliotek

Utbyte av befintligt hyllsystem i Kållereds bibliotek i samband med lokalbyte.

14 Lindome bibliotek, inventarier

Inventarier, teknik och belysning till Lindome bibliotek i samband med ny lokal.

15 Inventarier till nya lokaler för mötesplatser

Inventarier till nya lokaler för mötesplatserna Fässberg och Lindome.

16 Förbättra den fysiska tillgängligheten till Mölndals stadsmuseum

Åtgärder för att förbättra den fysiska tillgängligheten som exempelvis byte av ramper med mera.

17 Digital tillgänglighet i konferens- och möteslokaler Mölndals stadsmuseum

Teknisk utrustning för att möta digitala behov i samband med möten och konferenser.

Miljönämnden

18 Övriga inventarier

Ett generellt årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

Skolnämnden

19 Förskolor, inventarier

Investeringsmedel till inventarier för utbyggd förskola under planeringsperioden.

20 Skolutbyggnad, inventarier

Inventarier till planerad skolutbyggnad.

21 Inventarier för ombyggnad

Komplettering av inventarier i samband med verksamhetsanpassningar och ombyggnad av äldre förskolor/skolor samt upprustning av matsalar.

22 Elevökning

Ökat elevantal innebär inventarieanskaffning i samband med viss lokalutbyggnad.

23 Övriga inventarier

Ett generellt årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

Servicenämnden

24 Inventarier och maskiner

Investeringsmedlen avser utbyte av utrustning samt kompletterande investeringar.

25 Måltid, anpassning kök för krisproviant

Investeringsmedel för anpassning av kök för krisproviant.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

26 Övriga inventarier

Ett generellt årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

Tekniska nämnden

27 Inventarier, skattefinansierad verksamhet

Investeringar i fordon, maskiner, utrustning, inventarier med mera.

28 Anläggning i Rådasjön, scenbrygga

Utbyte av scenbrygga i Rådasjön.

29 Inventarier, taxefinansierad verksamhet

I anslaget ingår kostnader för inköp av fordon och utrustning. Delar av investeringsanslaget är för att ersätta leasing.

Utbildningsnämnden

30 Övriga inventarier

Ett generellt årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten samt anslag för inventarier för ny gymnasieskola/campus.

Vård- och omsorgsnämnden

31 Möbler och övriga inventarier

Investeringsmedel för utbyte av möbler på befintliga äldreboenden, möbler på nyöppnade enheter inom funktionsstöd samt övriga inventarier.

32 Trygghetsskapande teknik och digitalisering

Investeringsmedel för trygghetsskapande teknik, digital infrastruktur samt övrigt inom digitaliseringsområdet.

Skattefinansierad verksamhet

Tekniska nämnden

33 Kollektivtrafik framkomlighet

Kartläggning och genomförande av åtgärder tillsammans med Västtrafik och bussbolagen som trafikerar Mölndal för bättre framkomlighet.

34 Utveckling av befintligt GC-nät

Nya gång- och cykelvägar utifrån nämndens cykelhandlingsplan. Ombyggnad av cykelpassager till cykelöverfarter, enligt lagstiftning. Åtgärder för biltrafik i korsningar, belysning i korsningspunkter med mera.

34 Utveckling av befintligt GC-nät, statsbidrag

Bidrag från regional infrastrukturplan via Trafikverket för utveckling av befintligt gång- och cykelvägnät.

35 Cykelgarage mitt i Mölndal, MIMO

Uppförande av cykelgarage för attraktiv cykelparkering vid Mölndals station/innerstad.

36 Kollektivtrafik, attraktiva bytespunkter och hållplatser

Tillgänglighetsanpassning av hållplatser med fler än 100 påstigande per dygn. Även anpassning och upprustning av samtliga hållplatser längs stomlinjer och komplettering med cykelparkeringar.

36 Kollektivtrafik, attraktiva bytespunkter och hållplatser, statsbidrag

Inom regional infrastrukturplan finns möjlighet att söka statsbidrag för medfinansiering av tillgänglighetsanpassning av busshållplatser. Staden söker årligen medfinansiering för ombyggnation av planerade hållplatser.

37 Citybuss Toltorpsdalen

Åtgärder för utbyggnad av stomnät för kollektivtrafik.

38 Utveckling Mölndals stationsområde

Utveckling av Mölndals stationsområde för anpassning till järnvägsutbyggnad genom Mölndals tätort. En möjlig åtgärd är exempelvis breddning av bron.

39 Förlängning spårvagnshållplatser

Förlängning av spårvagnshållplatser för att de nya längre spårvagnarna ska kunna stanna vid hållplatserna längs Göteborgsvägen.

Kommunala gator och vägar

40 Trafiksäkerhet- och miljöförbättrande åtgärder

Anslaget till tekniska nämndens prioriteringslista används till mindre åtgärder för att höja trafiksäkerheten, öka framkomligheten och förbättra befintliga gatumiljöer runt om i kommunen. Underlag till åtgärderna är i huvudsak synpunkter från allmänheten, hastighetsmätningar, olycksrapporter och inventering av gatunätet.

41 Belysning inklusive trafiksignaler

Staden äger cirka 13 000 belysningsstolpar med en beräknad livslängd på cirka sextio år. Drygt hundra stolpar byts per år, likaså byts kvicksilverarmaturer och äldre armaturer med hög energiförbrukning till LED. Investering i styrsystem för att kunna reglera effekten på belysningen för valda ljuspunkter i staden. Systemet optimerar belysningen och sänker driftkostnaderna.

42 Utveckling av befintligt bilvägnät

Utveckling samt ombyggnad av bilvägnät för ökad framkomlighet samt översyn av omhändertagandet av dagvatten från stadens vägar.

43 Utveckling av nytt bilvägnät

Åtgärder för att förbättra framkomligheten på väg- och GC-nätet kopplat till exempelvis genomförda och kommande exploateringar.

44 Allmän platsmark exploatering av egen mark kommunal verksamhet

Åtgärder inom allmän platsmark till följd av ny- och utbyggnad av till exempel skolor, förskolor och boenden. År 2022 avses främst Västerbergsskolan. Därefter ses ett kontinuerligt behov av åtgärder på allmän platsmark för de nya skolor etcetera som staden planerar. År 2023–2024 bedöms åtgärder på allmän plats exempelvis kunna krävas vid Hålstens förskola och Råvekärrsskolan.

45 Reinvestering komponentutbyte, beläggning och konstbyggnader

Anslag för komponentutbyte inom gatubeläggning och konstbyggnader såsom vägtrummor och broar.

46 Götalandsbanan - anpassning av kommunalt vägnät

Åtgärder för att möjliggöra Trafikverkets nya infrastruktur genom Mölndal.

47 Lunnagårdsgatan

En ny gata som binder samman Fässbergsmotet i Mölndal och Sisjöområdet i Göteborg. Byggs ut för att möjliggöra exploatering i bland annat Fässbergsdalen.

47 Lunnagårdsgatan - bidrag från Göteborg

Bidrag enligt medfinansieringsavtal med Göteborgs Stad, 35 procent.

48 Fässbergsmotet och kringliggande

Trimningsåtgärder i Fässbergsmotet för att klara den ökade trafiken som blir en följd av fortsatt exploatering i Fässbergsdalen.

48 Fässbergsmotet och kringliggande, bidrag från Göteborg
Bidrag enligt medfinansieringsavtal med Göteborgs Stad, 35 procent.

Park- och naturområden

49 Parker och lekplatser

Anslaget används till nyanläggning, nyplantering och renovering av parkanläggningar i enlighet med beslutad åtgärdsplan i tekniska nämnden.

50 Tillgängligt och attraktivt grönområde vid Mölndalsån enligt fördjupad översiktsplan, FÖP

Utveckling av grönområden kring Mölndalsån för ökad attraktivitet för bostäder och verksamheter längs ån.

51 Motionsspår och vandringsleder

Anläggande av elljusspår, ridspår, motionsspår och leder för att möjliggöra promenader och träning även under de mörka årstiderna.

Vattendrag

52 Mölndalsån, åtgärder mot översvämningar inklusive erosionskydd

En ny vattendom medger åtgärder för att minska risken för översvämning i centrala Mölndal. Magasineringen i Mölndalsåns sjösystem ökas genom att anläggningar byggs ut som möjliggör för tappning i förväg vid Stensjödämme. Kanalen mellan Rådasjön och Stensjön muddras.

52 Mölndalsån, statligt bidrag

För dessa åtgärder har staden sökt bidrag hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. Statsbidragsnivån kan vara upp till 60 procent, men intäkten är mycket osäker till följd av begränsade medel för MSB att fördela.

53 Stora ån

Åtgärder för att säkra mot klimatförändring och fortsatt exploatering av området som kan leda till ökad risk för översvämning. Initialt påbörjas framtagande av underlag för vattendomsansökan. Samordning ska ske mot pågående och planerade detaljplaner och förändringar i Fässbergsmotet.

54 Kålleredsbäcken

Åtgärder för att öka kapaciteten i Kålleredsbäcken och därmed motverka översvämningar. Investeringen genomförs i flera etapper och samordnas med stora exploateringar. För att kunna genomföra åtgärderna krävs miljödödm.

55 Allmänna åtgärder för staden, översvämning och miljö kvalitetsnormer

Åtgärder för att bland annat uppnå god vattenstatus i sjöar och vattendrag.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Återvinning och avfall

56 Återvinningsstationer, återvinningscentraler och avfallsanläggning Kikås

Inköp av anläggningsutrustning som exempelvis containers samt tillgänglighets- och andra åtgärder på anläggningarna.

57 Återvinningscentral, Lindome

En ny återvinningscentral inklusive mottagningshall för återanvändbart material i Lindome, vilket medför ökad kapacitet men även att ytan för befintlig central frigörs.

58 Framtidens Kikås

En mottagningshall för återanvändbart material samt verkstad på Kikås avfallsanläggning. Anläggningen byggs i anslutning till befintlig återvinningscentral.

59 Massmottagning Mölndals stad

Utredning och tillståndsansökan för en ny massmottagning för lätt förorenade massor för stadens projekt samt projekt inom regionen.

60 Nyinvestering inom återvinning

Investeringar för anpassning till ny avfallsagstiftning.

Vatten- och avloppsförsörjning

61 Nya VA-ledningar

Anslaget används till utbyggnad av servisledningar och utvidgning av ledningsnätet.

61 Nya VA-ledningar, VA anläggningsavgifter för icke specifika områden inklusive bostäder, investeringsbidrag

Inkomster från styckebyggda fastigheter samt objekt som inte specificerats i investeringsbudget/plan.

62 Befintliga vattenverk och övriga anläggningar

Upprustning och renovering av pump- och tryckstegringsstationer bland annat byte av pumpar och elskåp samt ny kommunikation. Komplettering av övervakningssystem på ledningsnätet med mätutrustning. Säkerhetsåtgärder för att skydda anläggningarna mot obehörigas tillträde. I posten ingår utbyggnad av skalskydd som staket men även larm.

63 Utbyggnad vattenverket

Vattenberedningsprocessen kompletteras med förbehandlingsystem i syfte att ge ökad kapacitet i vattenverket samt ge reduktion av smak och lukt. Den hall som byggs under planperioden kompletteras senare med ytterligare dynasandfilter för att nå erforderad kapacitet 2035.

64 Riskreducerande åtgärder inom vattenskyddsområde

Åtgärder för vattenskyddsområde för dricksvattentäcker. I översynen togs en riskanalys fram för vattenskyddsområdet där det framgår åtgärder som behöver vidtas.

65 Vattenledningar inklusive anläggningar

Vattenledningar inom ledningsnätet byggs ut för att förbättra kapaciteten och leveranssäkerheten. Vattentankstationer för uttag av tillfälligt vatten för tankbilar, spolbilar med mera anläggs. Stationerna är även viktiga vid leveransstörningar.

66 *Vattenledningar Mölndals vattenverk – Lackarebäck*
Huvudvattenledningar för att kunna distribuera den ökade kapaciteten när vattenverket byggs ut.

67 *Vattenledningar förstärkning östra Mölndal inklusive reservvatten Härryda*

I linje med regional vattenförsörjningsplan behöver Mölndals och Härrydas dricksvattenledningsnät sammankopplas. Samtidigt ökar leveranssäkerheten till östra Mölndal.

68 *Vattenledningar Lackarebäck-Brännås*

Huvudledning för att förstärka vattennätet söderut.

69 *Vatten och avlopp i omvandlingsområden*

Anslaget innefattar åtgärder med syfte att ansluta så kallade omvandlingsområden till kommunal VA-försörjning. Områden som berörs är till exempel Tulebo och Ingemantorp.

69 *Vatten och avlopp i omvandlingsområden – anläggningsavgifter*

Anläggningsavgifter för de fastigheter som kopplas in på kommunalt VA-nät i VAIO-områden.

70 *Spillvattenledningar inklusive anläggningar*

För att förbättra kapaciteten i befintligt spillvattensystem. Vid Aminogatans pumpstation anläggs en ny tryckledning med hänsyn till befintlig belastning och kommande exploateringar såsom Lunnagården.

71 *Dagvattenledningar inklusive anläggningar*

Nya ledningar, dagvattendammar och andra öppna dagvattenlösningar för rening och fördröjning av dagvatten inom staden.

72 *Ledningsförnyelse vatten, spillvatten och dagvatten*

Förnyelse av befintligt ledningsnät. Prioritering av projekt utifrån förnyelseplan beslutad 2016.

73 *Vatten och avlopp i exploateringsområden*

Avser utbyggnad av VA-anläggning i samband med genomförande av detaljplanlagda områden.

Kommunstyrelsen

74 *Investeringsutrymme till kommunstyrelsens förfogande*

Ett årligt investeringsanslag till kommunstyrelsens förfogande.

75 *Löpande investeringar, reinvesteringar, lokalförsörjning*

Reinvesteringar för att säkerställa fastigheternas tekniska funktion. Anpassningar för att fastigheterna bättre ska leverera nutida teknisk standard och verksamhetsstöd.

76 *Pågående planering ny- och ombyggnad av förskolor*

Anslaget avser nybyggnad av Bifrost förskola, Hålstens förskola, Bölets förskola, Krokslätts förskola, Forsåker A förskola samt utökning av förskoleplatser i östra Källered och Eklanda för att möta behovet av fler platser i takt med bostadsbyggnation och befolkningsutveckling.

77 *Pågående planering ny- och ombyggnad av skolor*

Anslaget avser lokalanpassningar för samlokalisering av grundsärskolan, ny Västerbergsskola, ny Forsåkersskola och ny Råvekärsskola. Anslaget avser även utökning och/eller ombyggnationer i Streteredsskolan, Balltorpsskolan, Kvarnbyskolan, Sörgårdsskolan, Krokslättskolan, Eklandaskolan, Brattåsskolan och hus C i Almåsskolan.

78 *Nytt badhus Åby Arenastad*

Anslag avser medel för nytt badhus i Åbyområdet.

79 *Utveckling Åby Arenastad*

Anslag avser medel för utredning och utveckling av Åby Arenastad som exempelvis kansli och omklädningsrum, inbyggd isstadion, ny ispist i ishallen och tak över läktare på friidrottsarena. Dessutom finns medel avsatta för Åby badmintonhall samt utrymme för temporär lösning för tennisbhall.

80 *Pågående planering ny- och ombyggnad av idrottsanläggningar*

Anslaget innefattar näridrottsplatser, byte av konstgräs/plan på Åby 8 och 9, Krokslättsvallen, Eklandavallen, Åby 1 och 2 samt anslag för VA-reinvesteringar på Aktiviteten.

81 *Campus Mölndal*

Anslaget avser nytt campus där utbildningsverksamheten är samlad.

82 *Gunnebo Slott och Trädgårdar AB, reinvesteringar*

Investeringsåtgärder på befintliga byggnader tillhörande Gunnebo Slott och Trädgårdar AB.

83 *Daglig verksamhet*

Avser ny lokal för daglig verksamhet i staden.

84 *Nytt äldreboende*

Avser behov av nytt äldreboende i staden i takt med befolkningsutveckling. Ägandeform är i dagsläget oklart.

85 *Investering i finansiell leasing*

Avser investering i finansiell leasing för lös och fast egendom. Finansiell leasing för lös egendom avser exempelvis leasingbilar. Finansiell leasing för fast egendom avser ny inhyrning av olika grupp- och servicebostäder

Investering i finansiella anläggningstillgångar

86 *Andelar i Kommuninvest*

Avser investering i andelar i Kommuninvest kopplat till ett ökat krav på kapitaliseringsgrad inom Kommuninvest ekonomisk förening.

Exploateringsbudget/plan

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt				2022	2023	2024	2025–ff
	Totalt anslag	Till och med 2020	Prognos 2021					
Antagna/laga kraftvunna planer								
<i>De redovisade utgifterna är en uppskattad total utgift som innefattar projektering, interna kostnader, konsultuppdrag, byggnation med mera.</i>								
101	Källered centrum							
	Investeringsutgifter	47,1	5,7	36,8	1,1		0,1	3,4
	Omsättningstillgångar	2,7		2,7				
	Exploateringsersättningar	-45,5	-2,0	-39,4	-0,6		-0,1	-3,4
	Markförsäljning	-15,4	-15,4					
	Summa Källered centrum	-11,1	-11,7	0,1	0,5	0,0	0,0	0,0
102	Långåker¹							
	Investeringsutgifter ¹	15,0				15,0		
	Exploateringsersättningar ¹	-15,0				-15,0		
	Summa Långåker	0,0				0,0		
103	Mölnalds innerstad¹							
	Investeringsutgifter ¹	311,8	247,1	18,5	13,4	18,3	7,5	7,0
	Omsättningstillgångar	50,3	42,2	6,1	2,0			
	Exploateringsersättningar ¹	-107,3	-78,3	-15,5		-13,5		
	Markförsäljning	-386,5	-179,4	-189,9		-17,2		
	Summa Mölnalds innerstad	-131,7	31,6	-180,8	15,4	-12,4	7,5	7,0
104	Pedagogen Park							
	Investeringsutgifter	143,8	9,0	42,3	59,8	19,7	4,4	8,6
	Omsättningstillgångar	87,1	6,8	45,0	26,1	9,2		
	Exploateringsersättningar	-153,3	-5,3	-31,8	-45,8	-40,2	-3,7	-26,5
	Markförsäljning	-189,6	-17,9	-9,9	-41,1	-40,7	-34,9	-45,1
	Summa Pedagogen Park	-112,0	-7,4	45,6	-1,0	-52,0	-34,2	-63,0
105	Stiernhielm 6 och 7							
	Investeringsutgifter	19,0		0,5	7,1	8,2	3,2	
	Exploateringsersättningar	-19,0		-0,5	-7,1	-8,2	-3,2	
	Summa Stiernhielm 6 och 7	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	
106	Tingshuset 13²							
	Investeringsutgifter	74,4	8,4	30,5	14,1	3,0	1,0	17,4
	Medfinansiering statlig infrastruktur ²	22,9			0,1		15,1	7,7
	Exploateringsersättningar ²	-97,3	-7,3	-31,6	-14,2	-3,0	-16,1	-25,1
	Summa Tingshuset 13	0,0	1,1	-1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
107	Västra Balltorp¹							
	Investeringsutgifter ¹	22,2	13,1	0,7	8,4			
	Omsättningstillgångar	1,0	0,5		0,5			
	Exploateringsersättningar ¹	-17,2	-8,8		-8,4			
	Markförsäljning	-40,0	-40,0					
	Summa Västra Balltorp	-34,0	-35,2	0,7	0,5			

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt						
	Totalt anslag	Till och med 2020	Prognos 2021	2022	2023	2024	2025–ff
108 Övriga antagna/laga kraftvunna planer							
Investeringsutgifter	47,9	44,3	0,4	1,0	1,2	1,0	
Exploateringsersättningar	-43,4	-39,8	-0,4	-1,0	-1,2	-1,0	
Markförsäljning	-11,3	-9,5		-1,8			
Summa övriga antagna/laga kraftvunna planer	-6,8	-5,0	0,0	-1,8	0,0	0,0	
Under planläggning							
109 Ekåsen							
Omsättningstillgångar	11,4	1,1	0,3	5,5	4,5		
Markförsäljning	-26,0				-16,0	-5,0	-5,0
Summa Ekåsen	-14,6	1,1	0,3	5,5	-11,5	-5,0	-5,0
110 Forsåker Detaljplan 1A							
Investeringsutgifter	743,8	10,3	75,3	95,0	210,0	129,2	224,0
Omsättningstillgångar ³	0,0						
Exploateringsersättningar	-725,7		-82,5	-100,0	-190,0	-129,2	-224,0
Markförsäljning	-45,0				-45,0		
Driftkostnader, saneringskostnader med mera	22,0		12,0	5,0	5,0		
Summa Forsåker Detaljplan 1A	-4,9	10,3	4,8	0,0	-20,0	0,0	0,0
111 Forsåker Detaljplan 1B							
Investeringsutgifter	773,7	0,4					773,3
Exploateringsersättningar	-773,7			-0,4			-773,3
Summa Forsåker Detaljplan 1B	0,0	0,4	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0
112 Gårda/Barnsjön etapp 1							
Investeringsutgifter	34,9	0,3				1,5	33,1
Omsättningstillgångar	0,1	0,1					
Exploateringsersättningar	-34,6						-34,6
Markförsäljning	-40,0						-40,0
Summa Gårda Barnsjön etapp 1	-39,6	0,4	0,0	0,0	0,0	1,5	-41,5
113 Lilla Fässbergsdalen							
Investeringsutgifter	96,0	42,0				3,0	51,0
Omsättningstillgångar	0,5					0,5	
Exploateringsersättningar	-42,0						-42,0
Markförsäljning	-82,0						-82,0
Totalt Lilla Fässbergsdalen	-27,5	42,0	0,0	0,0	0,0	3,5	-73,0
114 Lunnagården etapp 1							
Investeringsutgifter	87,0	12,3			9,3	11,0	54,4
Omsättningstillgångar	3,2	0,4	0,3		1,7	0,6	0,2
Exploateringsersättningar	-82,7				-16,0	-33,7	-33,0
Markförsäljning	-137,0				-66,0	-30,0	-41,0
Summa Lunnagården etapp 1	-129,5	12,7	0,3	0,0	-71,0	-52,1	-19,4

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt			2022	2023	2024	2025–ff
	Totalt anslag	Till och med 2020	Prognos 2021				
115 Mullvaden och Murmeldjuret							
Investeringsutgifter	29,0	0,1				7,6	21,3
Exploateringsersättningar	-28,9					-7,6	-21,3
Markförsäljning	-0,9					-0,9	
Summa Mullvaden och Murmeldjuret	-0,8	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,9	0,0
116 Sandbäck/Pilekrogen							
Investeringsutgifter	20,0		2,3	8,9	8,8		
Investeringsbidrag	-19,5		-2,3	-8,4	-8,8		
Exploateringsersättningar	-0,5			-0,5			
Markförsäljning	-15,0					-15,0	
Summa Sandbäck/Pilekrogen	-15,0		0,0	0,0	-15,0		
117 Övriga projekt under planläggning							
Investeringsutgifter				0,8	4,1	0,4	39,7
Omsättningstillgångar						0,1	
Exploateringsersättningar				-0,8	-3,6	-0,4	-40,7
Summa övriga projekt under planläggning				0,0	0,5	0,1	-1,0
Kommande exploateringsområden							
118 Noten 13 med flera							
Investeringsutgifter	3,0				1,5	1,5	
Exploateringsersättningar	-3,0				-1,5	-1,5	
Markförsäljning	-24,8				-24,8	0,0	
Summa Noten 13 med flera	-24,8				-24,8	0,0	
119 Övriga kommande exploateringsområden							
Investeringsutgifter					0,6	9,2	56,8
Exploateringsersättningar					-0,6	-7,3	-58,7
Summa övriga kommande exploateringsområden					0,0	1,9	-1,9
120 Markreserv inklusive styckebyggda							
Investeringsutgifter				13,0	13,0	13,0	
Omsättningstillgångar				0,7	0,5	0,5	
Exploateringsersättningar				-2,5	-2,5	-2,5	
Markförsäljning				-11,0	-11,0	-11,0	
Summa markreserv inklusive styckebyggda				0,2	0,0	0,0	
Sammanfattning exploateringsbudget/plan							
Investeringsutgifter ¹				222,6	312,7	193,6	
Omsättningstillgångar				34,8	15,9	1,7	
Medfinansiering statlig infrastruktur ²				0,1	0,0	15,1	
Investeringsbidrag				-8,4	-8,8	0,0	
Exploateringsersättningar ^{1 2 4}				-181,3	-295,3	-206,3	
Markförsäljningar				-53,9	-235,7	-81,8	
Driftkostnader, saneringskostnader med mera				5,0	5,0	0,0	
Netto exploateringsverksamhet inklusive markförsäljning med mera⁴				18,9	-206,2	-77,7	

1) Exploatör bygger ut delar av eller hela anläggningen och överlåter till staden. Beräknat värde ingår i investeringsutgifter respektive exploateringsersättningar för erhållna anläggningar utan ersättning.

2) Projektet Tingshuset 13 innefattas av medfinansiering av statlig infrastruktur. I exploateringsersättningarna ingår intäkter som motsvarar utbetalningar av medfinansiering av statlig infrastruktur.

3) Utfall sannolikt.

4) En schablonmässig nedjustering av investeringsutgifter och exploateringsersättningar har gjorts i de finansiella rapporterna utifrån antagande om lägre genomförandegrad/förskjutningar.

I investeringsutgifterna ingår mark som kommer att omklassificeras till omsättningstillgång vid redovisningen, för att avräknas mot intäkter vid försäljning av tomtmark. Omsättningstillgångar avser utgifter för iordningsställande av mark.

Kommentarer till exploateringsbudget/plan

Exploateringsbudgeten ska bära sina egna kostnader över tid.

Antagna/laga kraftvunna planer

101 Kållereds centrum

Förtätning i Kållereds centrum med cirka 500 bostäder. Utbyggnad pågår.

102 Långåker 1:2

Nybyggnation av tio småhus. Utbyggnad pågår.

103 Mölndals innerstad

Stor förnyelse av stadskärnan, samtliga detaljplaner har vunnit laga kraft. Utbyggnad pågår.

104 Pedagogen Park

Nyexploatering av cirka 1 100 bostäder, kontor, livsmedelsbutik, förskola och äldreboende. Utbyggnad och försäljning av stadens kvarter pågår.

105 Stiernhielm 6 och 7

Nybyggnation av drygt 200 bostäder vid Bifrostgatan.

106 Tingshuset 13

Utveckling av kvartermark i Åbro för att skapa ett nytt verksamhetsområde för Life Science. Utbyggnad pågår.

107 Västra Balltorp, Blixås

Totalt omfattar området cirka 200 bostäder. Utbyggnad pågår.

108 Övriga antagna/lagakraftvunna planer.

Gasellen 27 och 30 samt Åby Stallbacke.

Under planläggning

109 Ekåsen

Detaljpanelläggning av koloniområde. Planarbete pågår.

110 Forsåker Detaljplan 1A

Omvandling av det gamla pappersbruket. Området planeras i etapper. Detaljplan 1A beräknas vara antagen 2022 och bedöms innehålla cirka 1 900 bostäder, verksamheter samt närservice. Planarbete pågår.

111 Forsåker Detaljplan 1B

Omvandling av det gamla pappersbruket. Området planeras i etapper.

112 Gårda Barnsjön etapp 1

Omvandling av ett före detta fritidshusområde. Etapp 1 omfattar cirka 200 befintliga bostäder, och ett antal nya byggrätter. Planarbete pågår.

113 Lilla Fässbergsdalen

Nyexploatering med bostäder och förskola.

114 Lunnagården etapp 1

Verksamhetsområde med cirka 175 000 bruttototalarea. Etappvis utbyggnad av infrastruktur. Planarbete pågår.

115 Mullvaden och Murmeldjuret

Bostadsförtätning i Krokslätt, cirka 350 bostäder. Planarbete pågår.

116 Sandbäck/Pilekrogen

Nya uppställningsspår och tvätthall kopplat till Västlänken. Eventuellt tillkommer en tågdepå. Planarbete pågår.

117 Övriga projekt under planläggning

Annestorp 24:3, Stretered 1:181 med flera och Södra Krokslätt.

Kommande exploateringsområden

118 Noten 13 med flera

Förtätning av bostäder i centrala Mölndal. Planarbete har påbörjats.

119 Övriga kommande exploateringsområden

Gårda Barnsjön etapp 2. Heljeredes byväg och Heljered etapp 2.

120 Markreserv inklusive styckebyggda

Kompletteringsförvärv som blir aktuella under perioden.

Här redovisas också köp och försäljningar utanför exploateringsområden.

Styrprinciper för Mölndals stad

Antaget av kommunfullmäktige den 18 november 2020, §152, och reviderat av kommunfullmäktige den 17 november 2021, §152.

I styrprinciperna regleras översiktligt relationerna mellan de politiska organen, förvaltningarna och stadens chefer avseende ansvar för måluppföljning, ekonomi, personal och intern kontroll. Vidare fastställs principer för intern service, fastighetsförvaltning, förhyrning av externa lokaler, inköp och upphandling av varor och tjänster, extern försäljning och intern tvistlösning. Syftet med styrprinciperna är att skapa en sammanhängande modell för att klargöra ansvar och befogenheter samt erhålla en effektiv administrativ hantering och en god ekonomisk hushållning.

Styrprinciperna är antagna av kommunfullmäktige. De utgör ett komplement till lagstiftningen och ska läsas ihop med övriga styrdokument i Mölndals stad.

1 Ledningsfilosofi

Stadens ambition är att den kommunala verksamheten ska utvecklas och präglas av framsynt planering och god hushållning samt att den ska resultera i en samhällsservice som stämmer väl med kommunmedlemmarnas behov och lever upp till kraven i stadens bemötandepplan. För att lyckas eftersträvar Mölndals stad en löpande dialog med dem som bor och verkar i kommunen, rörande frågor där det finns möjlighet att påverka. Detta kan bland annat ske i enlighet med den policy som tagits fram för medborgardialog.

Kommunfullmäktige beslutar om övergripande strategier eller förhållningssätt för att skapa helhetssyn och stödja nämnderna i deras uppgift att inom givna ekonomiska ramar driva en effektiv verksamhet. Utgångspunkten är en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter inom nämndernas verksamhet och en enhetlig styrning i gemensamma övergripande frågor.

Med stadsövergripande frågor avses i dessa principer frågor som angår samtliga förvaltningar medan förvaltningsöverskridande frågor berör fler än en förvaltning. Förvaltningsövergripande frågor berör en hel förvaltnings verksamhetsområde.

2 Ansvarsprinciper

2.1 Kommunfullmäktige

Fullmäktige är det högsta politiska organet och prövar frågor av principiell beskaffenhet eller stor ekonomisk vikt. Fullmäktige prövar också förändringar i den politiska organisationen. Förslag till ny verksamhet av större omfattning prövas i budget eller särskilt av fullmäktige. Detsamma gäller nedläggning av väsentlig verksamhetsgren. I tveksamma fall ska nämnd låta kommunstyrelsen pröva om fullmäktiges ställningstagande behövs.

2.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av stadens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över den kommunala verksamhet som bedrivs i stadens hel- eller delägda bolag, gemensamma nämnder och kommunalförbund.

Styrelsen får utfärda riktlinjer och lämna råd, anvisningar och förslag till åtgärder till övriga nämnder. Styrelsen får dock

inte fatta beslut som rör andra nämnders myndighetsutövning, tillämpning av lag eller ärenden som i övrigt rör enskilda.

Kommunstyrelsens uppgifter i övrigt framgår av dess reglemente.

2.3 Nämnd

Nämnd ska genomföra sin verksamhet enligt reglemente, gällande lagstiftning, de av fullmäktige uppsatta målen och inom tilldelad ekonomisk ram. I sitt arbetssätt ska nämnd följa de styrdokument och övriga direktiv som beslutats av fullmäktige eller kommunstyrelsen. Nämnd ska i sin planering beakta att kommunstyrelsens uppdrag kan innebära begränsningar för nämnds befogenheter inom sina reglementsensliga områden. Nämnd får inte fatta beslut i frågor som fullmäktige exklusivt överlämnat till kommunstyrelsen. Därutöver ska nämnd följa dessa styrprinciper med angivna begränsningar i nämnds befogenheter.

2.4 Förvaltningar

I nämndernas reglementen framgår vilken förvaltningsorganisation som står till respektive nämnds förfogande. Medarbetarna på förvaltningarna ska med framåtsyftande planering, omvärldsbevakning inom sina respektive fackområden och strategiska överväganden driva den dagliga verksamheten. De ska förse nämnderna med beslutsunderlag, föreslå verksamhetsförbättrande förändringar, verkställa politiskt fattade beslut samt fatta beslut som delegerats till dem av ansvarig nämnd.

Medarbetarna ska, inom givna ramar, ansvara för att verksamheten bedrivs professionellt och ska i sitt uppdrag vara sakliga och opartiska.

Kommunstyrelsens stadsledningsförvaltning har en särställning bland förvaltningar och ska bistå kommunstyrelsen och stadsdirektören att leda, samordna och ha uppsikt över verksamheterna i Mölndals stad. Stadsledningsförvaltningen ska inom sitt expertområde ge stöd och råd till övriga förvaltningar.

2.5 Stadsdirektör

Stadsdirektören leder, samordnar och följer upp stadens arbete i stadsövergripande frågor. Stadsdirektören har den ledande ställningen bland de anställda och är chef över förvaltningscheferna.

Stadsdirektören utses av kommunstyrelsen och ansvarar för verkställigheten av kommunstyrelsens uppdrag. Kommunstyrelsen ska i en särskild instruktion närmare fastställa stadsdirektörens uppgifter och hur kommunstyrelsens förvaltning ska ledas.

2.6 Förvaltningschef

Förvaltningschef har nämnd som uppdragsgivare i verksamheten men svarar också gentemot stadsdirektören för hela stadens utveckling och samordning i gemensamma frågor. Förvaltningschef ansvarar för att nämnds löpande förvaltning sker enligt gällande lagstiftning samt de mål och styrdokument som kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnd antagit. Förvaltningschef ska kontinuerligt informera nämnd och stadsdirektör om väsentligheter i förvaltningens verksamhet.

2.7 Chef

Chef inom staden har under förvaltningschef ansvar för att politiska beslut blir verkställda. Chef förutsätts känna till de begränsningar i befogenheter som framgår av kommunallagen, dessa styrprinciper och övriga styrdokument samt de mål som kommunfullmäktige eller nämnd antagit och som berör chefens verksamhetsområde. Chef ska kontinuerligt informera överordnad chef om väsentligheter i avdelningens eller enhetens verksamhet. Med chefskap följer ett delegerat ansvar för verksamhet, ekonomi och personal.

3 Verksamhet

3.1 Utgångspunkt för styrning av de kommunala verksamheterna

Stadens verksamheter ska utgå från de krav som ställs på staden enligt gällande lagstiftning och från de direktiv som fullmäktige beslutat om i budget. Strävan ska vara att utifrån givna resurser skapa största möjliga nytta för medborgare och brukare samt skapa god kvalitet på de tjänster som tillhandahålls. Stadens varumärkesplattform beskriver ett vägledande förhållningssätt.

Med ledning av *Mölnadal Vision 2022* antar fullmäktige mål för utveckling av vissa verksamheter i budget och plan. Varje nämnd ska därutöver anta egna mål och enligt stadsledningsförvaltningens anvisningar upprätta verksamhetsplan för det egna ansvarsområdet. Resultaten följs årligen upp i stadens årsredovisning och i nämndernas verksamhetsberättelse. Prognostiserade avvikelser rapporteras enligt 4.2.

3.2 Överlämnande av kommunal verksamhet till privata utförare

Kommunstyrelsen, eller när så krävs fullmäktige, kan besluta att skötseln av en kommunal angelägenhet lämnas över till privat utförare. Ärenden av mindre omfattning får dock beslutas av nämnd. För verksamhet som lämnats över till privat utförare antar fullmäktige för varje mandatperiod ett program med mål och riktlinjer för hur verksamheten ska bedrivas och följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Principerna för stadens interna service framgår av avsnitt 7.

4 Ekonomi

4.1 Befogenheter och ansvar

- Fullmäktige fastställer den budget inom vilken verksamheten ska bedrivas och alla kostnader täckas.
- Stadens budget läggs på nivån verksamhetsområde och anslagen benämns kommunbidrag. Omfördelning av medel mellan kommunbidragsområden inom samma nämnd prövas av kommunstyrelsen.
- Kommunbidrag lämnas i löpande priser. Nämnd bär således det fulla ansvaret för att inom givet kommunbidrag täcka faktisk inflation och förändrade lönekostnader.
- Anslag för investeringsprojekt lämnas som regel i budgeten, men kan villkoras med ytterligare prövning i kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.
- Kommunstyrelsen svarar för stadens finansförvaltning. Leasing får användas enligt ramavtal eller efter särskilt godkännande enligt kommunstyrelsens riktlinjer för medelsförvaltning.
- Taxor och lagreglerade avgifter fastställs av fullmäktige, såvida inte fullmäktige beslutat annorlunda. Fullmäktige

kan delegera rätten till nämnd att besluta om avgifter för tjänster och nyttigheter som inte avser myndighetsutövning eller är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Avgiftsnivån ska sättas enligt självkostnadsprincipen och får uppräknas en gång per år. Uppräkningen får ske med motsvarande procentuella förändring som konsumentprisindex eller prisbasbelopp för den aktuella perioden om inte annat framgår av kommunfullmäktiges taxebeslut.

- Kommunstyrelsen har befogenhet att besluta om budgetjusteringar mellan nämnder som är av teknisk karaktär eller initieras efter överenskommelse mellan berörda nämnder. Vid behov av om disponering av medel mellan kommunbidragsområden prövas det av kommunstyrelsen efter framställan från berörd nämnd.

Nämnd har resultatansvar per kommunbidragsområde.

Resultatansvaret ska så långt möjligt kopplas till utförandet av verksamheten så att budgeterade mål, prestationsmål och servicenivåer uppfylls. Totalt tilldelade kommunbidrag utgör den yttersta gränsen för resursförbrukningen inom respektive nämnds verksamhetsområde och är överordnat beslut om servicenivå och kvalitetsutfästelser. Överskridande av totalt tilldelade kommunbidrag ska följa rutinen enligt 4.2. Avvikelser mellan kommunbidragsområden ingår i sedvanlig uppföljning i samband med bokslut, se vidare avsnitt 4.3. Begäran om tilläggsanslag för löpande driftsändamål ska inte förekomma.

Utöver resultatansvaret har nämnd även ansvar för tillgångar och skulder. Detta ansvar omfattar bland annat faktureringsrutiner, leverantörsbetalningar och vård av inventarier. Ansvaret synliggörs också genom interna kapitalkostnader i form av avskrivning och intern ränta. Särskild kompensation i budget med hänsyn till förändringar i kapitalkostnaderna lämnas som regel inte.

Nämnd ansvarar för att internbudgetar upprättas för varje kommunbidragsområde.

Respektive förvaltningschef ska löpande rapportera till sin nämnd om ekonomin och målpåfyllelser. Nämnd har motsvarande rapporteringsskyldighet till kommunstyrelsen som bestämmer hur och när rapporter ska lämnas.

Chefer och andra verksamhetsansvariga på förvaltningarna ska planera, budgetera och följa upp kostnader, intäkter, mål och prestationer. Med verksamhetsansvaret följer rätten att fatta inköpsbeslut i enlighet med av fullmäktige och kommunstyrelsens antagna styrdokument avseende upphandling samt i enlighet med respektive nämnds delegeringsordning. Med verksamhetsansvarig avses som regel beslutsattestant.

4.2 Åtgärd vid avvikelse från budget avseende ekonomi och målpåfyllelse

Förvaltningschef ska i samband med presentation av ekonomiska rapporter förklara prognostiserad budgetavvikelse. Visar rapporten ett befarat och väsentligt underskott mot budget ska förvaltningschefen, senast inför nämndens nästkommande möte, lämna förslag till åtgärder så att balans uppnås senast inom pågående budgetår.

Nämnden ska vid sitt påföljande sammanträde besluta om de förslag som lagts fram av förvaltningschefen. Beslutet ska leda till att nämndens verksamhet hålls inom budgeterat

ekonomiskt utrymme och sträva efter att antagna mål uppnås inom fastställd tidsram. Om nämnden har ett eget kapital kan det övergångsvis få utnyttjas. Nämndens beslut om åtgärder ska omgående anmälas till kommunstyrelsen för kännedom. Då det finns gällande restriktioner för att använda eget kapital, ska nämnden begära kommunstyrelsens tillstånd.

Med väsentligt underskott menas en avvikelse som överstiger 0,5 procent av nämndens kommunbidrag. Avvikelse understigande 2 miljoner kronor behöver aldrig anmälas. Om prognosen för nämnderna som helhet inte kan hanteras inom budgeterat resultat, kan kommunstyrelsen under innevarande budgetår besluta att sänka gränsen för när en plan för att åtgärda underskott ska rapporteras.

Förvaltningschefen är skyldig att i protokollet ge sin mening tillkänna i fråga om förslag som bedöms leda till underskott jämfört med budget. Detta protokoll ska anmälas till kommunstyrelsen för kännedom.

4.3 Resultatreglering

Resultatet för ett kommunbidragsområde ska som princip helt överföras till nästa år. I praktiken sker detta genom att nämndernas ackumulerade avvikelser mot budget registreras i en sidoordnad förteckning och benämns internt eget kapital.

Resultatet granskas i samband med bokslutsarbetet (bokslutsberedning) och kan jämkas med hänsyn till utförd prestation, särskilt beslut eller motsvarande. Inriktningen är att verksamhet ska bedrivas så att resultatminus inte uppkommer. Har ett resultatminus ändå uppstått täcks underskottet från nämndens eget kapital. Saknas eget kapital uppstår en skuld som ska täckas under kommande år. Bokslutsberedningen föreslår efter prövning vilket resultat som ska föras över till kommande år. Kommunstyrelsen beslutar om resultatöverföringen och eventuella begränsningar för nyttjande av eget kapital.

Nämnd kan omdisponera eget kapital mellan kommunbidragsområdena och beslutar om intern tillämpning av resultatreglering och eget kapital.

4.4 Investeringsverksamhet

Anslag beviljas per investeringsprojekt. Investeringar med gemensamt ändamål kan få samlingsanslag för nämnds egen prioritering mellan projekt. Det totala anslaget för projekt som löper över flera år fastställs då projektet ingår med någon del i årsbudgeten.

För investering i inventarier får varje nämnd ett årligt ramanslag. Detta belopp utgör gränsen för nämnds satsning på inventarier. Anskaffningsbeslut ska alltid utgå från vad som är ekonomiskt mest fördelaktigt för staden och oberoende av uppdelningen mellan drift- och investeringsbudget. Redovisning av investering ska ske enligt god redovisningssed. Vid leasing ska kalkyler visa ekonomiska fördelar jämfört med egen finansiering.

Nämnd måste inom ordinarie kommunbidrag täcka de interna kapitalkostnader som uppstår till följd av en investering. Eventuell kompensation prövas i budget.

Efter genomfört investeringsprojekt ska projektet slutredovisas till kommunstyrelsen om den totala investeringen överstiger 10 miljoner kronor eller projektets avvikelse mot budgeterat belopp är större än 15 procent. Kommunstyrelsen avgör om respektive slutredovisning ska överlämnas till fullmäktige.

Kommunstyrelsen har befogenhet att under löpande budgetår omprioritera mellan olika investeringsanslag eller inom ramen för årets totala investeringsutrymme. Då fullmäktige har beviljat totalanslag för ett flerårigt projekt kan kommunstyrelsen, om den likvida situationen så medger, besluta om tidigareläggning av de delar som finns upptagna under planåren.

5. Redovisning och intern kontroll

5.1 Redovisning

Redovisning sker enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning samt övrig tillämplig lagstiftning, god redovisningssed och normering för kommunal sektor. Stadsledningsförvaltningen tolkar och fastställer tillämpningen för Mölndals stad samt utfärdar interna regler och anvisningar.

Den interna redovisningen ska följa stadens ekonomimodell. Förvaltningarna ansvarar till exempel för att den flerdimensionella kodplanen används konsekvent och genomtänkt inom stadens alla verksamheter.

5.2 Intern kontroll

Nämnd ansvarar för att den interna kontrollen är ändamålsenlig och tillräcklig.

Den övergripande definitionen på intern kontroll är en process, där såväl den politiska som den professionella ledningen samt övrig personal samverkar. Processen utformas för att med rimlig grad av säkerhet kunna uppnå följande mål:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera

I syfte att undvika onödigt höga kostnader för den interna kontrollen, bör nämnderna eftersträva att de interna kontrollsystemen integreras med den ordinarie organisationen och dess processer. Rollfördelning och innehåll definieras i särskilt reglemente.

6 Personal

Kommunstyrelsen ska i egenskap av personalorgan ta hand om frågor som rör förhållandet mellan staden som arbetsgivare och dess arbetstagare. Kommunstyrelsen kan därför teckna kollektivavtal som rör förhållandet mellan arbetstagarorganisationer och staden som arbetsgivare. Detta sker med bindande verkan för staden. Kommunstyrelsen kan lämna i uppdrag till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) att ingå centrala kollektivavtal.

Kommunstyrelsen förhandlar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt inom andra nämnders verksamhetsområden, utom vad som gäller 11–14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet. Kommunstyrelsen beslutar om stridsåtgärd.

Vid osäkerhet i tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser som rör förhållandet mellan staden som arbetsgivare och dess arbetstagare är det kommunstyrelsen som ytterst avgör frågan. Det gäller även i frågor om omplacering av personal mellan stadens nämnder.

Nämnd anställer sin personal och har det fulla arbetsgivaransvaret med tillämpning av gällande lagar, avtal och centrala riktlinjer. Kommunstyrelsen anställer dock förvaltningschefer.

Tillsättningen av förvaltningschef sker efter samråd med nämnds presidium och med stadsdirektören. Förändringar inom förvaltnings organisationsstruktur beslutas av nämnd.

Kommunstyrelsen fastställer årligen utrymme för löne-revision och avgör inom vilka områden staden ska ha enhetlig arbetsgivarpolitik och tillämpning.

Nämnden har det övergripande arbetsmiljöansvaret för sina medarbetare. Nämnden kan skriftligen fördela det konkreta arbetsmiljöarbetet till förvaltningschef. Även om arbetsmiljö-uppgifter fördelas kvarstår det övergripande arbetsmiljöansvaret för nämnden.

Förvaltningschef ska på uppdrag av nämnden säkerställa att arbetsmiljökraven uppfylls inom förvaltningen, att riskbedömningar görs kontinuerligt inför föreslagna förändringar och att lag, föreskrifter, avtal och styrdokument följs. Nämnd svarar för den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet enligt förvaltningens anvisningar. Förvaltningschefen kan i sin tur skriftligen fördela arbetsmiljöuppgifterna inom sin förvaltning. Avdelningschefer kan skriftligen fördela arbetsmiljöuppgifter till sina enhetschefer. Chef kan returnera, alla eller delar av, sina tilldelade arbetsmiljöuppgifter, om chefen inte anser sig ha resurser, befogenheter eller kompetens för att bedriva sina tilldelade arbetsmiljöuppgifter.

7 Intern service

7.1 Intern service, resursfördelning och relationsprinciper

Verksamheternas behov av lokaler, lokalvård, måltider, IT, telefoni och transporttjänster ska primärt fullgöras genom serviceförvaltningen och stadsledningsförvaltningens fastighets- och IT-avdelningar. Följande styrprinciper är också tillämpliga på liknande relationer inom andra områden i staden.

Nämnd tilldelas resurser av fullmäktige för att kunna avropa interna tjänster. Grunden för detta är att kostnaderna ska redovisas på rätt ställe och avsikten är också att det ska skapa kostnadsmedvetenhet och incitament för att inte avropa mer än nödvändigt.

Intern leverantör får maximalt höja priser, utöver överenskomna kvalitetsförbättringar, enligt den grundkompensation för priser och löner som tillämpas i budgeten. Behov utöver detta ska redovisas i god tid i budgetarbetet och ingå i prioriteringarna vid tilldelning av utgiftstak. Vid byte av fördelningsprinciper sker i regel motsvarande justering av kommunbidragen.

Relationen mellan leverantör och beställare ska i grunden bygga på samarbete för gemensamma mål. Samarbetet ska ha ett tydligt medborgar- och brukarfokus där det är relevant. Parterna förutsätts sinsemellan uppföra sig affärsmässigt och professionellt. Löpande beställningar ska registreras i ärendesystem. Mera omfattande leveranser kräver skriftliga överenskommelser. Prissättningen ska vara transparent och kunna jämföras med marknaden i övrigt. Den interna leverantören fastställer vid behov en standard eller ett standardsortiment efter samråd med beställaren. Interna prissättningar ska utgå från att verksamheternas kostnadsredovisning måste kunna motiveras vid avgiftssättning enligt självkostnadsprincipen och beräkning av ersättning till fristående aktörer.

Debitering av internt köp ska ske om värdet av varan eller tjänsten står i rimligt förhållande till kostnaden för själva debiteringsarbetet. Intern fakturering av låga belopp ska undvikas.

Fakturering av intern vara eller tjänst görs av den levererande parten. Intern vara eller tjänst som tillhandahålles regelbundet faktureras och redovisas per månad för att ge korrekt månadsrapportering eller avseende lägre belopp enligt överenskommelse. Bokföring av interna mellanhavanden avslutas helt per årsbokslut. Intern fakturering eller kostnadsfördelning får endast avse innevarande år.

De interndebiteringar som fastställs årsvis ska av administrativa effektivitetsskäl debiteras genom automatisk belastning i bokföringen.

7.2 Konkurrensutsättning av intern service

Den interna servicen kan konkurrensutsättas. Kommunstyrelsen, eller när så krävs fullmäktige, beslutar då om extern utförare får anlitas istället för stadens egna resursinsatser. Kommunstyrelsen prövar frågan efter framställan från den nämnd som vill konkurrensutsätta stadens interna service och istället själv ansvara för anlitande av extern leverantör.

Nämnd ansvarar för stadens förhandlingsskyldighet enligt lagen om medbestämmande i arbetslivet (MBL). Vid upphandling och drift ska stadens vedertagna kvalitetsnivåer upprätthållas.

Uppsägning eller förändring av intern tjänst som påverkar budgetramarna ska, med god framförhållning och dialog, ske enligt överenskommelse eller absolut senast vid utgången av april före budgetåret. I relationerna mellan intern leverantör och nämnd ska stadens bästa sättas före utfallet hos resultatet eller nämnd.

8 Fastighetsförvaltning

8.1 Köp, försäljning och förvaltning av fastigheter och bostadsrätter

Kommunstyrelsen företräder staden som ägare av stadens fastigheter och bostadsrätter. Kommunstyrelsen ansvarar också för den strategiska samordningen av verksamheternas behov av lokaler samt investeringar och underhåll av stadens lokal- och fastighetsbestånd.

Av kommunstyrelsens reglemente framgår vilka av kommunstyrelsens utskott som bereder fastighets- och lokalärenden. Av kommunstyrelsens delegeringsordning framgår i vilken mån kommunstyrelsen delegerat sin beslutanderätt till utskott eller anställd.

Förvaltningen av fastigheter och lokaler delas mellan följande verksamheter.

- stadsbyggnadsförvaltningens mark- och exploateringsavdelning (som lyder under kommunstyrelsens plan- och exploateringsutskott)
- stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning (som lyder under kommunstyrelsens lokalstrategiska utskott)
- tekniska förvaltningen (som lyder under tekniska nämnden)
- serviceförvaltningen (som lyder under servicenämnden)

Stadsbyggnadsförvaltningens mark- och exploateringsavdelningen ansvarar för att planera och genomföra den långsiktiga och strategiska användningen av stadens mark. Mark- och exploateringsavdelning hanterar också köp och försäljning av stadens fastigheter. Vidare förvaltar mark- och exploateringsavdelningen obebyggd planlagd kvartersmark, bebyggd plan-

lagd kvartersmark som inte utgör verksamhetslokaler samt icke planlagd mark (stadens markreserv). Mark- och exploateringsavdelningen kan uppdra åt tekniska förvaltningen respektive fastighetsavdelningen att förvalta fastigheter som omfattas av plan- och exploateringsutskottets ansvarsområde.

Tekniska förvaltningen förvaltar planlagd allmän platsmark, gator, torg, parkeringsplatser och tekniska anläggningar såsom pumpstationer, tryckstegringsstationer, vattenverk och anläggningar på Kikås avfallsanläggning. Tekniska förvaltningen ska också, på uppdrag av stadsbyggnadsförvaltningens mark- och exploateringsavdelning, förvalta icke planlagd mark (stadens markreserv) avseende stadens skogsinnehav och naturmark.

Stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning förvaltar stadens verksamhetslokaler, bostadsrätter och förhyrda lokaler och ska strategiskt samordna verksamheternas behov av lokaler (lokalförsljningen). Fastighetsavdelningen hanterar också köp och försäljning av stadens bostadsrätter. Fastighetsavdelningen ska vidare, på uppdrag av mark- och exploateringsavdelningen, förvalta bebyggd planlagd kvartersmark som inte utgör verksamhetslokaler.

Serviceförvaltningen ska på uppdrag av stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning utföra fastighetsskötseln inom fastighetsavdelningens ansvarsområde.

8.2 Förhyrning av externa lokaler

Stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning företräder staden vid tecknande, omförhandling och avvecklande av avtal för externt inhyrda lokaler. Av kommunstyrelsens delegeringsordning framgår när förhyrningen kräver beslut av kommunstyrelsen, dess lokalstrategiska utskott eller anställd. Avgörande för beslutsbehörigheten är hur mycket stadens totala hyresåtagande påverkas genom förhyrningen. Som hyreskostnader räknas förutom hyra, även media, underhåll samt ersättningar för gjorda investeringar, lokalanpassningar och liknande. Förlängning av hyresavtal som inte tidigare prövats i kommunstyrelsen ska jämföras med ett nytt hyresavtal.

9. Köp och försäljning av tjänster och varor

9.1 Inköp- och upphandling av varor och tjänster

Kommunstyrelsen leder och samordnar stadens inköps- och upphandlingsverksamhet av varor och tjänster samt tillser att staden har en gemensam strategisk och effektiv inköps- och upphandlingsprocess.

Stadsledningsförvaltningens upphandlingsenhet ska i dialog med förvaltningarna säkerställa en ändamålsenlig och effektiv inköpsorganisation.

Förvaltningarna ska ha en god framförhållning gällande sitt inköpsbehov. Förvaltningens samlade upphandlingsbehov för nästkommande kalenderår ska i god tid kommuniceras till upphandlingsenheten för fastställande av årlig upphandlingsplan.

Upphandlingsenheten ansvarar för att bistå förvaltningarna med rådgivning, information och utbildning avseende inköpsrelaterade frågor. Upphandlingsenheten ansvarar vidare för genomförandet av upphandlingar och förnyade konkurrensutsättningar av varor och tjänster över 100 000 kronor i nära samverkan med berörd verksamhet. Övriga upphandlingar genomförs genom förvaltningarnas egen försorg. Vid särskilt önskemål kan förvaltning efter överenskommelse med upp-

handlingsenheten genomföra nämndspecifik upphandling även över 100 000 kr under förutsättning att tillräcklig kompetens finns i verksamheten alternativt anlitas externt.

Upphandlingsenheten bidrar i upphandlingsförfarandet med upphandlingsmässig kompetens och verkar för att upphandlingar genomförs på ett affärsmässigt och korrekt sätt i linje med stadens övergripande mål och strategier. Berörd förvaltning ansvarar för medverkan med tillräckliga resurser, sakkunskap och verksamhetskompetens för att beskriva krav, kriterier, funktion och annan information som är relevant för upphandlingen.

Chef ansvarar för att de medarbetare som givits befogenhet att göra inköp och/eller göra beställningar utifrån ramavtal har nödvändig kunskap om gällande lagstiftning och om stadens interna regler på området.

Förvaltningarna ska ha en effektiv kontroll över sina inköp och ska operativt följa upp inköpen samt genomföra åtgärder för att styra mot korrekta och kostnadseffektiva inköp.

Upphandlingsenheten ansvarar för strategisk uppföljning av stadens upphandlade varor och tjänster.

9.2 Extern försäljning

Extern försäljning får endast ske inom ramen för den kommunala befogenheten och då det finns ett naturligt samband till förvaltningens reguljära verksamhet. Prissättning och uppträdande vid extern försäljning ska alltid ske på ett affärsmässigt sätt. Prissättning ska ske enligt självkostnadsprincipen såvida inte annat framgår av lag eller om försäljningen ingår som ett led i förvaltningen av stadens fasta och lösa egendom.

10 Tvist

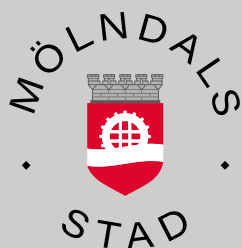
Uppstår oenighet mellan nämnder eller förvaltningar, som inte rör nämnds myndighetsutövning, ska parterna i första hand föra en konstruktiv dialog med syfte att lösa frågan utifrån vad som är bäst för staden som helhet. Om det inte lyckas avgörs frågan av kommunstyrelsen.

Mölnadalns stad ligger söder om Göteborg och hade vid halvårsskiftet 2021 en befolkning på 69 945 personer. Under 2022 planerar staden att producera kommunala tjänster för ungefär fem miljarder kronor och det strukturella ekonomiska resultatet beräknas till 69 miljoner kronor. Årets resultat budgeteras till 249 mnkr.

År 2022 betalar Mölnadalborna 31,99 kronor per intjänad hundralapp i kommunal skatt, varav 20,51 kronor till Mölnadalns stad och 11,48 kronor till Västra Götalandsregionen.

Av 100 kronor i kommunalskatt planeras 46 kronor till förskola och skola, 36 kronor till vård, omsorg och sociala insatser, 5 kronor till gator, parker och kollektivtrafik, 4 kronor till kultur- och fritidsverksamhet och 9 kronor till räddningstjänst, miljö- och hälsoskydd, planverksamhet samt övrigt.

www.molndal.se

kontakt@molndal.se • 031-315 10 00